

Euroopan unionin virallinen lehti

C 109

47. vuosikerta

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

30. huhtikuuta 2004

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö	Sivu
	I <i>Tiedonantoja</i>	
	.....	
	II <i>Valmistavat säädökset</i>	
	Alueiden komitea	
	53. täysistunto, 11. ja 12. helmikuuta 2004	
2004/C 109/01	Alueiden komitean lausunto aiheista "Ehdotus: neuvoston asetus paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maaukorojoilla" ja "Ehdotus: neuvoston asetus paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden väliaikaisilla maaukorojoilla"	1
2004/C 109/02	Alueiden komitean lausunto aiheesta — Komission tiedonanto — Tieliikenneturvallisuuden eurooppalainen toimintaohjelma — Tieliikenteen kuolonuhrien määrän puolittaminen EU:ssa vuoteen 2010 mennessä: yhteinen vastuu	7
2004/C 109/03	Alueiden komitean lausunto aiheista Liikennekäytävät ja Euroopan laajuiset liikenneverkot kasvun ja Euroopan koheesion välineinä ja Euro—Välimeri-liikenneverkon kehittäminen	10
2004/C 109/04	Alueiden komitean lausunto aiheesta Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi verojen ja maksujen kantamisesta raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta tiettyjen infrastruktuurien käytöstä annetun direktiivin 1999/62/EY muuttamisesta	14

FI

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (jatkuu)	Sivu
2004/C 109/05	Alueiden komitean lausunto aiheesta Komission tiedonanto neuvostolle Valkoisen kirjan ”EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet” seuranta — Ehdotus nuorten osallistumista ja heille tiedottamista koskeviksi yhteisiksi tavoitteiksi nuorisoalan yhteistyöpuitteista 27. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston päätöslauselman pohjalta	25
2004/C 109/06	Alueiden komitean lausunto aiheesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi pohjaveden suojelusta pilaantumiselta	29
2004/C 109/07	Alueiden komitean lausunto aiheesta Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi kaivannaisteollisuuden jätehuollosta	33
2004/C 109/08	Alueiden komitean lausunto aiheesta Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Maahanmuutto, kotouttaminen ja työllisyys	46
2004/C 109/09	Alueiden komitean lausunto aiheesta Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toiminnasta sekä ehdotus neuvoston asetuksen (EY) N:o 1035/97 uudelleen laatimisesta ja Ehdotus: neuvoston asetus Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksesta (uudelleen laadittu toisinto)	50
2004/C 109/10	Alueiden komitean päätöslauselma hallitustenvälisen konferenssin tuloksista	52
2004/C 109/11	Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Euroopan komission työohjelma ja alueiden komitean tärkeimmät tavoitteet vuodeksi 2004”	53

II

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

53. TÄYSISTUNTO, 11. JA 12. HELMIKUUTA 2004

Alueiden komitean lausunto aiheista "Ehdotus: neuvoston asetus paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maaulkorajoilla" ja "Ehdotus: neuvoston asetus paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden väliaikaisilla maaulkorajoilla"

(2004/C 109/01)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston asetukseksi paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maaulkorajoilla ja ehdotuksen neuvoston asetukseksi paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden väliaikaisilla maaulkorajoilla (KOM(2003) 502 lopullinen — 2003/0193 CNS — 2003/0194 CNS),

ottaa huomioon neuvoston 18. syyskuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 19. kesäkuuta 2003 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu "ulkosuhteet"-valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 61 ja 62 artiklan (¹),

ottaa huomioon Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan Schengenin säännöstön sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia,

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan jäsenvaltioiden ulkosuhteista silmällä pitäen ulkorajojen ylittämistä,

ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä palkkatyötä tai itsenäistä ammatinharjoittamista varten (KOM(2001) 386 lopullinen, 11.7.2001),

ottaa huomioon komission tiedonannon laajentumisen vaikutuksesta ehdokasmaita reunustaville alueille (KOM(2001) 437 lopullinen, 25.7.2001),

ottaa huomioon komission tiedonannon aiheesta "Kohti Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajojen yhdenmuetä valvontaa" (KOM(2002) 233 lopullinen, 7.5.2002),

ottaa huomioon paikallista rajaliikennettä koskevien normien kehittämistä koskevan komission valmisteluasiakirjan ("Developing the acquis on local border traffic") (SEC(2002) 947, 9.9.2002),

ottaa huomioon komission tiedonannon aiheesta "Laajempi Eurooppa ja naapuruus: uusi kehys suhteille EU:n itäisiin ja eteläisiin naapureihin" (KOM(2003) 104 lopullinen, 11.3.2003),

ottaa huomioon komission tiedonannon "Kohti uutta naapuruuspolitiikan välinettä" (KOM(2003) 393 lopullinen, 1.7.2003),

ottaa huomioon suunnitelman Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajojen valvonnasta (Eurooppa-neuvosto, oikeus- ja sisäasiat, 13.6.2002),

(¹) EYVL C 325, 24.12.2002, s. 57.

ottaa huomioon 13.3.2002 antamansa lausunnon aiheista "Ehdotus neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä palkkatyötä tai itsenäistä ammatinharjoittamista varten" (KOM(2001) 386 lopullinen — 2001/0154 CNS) ja "Ehdotus neuvoston direktiiviksi edellytyksistä, joiden täytyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan, erityisen matkustusluvan käyttöön ottamisesta ja maahantulon edellytysten vahvistamisesta enintään kuuden kuukauden matkaa varten" (KOM(2001) 388 lopullinen — 2001/0155 CNS) (CdR 386/2001 fin ⁽²⁾),

ottaa huomioon 16.5.2002 antamansa lausunnon aiheista maahanmuuttopolitiikka: "Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille laitonta maahanmuuttoa koskevasta yhteisestä politiikasta" (KOM(2001) 672 lopullinen), "Ehdotus: Neuvoston päätös unionin ulkorajojen sekä viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan alan hallinnollisen yhteistyön toimintaohjelmasta (Argo-ohjelma)" (KOM(2001) 567 lopullinen — 2001/0230 CNS), "Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteisön maahanmuuttopolitiikkaan sovellettavasta avoimen koordinaation menetelmästä" (KOM(2001) 387 lopullinen) ja turvapaikkapolitiikka: "Ehdotus neuvoston direktiiviksi vähimmäisvaatimuksista siitä, milloin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä on pidettävä pakolaisina tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitsevinä henkilöinä, ja näiden henkilöiden asemasta" (KOM(2001) 510 lopullinen — 2001/0207 CNS), "Komission valmisteluasiakirja — Sisäisen turvallisuuden takaaminen ja kansainvälistä suojelua koskevien veloitteiden ja välineiden noudattaminen" (KOM(2001) 743 lopullinen), "Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille, yhteisestä turvapaikkapolitiikasta ja avoimen koordinaation menetelmän käyttöönotosta" (KOM(2001) 710 lopullinen) (CdR 93/2002 fin ⁽³⁾),

ottaa huomioon 13.2.2003 antamansa lausunnon aiheista "Kohti laajentuvaa unionia — Strateginen asiakirja ja Euroopan komission kertomus ehdokasmaiden liittymisvalmistelujen edistymisestä" (COM(2002) 700 final ja SEC(2002) 1400—1412) ja "Komission kertomus neuvostolle — Euroopan unionin laajentumisen selittäminen" (KOM(2002) 281 lopullinen) (CdR 325/2002 fin ⁽⁴⁾),

ottaa huomioon 9.4.2003 antamansa lausunnon aiheesta "Ehdotus: Neuvoston direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä opiskelua, ammatillista koulutusta tai vapaahetimityötä varten" (KOM(2002) 548 lopullinen — 2002/0242 CNS) (CdR 2/2003 fin ⁽⁵⁾),

ottaa huomioon 13.3.2002 antamansa lausunnon aiheesta "Rajanylittävän ja alueidenvälisen yhteistyön edistämisstrategia laajentuneessa Euroopan unionissa — suuntaa-antava perusasiakirja tulevaisuutta varten" (CdR 181/2000 fin ⁽⁶⁾),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Pohjoista ulottuvuutta koskeva toinen toimintasuunnitelma 2004—2006" (KOM(2003) 343 lopullinen) (CdR 102/2003 fin ⁽⁷⁾),

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle Roomassa 18. heinäkuuta 2003 luovutetun Euroopan perustuslakia koskevan sopimusehdotuksen III-166 artiklan (CONV 850/03) ⁽⁸⁾,

ottaa huomioon "ulkosuhteet"-valiokunnan 27. marraskuuta 2003 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 277/2003 rev. 1, jonka esittelijä oli Mecklenburg-Vorpommernin maapäivien jäsen Karsten Neumann (DE/PSE),

katsoo seuraavaa:

"Muurien halkoma Eurooppa ei voi rakentaa sovintoa rajojen yli. Siihen pystyy ainoastaan maanosa, joka poistaa rajojensa eristävyden."(Richard von Weizsäcker, Saksan entinen liittopresidentti)

- 1) Tuleva laajentuminen huomioon ottaen alueiden komitea pitää tervetulleena ehdotettuja järjestelyjä paikallista rajaliikennettä koskevien kahdenvälisten sopimusten laatimisen käynnistämiseksi koko Euroopassa, sillä tällainen rajaliikenne sekä tulevien uusien jäsenvaltioiden kesken että niiden ja niiden naapurimaiden välillä on varsin mittavaa ja usein alueellisesti tärkeää.

⁽²⁾ EYVL C 192, 12.8.2002, s. 20.

⁽³⁾ EYVL C 278, 14.11.2002, s. 44.

⁽⁴⁾ EUVL C 128, 29.5.2003, s. 56.

⁽⁵⁾ Euroopan unionin tiedote 6-2003, 1.4.7.

⁽⁶⁾ EYVL C 192, 12.8.2002, s. 37.

⁽⁷⁾ EUVL C 23, 27.1.2004, s. 27.

⁽⁸⁾ EUVL C 169, 18.7.2003, s. 58.

- 2) Alueiden komitea korostaa, että tällä laajentumisen liitännäistoimenpiteellä voidaan varmistaa, että uusien jäsenvaltioiden ja niiden naapureiden välisistä rajoista ei muodostu ylivoimaista estettä kaupalle, sosiaaliselle ja kulttuuriselle vaihdolle tai alueelliselle yhteistyölle etenkin raja-alueiden asukkaiden kannalta.
- 3) Alueiden komitea korostaa, että kunta-, alue- ja paikallistason viranomaiset ovat aina olleet ja tulevat aina olemaan rajanylittävän keskinäisen ymmärryksen ja yhteistyön edelläkävijöitä, sillä rajoihin liittyvien ongelmat ja riskit ovat ensisijaisesti paikallisia ongelmia, joita voidaan poistaa tai ainakin vähentää tiiviin paikallisen yhteistyön avulla. Alueelliset intressit ja ongelmat voivat muodostua erittäin monitahoisiksi, ja vaikka niihin voidaan paikallisella tasolla usein löytää nopea ratkaisu, ne saattavat myös vaikuttaa pysyvän kielteisesti naapurivaltioiden välisiin suhteisiin ja olla hyvän naapurisuuden esteenä.
- 4) Alueiden komitea perustaa toiveikkuutensa moninaisiin ja poikkeuksetta positiivisiin kokemuksiin, joita on kerätty jo vuosikymmenten ajan eräiden Euroopan raja-alueiden paikallisessa rajaliikenteessä.
- 5) Alueiden komitea pitää tervetulleena liittyvien maiden osallistumista komission ehdotuksen laatimiseen ja korostaa tarvetta jatkaa tätä vuorovaikutusta paikallisen rajaliikenteen järjestelyiden yhteydessä.
- 6) Euroopan integraation tulevaisuutta varten — erityisesti laajentumista ajatellen — on suotavaa esitellä yhtenäinen rajanylittävän yhteistyön strategia. Käsillä olevat komission ehdotukset voisivat edistää asiaa merkittävästi, jos liittyvät maat ja niiden naapurissa sijaitsevat jäsenvaltiot hyödyntävät täysin asetuksen antamia mahdollisuuksia niissä tapauksissa, joissa kahdenvälisiä sopimuksia ole vielä käytössä.

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 11. päivän kokouksessa) yksimielisesti seuraavan lausunnon.

1 Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea

1.1 pitää tervetulleena komission tarkoituksenmukaisesti yhdessä käsittelemiä ehdotuksia asetuksiksi, joiden tarkoituksena on täydentää johdonmukaista viisumioikeudellista sääntelykehystä raja-alueiden asukkaita koskevilla paikallisen rajaliikenteen helpotuksilla toistaiseksi määrittelemättömäksi siirtymäajaksi, kunnes liittyvissä ehdokasmaissa sovelletaan täysimääräisesti Schengenin säännöstöä. Samalla siirtymäajasta tehdään mahdollisimman joustava ja mahdollistetaan näin ennakoivasti järjestelmien asteittainen ja Schengenin säännöstön soveltamisasteen mukainen joustava mukauttaminen jäsenvaltioissa.

1.2 toteaa tyytyväisenä, että komission ehdotukset ovat osa perustamissopimuksen 61 artiklassa mainittua, viiden vuoden kuluessa Amsterdamin sopimuksen voimaantulosta laadittavaa toimenpidekokonaisuutta, jonka avulla on tarkoitus vahvistaa perustamissopimuksen 7 a artiklan mukaista henkilöiden vapaata liikkuvuutta. Amsterdamin sopimuksella Schengenin säännöstö on sisällytetty osaksi Euroopan unionia, ja EY:n perustamissopimuksen 62 artiklan 2 kohdassa annetaan yhteisölle yleinen toimivalta toteuttaa jäsenvaltioiden ulkorajojen ylittämistä koskevia toimenpiteitä.

1.3 viittaa lausuntoonsa aiheesta "Laitonta maahanmuuttoa koskevan yhteisen politiikan kehittäminen, ihmisten salakuljetus ja ihmiskauppa, ulkorajat ja laittomien maahanmuuttajien palauttaminen" (KOM(2003) 323 lopullinen, CdR 250/2003

fin) ja korostaa huolellisesti suunnitellun viisumipolitiikan merkitystä laittoman maahanmuuton, ihmisten salakuljetuksen ja ihmiskaupan — etenkin ihmisarvoa polkevan naiskaupan — torjunnassa, jossa on tukeuduttava tehokkaaseen tietojärjestelmään ja tulokselliseen, yhdenmukaiseen ulkorajojen valvontajärjestelmään.

1.4 yhtyy komission tiedonannossa "Kohti uutta naapuruuspolitiikan välinettä" esitettyyn kantaan, jonka mukaan tehokas rajavalvonta on edellytyksenä molemminpuoliselle vauraudelle ja turvallisuudelle, kaupankäynnin ja rajanylitysten helpottamiselle sekä samalla rajojen turvaamiselle.

1.5 muistuttaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen rooli erityisesti raja-alueiden vakauden ja turvallisuuden varmistamisessa.

1.6 yhtyy komission kantaan, jonka mukaan ottaen huomioon EU:n ulkorajat ylittävät pitkäaikaiset sosiaaliset ja kulttuuriset yhteydet on tärkeää, että EU:n uutta ulkorajaa ei nähdä paikallisella tasolla esteenä olemassa oleville yhteyksille ja yhteistyölle, ja katsoo, että näitä yhteyksiä tulisi hyödyntää EU:n ja sen uusien naapurimaiden rauhanomaisten ja läheisten suhteiden luomisessa.

1.7 korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisten alueellisesta ja rajatylittävästä yhteistyöstä on valtiotason toiminnan ohella hyötyä puuttuttaessa pitkällä aikavälillä näihin monitahoisiin haasteisiin.

1.8 katsoo, että todellista edistystä rajatylittävissä yhteistyössä on havaittavissa nopeasti kaikkialla siellä, missä kunnianhimoinen ja ehdottomasti jatkettava rajatylittävän yhteistyön tukeminen esimerkiksi Interreg III A -ohjelmasta yhtyy raja-alueiden paikallisten ja alueellisten toimijoiden tiiviiseen yhteistyöhön, joka jatkuu myös tuen päättymisen jälkeen.

1.9 toistaa pyyntönsä osoittaa raja-alueille edelleen erityistä huomiota ja myöntää niille edelleen yhteisön rajaseututoiminnan lähestymistavan mukaisesti asianmukaiset määrärahat ja välineet syrjäisen sijainnin perusteella.

1.10 on vakuuttunut siitä, että paikallisen rajaliikenteen helpottaminen on edistänyt osaltaan raja-alueiden paikallisten — sekä hallintoelinten että järjestöjen — toimijoiden ongelmattomaa yhteistyötä ja että ehdotettujen asetusten avulla tätä kehitystä voidaan edelleen jatkaa.

1.11 esittää näin ollen, että menestyksestä Euregio-mallia jatketaan myös tulevilla ulkorajoilla ja että siellä kuten myös väliaikaisilla ulkorajoilla sovittaisiin paikallisen rajaliikenteen järjestelyistä ainakin Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden erityisten tukitoimien piiriin kuuluvien kuntien asukkaille, jotta voidaan vahvistaa yhteisön rahoittamien hankkeiden lisäarvoa ja helpottaa niissä tehtävää yhteistyötä.

1.12 pitää näin ollen tarpeellisenä tutkia, edellyttääkö tavoitteiden saavuttaminen todellakin — vaikkakin vain maksimileveydeltään — rajatun soveltamisvyöhykkeen määrittelemistä. Komitea epäilee tämän toimenpiteen suhteellisuutta ja katsoo, että subsidiariteettiperiaatteen puitteissa tulisi ennemminkin jättää jäsenvaltioiden — joilla on tietoa todellisista paikallisista olosuhteista ja taloudellisista, sosiaalisista ja kulttuurisista riippuvaisuuksista alueiden sisällä — tehtäväksi sopia kahdenvälisesti soveltamisalueesta, etenkin kun sillä ei ole vaikutuksia muiden jäsenvaltioiden etuihin.

1.13 korostaa, että paikallinen rajaliikenne, kuten kaikki toimenpiteet jäsenvaltioiden välisten rajojen purkamiseksi Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen puitteissa, on pantava toimeen jäsenvaltioiden oikeutta ja kaikkien sopimusosapuolten intressejä kunnioittaen.

1.14 korostaa näin ollen, että jokaista rajanylitystä on valvottava ehdotetuista helpotuksista huolimatta, koska viisumeiden voimassaolon alueellisia ja ajallisia rajoitteiden noudattamista ei pystytä muuten — ilman rajanylitysleimoja — tehokkaasti varmistamaan.

1.15 korostaa, että erityisen lyhyen aikavälin L-viisumin käyttöönotossa on täytettävä kaikki samat ehdot kuin lyhytaikaisia viisumeita myönnettäessä, mutta että toisin kuin viimeksi mainitut, L-viisumi oikeuttaa oleskeluun pelkästään raja-alueella.

1.16 pyytää komissiota tarkastelemaan mahdollisuuksia ehdotuksen 9 artiklan mukaisten L-viisumeiden ajallisten

rajojen valvomiseksi, ottaen huomioon, että 16 artiklassa määrätään maahantulo- ja maastapoistumisleimojen tarpeettomuudesta. Komission tulisi tutkia, edellyttääkö asetuksen tavoitteiden saavuttaminen tällaista valvontaa ja miten se tulisi tarpeen vaatiessa asianmukaisesti toteuttaa.

1.17 toteaa, että EU:n jäsenvaltioiden ulkorajojen suojelua on tuettava myös yhteiseen konsuliohjeistoon perustuvan paikallisen konsuliyhteistyön ja viisumipolitiikan avulla.

1.18 viittaa siihen, että asetukset kuuluvat säädöksiin, jotka perustuvat Schengenin säännöstöön liittymissopimuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä, ja että näin ollen kaikkien ehdokasmaiden on hyväksyttävä ne kokonaisuudessaan, myös niin kauan ja siinä määrin kuin nämä maat eivät välittömästi EU:hun liittymisen myötä liity Schengenin järjestelmään.

1.19 korostaa, että paikallisen rajaliikennejärjestelmän käyttöönotto riippuu suuressa määrin myös paikallisista olosuhteista. Suunniteltujen toimenpiteiden onnistuminen edellyttää siis jäsenvaltioiden toimivallasta huolimatta raja-alueiden paikallis- ja alueviranomaisten kuulemista ennen suunnitelmien toimeenpanoa ja myös sen aikana.

1.20 korostaa, että ehdotettujen toimien ohessa on ryhdyttävä käytännön valmisteluihin ulkorajojen rajanylityspaikkojen parantamiseksi siten, että rajan ylittämistä tulee tehokkaampaa ja sujuvampaa ja että samalla voidaan keskittää tarvittavat resurssit ulkorajojen turvallisuuden takaamiseksi.

1.21 muistuttaa, että sisärajoilla tehtävien tarkistusten poistamisesta huolimatta tällaiset toimenpiteet ovat siirtymisvaiheessa tarpeen myös väliaikaisilla ulkorajoilla, sillä alueelliset rajatylittävät liikenneverkot ovat tarpeellinen perusta EU:n laajentumisen taloudellisten, poliittisten, sosiaalisten ja kulttuuristen mahdollisuuksien hyödyntämiselle.

1.22 pitää tervetulleena myös asetusten soveltuvuutta Kaliningradin alueen tapauksessa ja esittää, että ehdokasmaiden, EU:n ja Venäjän välisten kauttakulkujärjestelyjen toivottuna täydennyksenä ryhdytään pikaisesti laatimaan saavutettujen kompromissien mukaista asianmukaista järjestelyä.

1.23 pitää tarpeellisenä mukauttaa mahdollisimman pian paikallista rajaliikennettä koskevia viisumioikeudellisia sääntöjä vastaaviin, etenkin tuontitulleja koskeviin vapautussääntöihin.

1.24 toteaa, että komissio on asiaa tarkasteltuaan perunut tiedonannossaan aiheesta ”Kohti Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajojen yhdennettyä valvontaa” esittämän aikomuksensa tehdä sopimuksia yhteisön ja sen naapureina olevien kolmansien maiden välillä. Komissio on päättänyt jättää asian järjestelyn naapurivaltioiden välisten kahdenvälisen sopimusten varaan, mikä mahdollistaa sekä raja-alueiden paikallisten ja alueellisten intressien että jäsenvaltioiden etujen huomioon ottamisen.

1.25 toivoo, että alue- ja paikallisviranomaisten osallistuminen näiden kahdenvälisten sopimusten laatimiseen mahdollistetaan yhtä itsestään selvästi kuin alueiden komitean osallistuminen rajatylittävää yhteistyötä koskevan yhteisön säännösten kehittämiseen.

2 Alueiden komitean suositukset

2.1 *Ehdotus: Neuvoston asetus paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maauk-
orajoilla (2003/0193 CNS)*

Suositus 1

3 artiklan b kohta

Komission ehdottama teksti	Alueiden komitean muutosehdotus
(b) "raja-alueella" tarkoitetaan aluetta, joka ulottuu linnuntietä mitattuna enintään 50 kilometrin päähän rajalta. Asianomaiset jäsenvaltiot voivat määrittää raja-alueeseen sisältyvät paikalliset hallintoalueet;	(b) "raja-alueella": ~~tarkoitetaan aluetta, joka ulottuu linnuntietä mitattuna enintään 50 kilometrin päähän rajalta.~~ Asianomaiset jäsenvaltiot voivat ~~määrittää~~ asettaa raja-alueeseen sisältyvät paikalliset hallintoalueet, <u>joiden tulisi yleensä — ainakin osittain — sijaita korkeintaan 50 kilometriä rajalta ulottuvan vyöhykkeen sisällä;</u>

Perustelu

Vyöhykkeen enimmäisleveyden määrittäminen ei vaikuta tarpeelliselta asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, eikä se näin ollen ole suhteellisuusperiaatteen mukaista. Subsidiariteettiperiaatteen puitteissa tulisi ennemminkin jättää jäsenvaltioiden — joilla on tietoa todellisista paikallisista olosuhteista ja taloudellisista, sosiaalisista ja kulttuurisista riippuvaisuuksista alueiden sisällä — tehtäväksi sopia kahdenvälisesti soveltamisalueesta, etenkin kun se ei vaikuta muiden jäsenvaltioiden etuihin. Asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi riittänee tässä ehdotettu sääntö. Erityisen järkevää tämä olisi syrjäisillä alueilla, esimerkiksi tapauksissa, joissa vasta yli 50 kilometrin päässä rajasta sijaitsee isompia kuntia, joilla on tiiviit taloudelliset yhteydet raja-alueeseen ja joita esimerkiksi komissio tukee Euregio-hankkeen avulla raja-alueina. Esimerkkejä tästä ovat Pomerania-Euregio saari Rügen (DE) ja kaupunkikeskus Szczecin (PL) 200 kilometrin etäisyydellä rajasta. Ehdotuksen 1 artiklan mukaan raja-alue "ulottuu linnuntietä mitattuna enintään 50 kilometrin päähän rajalta", mutta etäisyyksiä maarajoihin laskettaessa on otettava huomioon ainakin saarten erityisilanne.

Suositus 2

18 artiklan c kohta

Komission ehdottama teksti	Alueiden komitean muutosehdotus
c) antavat raja-alueen asukkaille mahdollisuuden ylittää rajan sallittujen rajanylityspaikkojen ja niiden aukioaloaikojen ulkopuolella.	e) ~~antaa raja-alueen asukkaille mahdollisuuden ylittää rajan sallittujen rajanylityspaikkojen ja niiden aukioaloaikojen ulkopuolella.~~

Perustelu

Ehdotus herättää vaikutelman siitä, että ulkorajojen ylittäminen tulee olemaan mahdollista ilman erityisluvan tarkastamista. Periaatteessa tämän menettelyn käyttöönotto voi olla asianmukaista sellaisilla sisärajoilla, joilla ei esiinny merkittävää rikollista toimintaa. Ehdotukseen sisältyy kuitenkin myös väärinkäytön mahdollisuus, mikäli rajavalvontaa ei varmisteta eikä maan sisällä tehtävillä tarkastuksilla pystytä varmistamaan oleskeluoikeuden alueellisten ja ajallisten rajoitusten noudattamista. Tätä vaaraa ei voida poistaa edes viisumin myöntämisehtojen tiukentamisella, sillä paikallisen rajaliikenteen puitteissa on tarkoitus jakaa erittäin suuri määrä viisumeita. Artiklan a) ja b) kohdissa esitettyjen menettelyiden avulla rajanylitystä voidaan jo helpottaa, mutta kuitenkin tavalla, joka ei vaikeuta rajanylittävän rikollisuuden ja laittoman maahanmuuton torjuntaa.

Komissio perustelee menettelyä sillä, että siitä määrätään jo Schengenin sopimuksen täytäntöönpanosta tehdyn yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohdassa sekä yhteisen käsikirjan I osan kohdassa 1.3. Komissio jättää kuitenkin mainitsematta, että neuvoston 9. toukokuuta 2002 antamassa päätöksessä 2002/352/EY käsikirjan sääntöä on tyypistetty siten, että 1. kesäkuuta 2002 alkaen mahdollisuus koskee enää henkilöitä, "joita koskevista vastaavanlaisista rajanylitysluvista määrätään paikallista rajaliikennettä, jota Italiassa kutsutaan paikalliseksi rajaliikenteeksi tai retkeilyliikenteeksi, koskevissa kahdenvälisissä sopimuksissa" sekä merimiehiä, "jotka käyvät maissa 6.5.2 kohdan mukaisesti". Lisäksi Schengenin toimeenpaneva komitea on hyvästä syystä jättänyt käyttämättä tämän harkinnanvaraisen säännöksen tarjoaman mahdollisuuden, jolloin asiaa ei voida käyttää perusteluna menettelyn soveltamiseksi.

2.2 Ehdotus: Neuvoston asetus paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden väliaikaisilla maaulkorajoilla (2003/0194 CNS)

Suositus 3

5 artiklan 2 kohdan c alakohta

Komission ehdottama teksti	Alueiden komitean muutosehdotus
c) antavat raja-alueen asukkaille mahdollisuuden ylittää rajan sallittujen rajanylityspaikkojen ja niiden aukioloaikojen ulkopuolella.	~~e) antavat raja-alueen asukkaille mahdollisuuden ylittää rajan sallittujen rajanylityspaikkojen ja niiden aukioloaikojen ulkopuolella.~~

Perustelu

Katso suosituksen 2 perustelu.

Niin kauan kuin Schengenin järjestelmän toista vaihetta ole pantu täytäntöön, pätee tässäkin kohtaa suosituksen 2 perustelu.

Bryssel 11. helmikuuta 2004

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta — Komission tiedonanto — Tielikenneturvallisuuden eurooppalainen toimintaohjelma — Tielikenteen kuolonuhrien määrän puolittaminen EU:ssa vuoteen 2010 mennessä: yhteinen vastuu

(2004/C 109/02)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan komission tiedonannon tielikenneturvallisuuden eurooppalaisesta toimintaohjelmasta (KOM(2003) 311 lopullinen),

ottaa huomioon Euroopan komission 2. kesäkuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 14. toukokuuta 2002 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu "alueellinen yhteenguuluvuuspolitiikka" -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon lausuntonsa komission valkoisesta kirjasta "Eurooppalainen liikennepolitiikka vuoteen 2010: valintojen aika" KOM(2001) 370 lopullinen, CdR 54/2001 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa komission tiedonannosta neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "EU:n tielikenneturvallisuuden painopisteet — Seurantakertomus ja toimenpiteiden asettaminen tärkeysjärjestykseen" KOM(2000) 125 lopullinen, CdR 166/2000 fin ⁽²⁾,

ottaa huomioon "alueellinen yhteenguuluvuuspolitiikka" -valiokunnan 3. joulukuuta 2003 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 184/2003 rev. 2, jonka esittelijä oli Royston Brady (Dublinin aluevaltuutettu, IE/EA),

katsoo,

- 1) että tielikenneturvallisuus on kysymys, joka koskettaa suoraan koko Euroopan unionia ja sen asukkaita. Vuosittain tapahtuu noin 1 300 000 henkilövahinkoihin johtavaa tieliikenneonnettomuutta, joissa kuolee yli 40 000 ja loukkaantuu yli 1 700 000 ihmistä. Tämän joukkotuhon taloudelliseksi kustannuksiksi on arvioitu 160 miljardia euroa, ja sen tuottaman henkilökohtaisen tuskan määrää on mahdoton arvioida,
- 2) että Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa määrätään selvästi, että yhteiseen liikennepolitiikkaan tulisi sisällyttää tielikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä,
- 3) että eurooppalaisen liikennepolitiikan sekä tielikenneturvallisuuden eurooppalaisen toimintaohjelman tavoitteiden toteuttamista koskevat valtuudet ovat jaettuina, ja että alue- ja paikallisviranomaisilla on toimeenpanossa keskeinen rooli,
- 4) että komissio on ehdottanut, että Euroopan unioni ottaisi tavoitteekseen vähentää kuolonuhrien määrän puoleen vuoteen 2010 mennessä,

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 11. päivän kokouksessa) yksimielisesti seuraavan lausunnon.

1 Alueiden komitean kanta

1.1 Alueiden komitea pitää tiedonantoa ja siinä esitettyä toimintaohjelmaa merkittävänä panoksena tielikenneturvallisuuden parantamiseksi ja edistämiseksi.

1.2 Komitea tukee tavoitetta vähentää kuolonuhrien määrää puoleen vuoteen 2010 mennessä ja pitää tervetulleena, että neuvostokin kannattaa tavoitetta. Kuten tiedonannossa todetaan, tavoite merkitsee yhteistä, päättävää sitoutumista sekä vastuun ja toimien jakamista kaikille julkishallinnon tasoille. Tavoitteiden asettaminen, vastuualojen määrittäminen ja yhdenmety suunnittelu ovat menestymisen avaintekijöitä. Komitea on kuitenkin sitä mieltä, että toimintasuunnitelmalle asetettua tavoitetta tulisi harkita uudelleen. Kun otetaan huomioon, että tieliikennekuolemien määrä on vähentynyt puolella viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana, tavoite

vähentää tielikenteessä kuolleiden määrää edelleen puolella vuoteen 2010 mennessä saattaa vaikuttaa liiankin kunnianhimoiselta, etenkin ajateltaessa toimintaohjelmassa hahmoteltuja toimenpiteitä. Kun otetaan huomioon tieliikennekuolemien ja onnettomuuksien määrän huomattava vaihtelu EU:n sisällä, on myös tärkeä varmistaa, että jäsenvaltioissa päästään asetettuun tavoitteeseen. Tässä yhteydessä on erityisesti otettava huomioon tieliikenneonnettomuuksien määrä sekä tielikenneturvallisuuden alalla jo saavutetut hyvät tulokset. Samalla on pyrittävä siihen, että tulokset koskevat kaikkia tienkäyttäjiä eikä pelkästään autoilijoita.

1.3 Vaikka liikenneonnettomuuksien aiheuttamien kuolemien ja loukkaantumisien määrä onkin laskussa, komitea korostaa, ettei ole varaa tyytyväisyyteen, sillä unionin teillä vallitsevaa tilannetta ei voida edelleenkään hyväksyä.

⁽¹⁾ EYVL C 192, 12.8.2002, s. 8.

⁽²⁾ EYVL C 22, 24.1.2001, s. 25.

1.4 Komitea korostaa, että yksittäisten tienkäyttäjien oikeudet eivät saa ylittää koko tienkäyttäjyhteisön oikeutta turvallisuuteen.

1.5 Toimintaohjelman menestys edellyttää kaikkien asiaosaisten panosta ja voimavaroja, ja alueiden komitea pitää tervetulleena komission antamaa tunnustusta alue- ja paikallisviranomaisten roolille. AK on myös tyytyväinen siihen, että komissio on ottanut huomioon monia niistä suosituksista, jotka komitea esitti lausunnossaan aiheesta "EU:n liikenneturvallisuuden painopisteet — Seurantakertomus ja toimenpiteiden asettaminen tärkeysjärjestykseen" ⁽³⁾.

1.6 Komitea katsoo, että yhteisön tason toimenpiteet ovat erityisen tärkeitä, kun alalla sovelletaan nopeasti kehittyvää teknologiaa ja sillä toimii maailmanlaajuisia kauppaa käyviä monikansallisia yrityksiä. Komitea kannattaa siis avoimen koordinointimenetelmän soveltamista tietyissä koko unionin tieturvallisuuden parantamiseen tähtäävissä toiminnaissa.

1.7 Komitea yhtyy siihen käsitykseen, että etenkin ylinopeuteen, rattijuopumukseen tai turvavyön ja kypärän käyttöön liittyvien tieliikenneturvallisuuden perussääntöjen laiminlyönti on vakavien onnettomuuksien suurin syy. Komitea korostaa, että erityistä huomiota on kiinnitettävä jäsenvaltioiden voimassa olevan lainsäädännön toimeenpanoon ja noudattamisen valvontaan.

1.8 Komitea pitää tieliikenneturvallisuutta koskevaa eurooppalaista peruskirjaa tervetulleena ja kannattaa sen aktiivista edistämistä. Komitea voisi edistää peruskirjan hyväksymistä koko EU:n alue- ja paikallisviranomaisten keskuudessa. Komitea kannattaa myös erityisiä ponnistuksia asian ajamiseksi ehdokasmaissa.

1.9 Alueiden komitea pitää tervetulleena ehdotusta Euroopan tieliikenneturvallisuuden seurantakeskuksen perustamisesta, sillä luotettavat ja vertailukelpoiset — etenkin onnettomuussyitä koskevat — tilastotiedot ovat tarpeen kohdennettujen lisätavoitteiden asettamiseksi tieliikenneturvallisuuden lisäämisessä.

1.10 Komitea kannattaa sellaisten normitettujen ajopiirtureiden (mustien laatikoiden) kehittämistä, jotka voidaan asentaa tieliikenneajoneuvoihin. Tämän kaltaisen teknologian laajalla käytöllä voisi olla huomattava vaikutus kuljettajien ajotapaan, ja se voisi myös vähentää merkittävästi turvallisuuslainsäädännön noudattamisen valvonnasta aiheutuvia kustannuksia.

1.11 Komitea esittää, että ajoneuvojen turvallisuusominaisuuksien kehittämiseksi ja soveltamiselle myönnetään taloudellisia kannustimia nykyisten yhteisön politiikkojen puitteissa. Komitea korostaa kuitenkin, että ajoneuvoja ja niiden matkustajia suojaavien varusteiden kehitys ei saa tapahtua muiden, haavoittuvampien tienkäyttäjien kustannuksella.

1.12 Tiedonannossa todetaan, että Euroopan unionilla on käytössään rahavaroja tieliikenneturvallisuusaloitteiden tukemiseksi. AK katsoo, että näitä rahavaroja tulee myöntää myös paikallis- ja alueviranomaisten käyttöön kohdennettujen tieli-

kenneturvallisuusohjelmien toteuttamista varten. Liikenneturvallisuusnäkökohtien tulisi myös toimia perusteena liikenneinfrastruktuurin rahoittamiselle rakennerahastoista.

1.13 Komitea katsoo, että tiedonannossa olisi voitu käsitellä yksityiskohtaisemmin muiden kuin moottoriajoneuvolla liikkuvien tienkäyttäjien, kuten jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden, turvallisuutta koskevia näkökohtia. Näille tienkäyttäjille on osoitettu perinteisesti aivan liian vähän huomiota, mikä onkin johtanut aivan liian moniin onnettomuuksiin EU:n teillä. Komitea on huolissaan siitä, että ehdotettu tieliikenneturvallisuuden eurooppalainen toimintaohjelma saattaa pahentaa tätä vinoutumaa entisestään.

2 Alueiden komitean suositukset

2.1 Komitea on sitä mieltä, että toimintasuunnitelmalle asetettua tavoitetta tulisi vielä tarkastella uudelleen. Uudelleen-tarkastelu voisi sisältää myös alatavoitteiden asettamista yksittäisille jäsenvaltioille ja eri tienkäyttäjryhmille, koska vaihtelu EU:n sisällä liikenneturvallisuudessa on suuri. Asetettujen tavoitteiden on oltava myös liikenneturvallisuudessa menestyneiden maiden osalta kannustavia ja realistisia. Mahdollisten alatavoitteiden asettaminen jäsenvaltioille tulisi tehdä yhdessä jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa.

2.2 Komitea on tyytyväinen komission ja Punaisen Ristin yhteisesti toteuttamaan lapsiin kohdistettuun kampanjaan. Komitea pitää erityisen tärkeänä kehittää nuorten kuljettajien ja tienkäyttäjien turvallista ajotapaa ja tiellä liikkumista. Tässä yhteydessä komitea pitäisi tervetulleina ehdotuksia komission tukemaksi EU:n laajuisesti turvallista tiellä liikkumista ja ajotapaa edistäväksi ohjelmaksi, joka kohdistettaisiin — mahdollisesti Youth-ohjelman yhteydessä — keskiasteen opiskelijoihin. Paikallis- ja alueviranomaiset lienevät halukkaita ja asiantuntevia kumppaneita tällaisen ohjelman laatimisessa ja toimeenpanossa.

2.3 Komitea ehdottaa, että paikallis- ja alueviranomaisten roolia liikennelainsäädännön noudattamisen valvonnassa laajennettaisiin tiiviissä yhteistyössä poliisiviranomaisten kanssa, koska tällainen menettely voisi olla suureksi avuksi voimassa olevan lainsäädännön valvontaresurssien lisäämiseksi. Lainsäädännöllä ei kuitenkaan saa määrätä lisätehtäviä pakollisiksi vaan niiden tulee olla vapaaehtoisia ja keskittyä lähinnä paikallisiin tieliikenneturvallisuuden ongelmiin.

2.4 Komitea kannattaa ehdotusta eurooppalaisen uusien autojen arviointiohjelman (EuroNCAP) kehittämiseksi siten, että siinä voidaan ottaa huomioon muitakin passiivisen turvallisuuden näkökohtia, kuten suoja niskavammoilta ja ajoneuvojen mukautuvuus kahden ajoneuvon yhteentörmäyksessä. Komitea katsoo kuitenkin, että EuroNCAP-ohjelmaan tulisi sisällyttää vakiona myös jalankulkijoiden loukkaantumiskäsitteiden arviointi.

2.5 Alueiden komitean mielestä toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava tieliikenneturvallisuutta ennakkoehdotona tienrakennushankkeiden suunnittelussa, esimerkiksi kuulemalla tieturvallisuudesta vastaavia tahoja, kuten poliisiviranomaisia.

⁽³⁾ EYVL C 22, 24.1.2001, s. 25.

2.6 Komitea toteaa, että tieinfrastruktuurin parantaminen voi vähentää tieliikenneonnettomuuksien määrää ja vakavuutta. Toimintaohjelmassa esitetään uusien teiden rakentamiseen liittyviä toimia, mutta komitea pitäisi toivottavana sellaisia liikenteenhallinta- ja tieliikenneturvallisuusaloitteita, joita voitaisiin soveltaa nykyisiin teihin — myös taajama-alueilla. Esimerkiksi vaarallisille tieosuuksille tulisi harkita yleistä ohituskieltoa raskaille tavarankuljetusajoneuvoille.

2.7 Komitea ehdottaa, että Euroopan tieliikenneturvallisuuden seurantakeskuksen tehtäviin sisällytettäisiin parhaiden tieturvallisuuden toimeenpanokäytäntöjen kerääminen ja niiden jakaminen muille toimijoille. Seurantakeskuksen vastuualue voisi myös kattaa liikenne- ja turvallisuussääntöjen noudattamista sekä valvontatoimien todennäköisyyttä koskevien vertailutietojen keräämisen kaikista jäsenvaltioista. Järjestelmällisesti koottujen tietojen julkaiseminen saattaisi kannustaa jäsenvaltioita parannuksiin näillä aloilla.

2.8 Komitean mielestä tieliikenneonnettomuuksien vaikutuksia niiden uhreihin ja heidän perheisiinsä tulisi tarkastella lähemmin. Tässä tulisi pyrkiä luomaan hyviä käytäntöjä onnettomuusuhreihin ja heidän perheisiinsä kohdistuvassa tiedon ja tuen jakamisessa. Toiminta voitaisiin myös liittää osaksi tieliikenneturvallisuuden seurantakeskuksen tehtäväkenttää.

2.9 Komitea edustaa paikallisia ja alueellisia hallintotasoja, eli tieliikenneturvallisuuden toimintaohjelman keskeisiä

toimeenpanokumppaneita. Näin ollen se haluaa olla edustettuna ohjelman seurantar ryhmässä.

2.10 Komitea kannattaa ehdotusta perustaa ajokorttiasioista vastaavien toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välille tiedotusverkosto. Komitea ehdottaa myös sellaisen järjestelmän laatimista, joka mahdollistaa EU:n kansalaisten muussa kuin asuinmaassaan tehdyistä liikenne rikkomuksista saamien sakkojen perimisen heidän asuinmaassaan.

2.11 Komitea korostaa toistamiseen pyrkivänsä edistämään tieliikenneturvallisuutta ja suosittelee vahvistamaan keinoja, joilla estetään ajaminen ilman ajokorttia ja vakuutusta. Liian monia onnettomuuksia tapahtuu siitä syystä, että kuljettajat eivät noudata ajokorttiin tai vakuutukseen liittyviä vaatimuksia.

Tieliikenteen turvallisuuden lisäämiseksi kuljettajia ei tule asettaa entistä suurempaan vastuuseen ainoastaan aiheuttamistaan vaaratilanteista, vaan myös vaatimuksista, joita heidän on noudatettava.

2.12 Komitea korostaa eurooppalaisen alueen avoimuutta ja muistuttaa uudelleen unionin kansalaisten liikkumisvapaudesta. Tieliikenteen vaarojen vastaisen toiminnan on ulotuttava rajojen yli. Tässä suhteessa on vahvistettava valtioiden välistä yhteistyötä, jotta unionin kansalaisten ja ulkomaalaisten jonkin jäsenvaltion alueella tekemistä liikenne rikkomuksista määrätyt rangaistukset voidaan panna täytäntöön käytännössä.

Bryssel 11. helmikuuta 2004

*Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB*

Alueiden komitean lausunto aiheista Liikennekäytävät ja Euroopan laajuiset liikenneverkot kasvun ja Euroopan koheesion välineinä ja Euro—Välimeri-liikenneverkon kehittäminen

(2004/C 109/03)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin neuvoston lausuntopyynnön sekä pysyvien edustajien komitean (Coreper) puheenjohtajan 15. syyskuuta 2003 päivätyn kirjeen, jossa pyydetään alueiden komitean lausunto aiheesta ”Yhteydet ja kuljetukset Euroopassa paikallisten olosuhteiden näkökulmasta ottaen erityisesti huomioon suuret rajatylittävät infrastruktuurihankkeet”,

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille Euro—Välimeri-liikenneverkon kehittämisestä (KOM(2003) 376 lopullinen),

ottaa huomioon puheenjohtajansa 19. kesäkuuta 2003 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Kasvualoite: investointi verkkoihin ja osaamiseen kasvun ja työllisyyden hyväksi” (KOM(2003) 579 lopullinen),

ottaa huomioon Karel van Miertin johtaman korkean tason työryhmän 30. kesäkuuta 2003 julkaiseman raportin, jossa käsitellään Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin liittyviä ensisijaisia hankkeita vuoteen 2020 mennessä,

ottaa huomioon lausuntonsa yhteisön suuntaviivoista Euroopan laajuisen verkkojen kehittämiseksi liikenteen alalla (CdR 284/2001 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi tehdyn päätöksen N:o 1692/96/EY muuttamisesta (KOM(2003) 564 lopullinen),

ottaa huomioon Euroopan unionin liikenneministereiden epävirallisessa kokouksessa 4.—5. heinäkuuta 2003 hyväksymän Napolin julistuksen,

ottaa huomioon ”alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka” -valiokuntansa 3. joulukuuta 2003 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 291/2003 rev. 1, jonka esittelijä oli Rhône-Alpesin aluevaltuuston liikennevaliokunnan puheenjohtaja Bernard Soulage (FR/PSE),

sekä katsoo, että

- 1) liikenneinfrastruktuurien kehittäminen on keskeinen väline Euroopan rakentamisessa, sillä näin edistetään kaupankäyntiä, luodaan talouskasvua, lisätään alueellista yhteenkuuluvuutta sekä rakennetaan läheisyyteen perustuvaa Eurooppaa. Näin ollen Euroopan laajuisilla liikenneverkoilla ja liikennekäytävillä on keskeinen rooli tavaroiden, palveluiden, pääomien ja työvoiman vapaan liikkuvuuden eli yhtenäismarkkinoiden esteettömän toiminnan turvaamisessa.
- 2) liikennemuotojen tasapainottaminen on välttämätön edellytys ympäristöä säästävälle, Euroopan unionin kansainvälisten sitoumusten mukaiselle kestäväälle kehitykselle,
- 3) alueiden tasapainoinen kehitys edellyttää syrjäisten tai eristyksissä olevien alueiden asianmukaista huomioon ottamista, herkkien alueiden suojelua ja kulkuyhteyksien parantamista etenkin raja-alueilla sekä läheisyyteen perustuvan eurooppalaisen alueen luomista,

hyväksyi yksimielisesti 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 11. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

⁽¹⁾ EYVL C 278, 14.11.2002, s. 7.

1 Alueiden komitean kanta

Liikenneverkkojen merkitys unionin kehitykselle

Alueiden komitea

1.1 on tyytyväinen aloitteeseen, sillä Euroopan laajuiset verkot vauhdittavat kasvua ja työllisyyttä Euroopan unionissa, sekä tähdentää, että unionin kehittämiseksi tarvitaan pitkäjänteistä näkemystä etenkin laajentumista ja unionin rajojen ulkopuolelle perustettavia multimodaalikäytäviä ajatellen. Tämä on erityisen tärkeää, jotta vältetään uusien jäsenvaltioiden jääminen syrjään.

1.2 korostaa, että liikenteen alalla Euroopan unionin toimien ei tule määräytyä talousarvioon liittyvien ja lyhyen aikavälin näkökohtien perusteella. On olennaisen tärkeää ottaa huomioon liikennejärjestelmän vaikutus unionin alueen monikeskukseksi kestäväan kehittämiseen. Rakennettavilla infrastruktuureilla ei pyritä ainoastaan helpottamaan tällä hetkellä havaittavia tai unionin laajentumisen jälkeen odotettavissa olevia ruuhkia. Ne muokkaavat myös tulevia liikennevirtoja. Tulevat liikennevirrat (henkilöt, palvelut ja tavarat) koskevat myös yhteyksiä Välimeren alueella ja Itämeren alueella sekä yhteyksiä Balkanin maihin ja muihin kolmansiin unionin naapurimaihin.

1.3 katsoo, että infrastruktuurit aikaansaavat talouskasvua ja edistävät pitkällä aikavälillä alueiden välistä taloudellista tasa-painoa. Valmistautuminen unionin kehittämiseen (ja sen myöhempään laajentumiseen) on aloitettava jo nyt vahvistamalla (aineellisia ja aineettomia) yhteyksiä naapurimaihin sekä idässä että etelässä, jotta voitaisiin luoda entistä laajempi vakautteen, integraation ja hyvinvointiin perustuva alue. Juuri tässä mielessä Euroopan laajuisen liikenneverkkojen sekä yleiseurooppalaisten ja Euro—Välimeri-alueen liikennekäytävien välisiä yhteyksiä on lisättävä. Näiden liikennekäytävien kehittäminen on osa uutta naapuruuspolitiikan strategiaa. Kuten korkean tason työryhmän raportissa todetaan, Euroopan laajuisen verkkojen (TEN) järkevässä pitkän tähtäimen suunnittelussa Euroopan laajuisen liikenneverkkojen ensisijaiset hankkeet on kytkettävä läheisesti yleiseurooppalaiseen liikennekäytävään hyödyntämällä tässä yhteydessä käytettävissä olevia välineitä.

1.4 tähdentää tässä yhteydessä, että kansainvälisten yhteyksien luominen ja luonnonesteiden ylittäminen on ehdottoman tärkeää. Niitä koskeva edistyminen auttaa vähentämään kaupankäyntiä jarruttavia esteitä ja tasoittamaan kehityseroja Euroopassa.

1.5 kannattaa komission ehdotusta siitä, että Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin liittyvien eri hankkeiden toteuttamista varten määritellään selkeät painopistealat, jotta käytettävissä olevat varat voidaan hyödyntää tehokkaasti ja välttää kyseisten väylien eri osuuksien hajanainen toteutuminen. Haja-

nainen toteuttaminen viivästyttää väylien käyttöönottoa ja siten myös niiden vaikutuksia unionin kehitykseen.

1.6 ilmaisee tässä yhteydessä kiinnostuksensa korkean tason työryhmän (Karel van Miertin ryhmä) tekemiin ehdotuksiin ensisijaisten hankkeiden valintaa koskevasta täsmällisistä kriteereistä, jotka perustuvat Euroopan tasolla saatavaan lisäarvoon sekä asianomaisten valtioiden — etenkin rahoitukselliseen — sitoutumiseen. Komitea on kuitenkin huolissaan siitä, että hyväksytyjen hankkeiden luettelo on edelleen hyvin pitkä, jos otetaan huomioon hankkeet, jotka on jo aloitettu, mutta joita ei ole viety loppuun ja/tai joille ei ole osoitettu rahoitusta Tästä syystä tulisi käynnistää täydentävä ohjelma sellaisia hankkeita varten, jotka ovat valmiita aloitettavaksi ja joille rahoitus on olemassa ja jotka siten voidaan käynnistää pikaisesti ("pikakäynnistysohjelma"). Alueiden komitea aikoo myötävaikuttaa ja osallistua tällaisen ohjelman toteuttamiseen.

1.7 pitää tervetulleena, että etusijalle on asetettu rajatylittävät hankkeet, jotka edistävät intermodaalisuutta ja kestävien liikennemuotojen käyttöä. Komitea kannattaa erityisesti merten moottoriteitä sillä edellytyksellä, että ne ovat osa kestäväan liikenteen kokonaisvaltaista suunnitelmaa. Merten moottoriteiden tukitoimet eivät saa aiheuttaa merkittäviä kilpailun vääristymiä satamien välillä tai nykyisten meriliikenteen rahtipalvelujen ja kestävien maaliikennemuotojen — rautateiden sekä sisävesiliikenteen — välillä.

1.8 ilmaisee alue- ja paikallisviranomaisten halun osallistua entistä suuremmin hankkeita koskevaan tutkimustoimintaan sekä niiden laadinta- ja täytäntöönpanovaiheisiin etenkin, kun kyseessä ovat rajat ylittävät yhteydet. Alue- ja paikallisviranomaiset lukeutuvat usein aktiivisimpiin toimijoihin kyseisten hankkeiden edistämiseksi.

Ensisijaisten väylien määrittely ja niiden toteuttaminen

Alueiden komitea

1.9 on tyytyväinen komission pyrkimykseen nostaa EU:n rahastojen rahoitusosuus 30:een prosenttiin rajatylittäviä yhteyksiä koskevissa hankkeissa, jotka on nimetty "unionin etua koskevaksi". Tavallisesti tämänkaltaisiin hankkeisiin käytetään vähiten perinteisiä rahoituslähteitä. Komitea kehottaa hallituksia panemaan kyseisen suosituksen viipymättä täytäntöön.

1.10 kannattaa komission ehdotusta luoda menettely hankkeen nimeämiseksi "unionin etua koskevaksi hankkeeksi" sekä asettaa koordinaattorit, joiden tehtävänä on seurata rajatylittäviä hankkeita.

1.11 toivoo, että hanke nimetään unionin etua koskevaksi ainoastaan silloin, kun on näytetty toteen asianomaisten valtioiden sitoutuminen hankkeeseen sekä rahoituksen että toteutusaikataulun osalta, jotta osapuolien välillä voidaan varmistaa koordinoitu ja nopea täytäntöönpano.

1.12 toivoo, että ensisijaisten hankkeiden hallinta johtaisi väylien ohjauskomiteoiden perustamiseen, kuten multimodaalikäytävien osalta on menetelty. Ohjauskomiteoihin osallistuisivat alue- ja paikallisviranomaiset, joita kyseiset väylät suoraan koskevat.

1.13 ehdottaa, että kriteereissä ensisijaisten väylien määrittelyä varten mainittaisiin selkeästi erilaisiin hankkeisiin liittyvät tavoitteet kolmen keskeisen tekijän osalta: liikenteen pullonkaulojen poistamisen edistäminen ja verkottava vaikutus (ruuhkaisten lähtö- ja kohdealueiden väliset yhteydet, liikenneolosuhteiden parantaminen ja ajansäästö); vaikutus kestäväan kehitykseen (ympäristö, mukaan lukien paikalliset vaikutukset kulkukultuureihin ja herkkiin alueisiin, kestäviin liikennemuotoihin siirtymistä edistävät toimet); vaikutukset aluesuunnitteluun (kulkuyhteyksien parantaminen, vaikutukset toimintaan kauttakultuureilla). Tästä riippumatta komitea ehdottaa, että innovatiivisten teknologioiden käyttöön ja kehittämiseen kiinnitettisiin unionissa entistä enemmän huomiota myös teollisuuspoliittiselta kannalta.

1.14 katsoo, että on laadittava alustavia, koordinoituja arviointimenettelyjä, jolloin valtiolliset rajat ylittäviä osuuksia varten voitaisiin perustaa ylikansallisia tutkimuskomissioita. Tällä tavoin voitaisiin edistää ensisijaisia väyliä koskevien päätösten johdonmukaisuutta ja avoimuutta sekä varmistaa asianomaisten alue- ja paikallisviranomaisten osallistuminen.

1.15 toivoo, että merten moottoriteiden toteuttamista koskevia sääntöjä tarkennettaisiin, jotta voidaan turvata suunniteltujen säännöllisten reittien jatkuvuus sekä varmistaa satamien ja niiden toimintapiiriin kuuluvien alueiden infrastruktuuriin johtavien yhteyksien mukauttaminen. On myös viipymättä otettava huomioon kysymykset meriliikenteen turvallisuudesta sekä tämänkaltaiseen liikenteeseen liittyviä saastumisriskejä koskevista takuista. Lisäksi on tärkeää, että säännöllisten meriliikennereittien määrittely muodostaa osan rannikkoalueiden koordinoimaa prosessia, jotta kaikenlaiset kilpailun vääristymät satamien välillä voidaan välttää.

Ensisijaisten väylien rahoitusmuodot

Alueiden komitea

1.16 katsoo, että Euroopan kasvualoitteen käynnistäminen edellyttää poikkeuksellisten rahoitusmuotojen käyttöönottoa. Kyseisessä aloitteessa liikenneverkkojen osuus on väistämättä huomattava.

1.17 painottaa, että Euroopan laajuisten liikenneverkkojen kehittämiseen liittyy huomattavia rahoitustarpeita, ja on huolissaan valtioiden kyvystä hankkia tähän tarvittavat varat etenkin ajankohtana, jolloin valtiot pyrkivät vähentämään julkisten menojen osuutta BKT:stä vakaussopimuksen noudattamiseksi.

1.18 on samaa mieltä ministerineuvoston kanssa siitä, että EIP:n on osallistuttava pontevammin verkon rahoitukseen, suhtautuu myönteisesti jo myönnettyihin lisämäärärahoihin ja kannustaa EIP:a kehittämään verkkoa varten uusia rahoitusmuotoja.

1.19 korostaa, että kyseinen ehdotus EIP:n roolin vahvistamiseksi on kuitenkin riittämätön kasvualoitteen ja Euroopan laajuisten liikenneverkkojen täytäntöönpanoa ajatellen.

1.20 katsoo, että julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus voi tarjota ratkaisun tiettyihin hankkeisiin. Useissa tapauksissa kustannuksiin ja liikenteeseen liittyvät riskit ovat kuitenkin niin suuret, että ilman hyvin kalliita vakuuksia riskien kattamiseksi omien varojen osuus ja hinnoitelluista infrastruktuuripalveluista saadut kaupalliset tulot jäävät hyvin vähäisiksi, ja niitä on täydennettävä joka tapauksessa unionin tai valtioiden julkisilla varoilla sekä jäljempänä olevissa kohdissa esitetyillä uusilla rahoitusmuodoilla. Tällä alalla EIP:lla voisi olla aikaisempaa merkittävämpi rooli yksityisten sijoittajien osallistumisen helpottamiseksi etenkin sellaisten takuumekanismin avulla, joita on jo käytetty menestyksellä eräissä hankkeissa.

1.21 muistuttaa, että rajat ylittävät osuudet eivät lyhyellä aikavälillä ole taloudellisesti riittävän kannattavia edistääkseen tasapainoista kumppanuutta ja että turvautuminen käyttömaksuihin ainoastaan kyseisillä korkeatasoisilla reiteillä ei ole omiaan ehkäisemään rajojen synnyttämiä nykyisiä vaikutuksia, vaan uhkaa pahentaa niitä.

1.22 katsoo, että edellä mainituista syistä johtuen on selvittävä käytettävissä olevat rahoitusmuodot Euroopan laajuisten verkkojen toteuttamiseksi. Valtioiden ja julkistalouden erityisiä ponnisteluja on lisättävä huomattavasti, mutta on myös löydettävä uusia tulolähteitä. Erityisesti on syytä olla varovainen kokonaisverotuksen kasvun suhteen etenkin polttoaineiden osalta, sillä kyseisten verojen keskeinen tarkoitus on kattaa ulkoiset kustannukset (turvattomuus, saastuminen, melu ja kasvihuoneilmiö), eikä niitä voida pitää verkkojen laajentamisen luontevana rahoituslähteenä. Lisäksi unionin nykyisen lainsäädännön puitteissa turvautuminen ensisijaisiin käyttökohteisiin osoitettuihin verovaroihin on hyvin epävarmaa. On ilman muuta toivottavaa kehittää lainsäädäntöä tältä osin, mutta kehittämismahdollisuudet ovat vähäiset ja toimeenpanon edellyttämät määräajat pitkiä. Kyseisen kehittämisen ensimmäisessä vaiheessa valtioille voitaisiin myöntää aikaisempaa suurempi itsenäisyys polttoaineverojen hallinnassa.

1.23 katsoo, että kun otetaan huomioon kokonaisverotuksen hyödyntämiseen liittyvät ongelmat, ensisijaisten väylien rahoittamisessa on turvaututtava nykyään etupäässä veromerkkien, lupamaksujen tai tiemaksujen kaltaisiin erityisveroihin. Samalla on luotava tasausjärjestelmiä, joilla vältetään korkeiden maksujen aiheuttamat vääristävät vaikutukset kalliisiin rakennustöihin tai vähemmän liikennöityihin osuuksiin. Alueiden komitea kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kyseiset mekanismit otetaan käyttöön nopeasti ja tasapuolisella tavalla.

1.24 muistuttaa, että sekä unionin että asianomaisten valtioiden on suunnattava rajat ylittäviin osuuksiin merkittävää rahoitustukea etenkin, kun on kyse luonnonesteiden tai herkkien alueiden ylittämistä. Nykyisten ehdotusten mukaan unionin rahoitusosuus voisi nousta 30 prosenttiin hankkeiden kokonaiskustannuksista.

1.25 esittää, että asianomaisten valtioiden osallistuminen rajat ylittävien osuuksien rahoittamiseen niitä koskevalta osalta otetaan yhdeksi keskeisistä kriteereistä ensisijaisten väylien nimeämiseksi unionin etua koskeviksi hankkeiksi. Lisäksi komitea toivoo, että hallitukset noudattaisivat korkean tason työryhmän raportissa ehdotettuja aikatauluja.

1.26 ehdottaa, että tutkittaisiin ensisijaisten väylien eri osuuksien rahoitusmuotoja, jotka olisivat sopusoinnussa niiden päätavoitteiden kanssa. Ruuhkien ja liikenteen pullonkaulojen poistamisessa voidaan turvautua helpommin julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen vilkkaan liikenteen takia sekä siksi, että käyttäjät ovat valmiita maksamaan ajansäästöä. Sitä vastoin parannettaessa kulkuyhteyksiä syrjäisille seuduille sekä rakennettaessa rajat ylittäviä osuuksia voidaan luontevammin tukeutua vero- tai muihin sen kaltaisiin varoihin.

1.27 toivoo, että ensisijaisia hankkeita koskevia rahoitusmekanismeja kehitettäisiin sen varmistamiseksi, että varat ovat kaikkien osapuolien — myös unionin — käytettävissä, jotta voidaan välttää liiallinen tukeutuminen EU:n rakennerahastojen kaltaisiin unionin varoihin, jotka on suunniteltu muihin tarkoituksiin.

1.28 tähdentää, että alue- ja paikallisviranomaisten suuntaama rahoitus Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin tulee pysymään marginaalisena siitä syystä, että niillä on vastuullaan muita infrastruktuureja, jotka ovat usein välttämättömiä Euroopan laajuisten liikenneverkkojen asianmukaiselle toiminnalle. Alueiden kulkuyhteyksien, kilpailukyvyyn ja alueellisen yhteenkuuluvuuden parantamiseksi on syytä huolehtia rakennerahastojen johdonmukaistamisesta Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin nähden. Tämä olisi otettava huomioon yhteisön suunta- viivojen tarkistamisen yhteydessä.

1.29 katsoo, että siinä määrin kuin Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevaa rahoitusta voidaan kartuttaa yhteisön muiden rahastojen avulla (EAKR ja koheesiorahasto), on tärkeää määrätä näin kerätyille varoille yläraja, joka vaihtelee väylän vaatavuustason mukaan. Tämä edellyttää sitä, että liikennepoliitikasta ja aluepolitiikasta (sekä tarvittaessa kilpailupoliitikasta) vastuussa olevat laativat Euroopan tasolle alueiden viitteellisen luokittelun.

Bryssel 11. helmikuuta 2004

2 Alueiden komitean suositukset

Alueiden komitea

2.1 kehottaa suorittamaan seikkaperäisemmän tutkimuksen komission ehdotuksessa esitetystä toimenpideluettelosta, kuten komissio itse on esittänyt ehdottaessaan kasvualoitteen yhteydessä ”pikakäynnistys-ohjelman” perustamista, jotta voidaan esittää realistinen luettelo pikaisesti käynnistettävistä hankkeista.

2.2 ehdottaa, että Euroopan laajuisten liikenneverkkojen ensisijaisten väylien nimeäminen ”unionin etua koskeviksi hankkeiksi” edellyttää asianomaisten valtioiden osallistumista rahoitukseen kyseisten väylien rajatylittävien osuuksien toteuttamiseksi sekä asianomaisten paikallisviranomaisten osallistumista.

2.3 painottaa sitä, että on määriteltävä Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin kuuluvien käytävien toteuttamista koskevat realistiset painopistealueet erityisesti laatimalla monivuotinen suunnitelma unionin ja asianomaisten valtioiden rahoitusvaroja varten. Varojen keskittämällä voitaisiin näin varmistaa tehokkuus sekä laadittujen aikataulujen noudattaminen. Valintakriteereissä on otettava huomioon rahoitusmuotojen tarkoituksenmukaisuus (käyttäjät ja/tai veronmaksajat) kyseisen väylän eri osuuksien päätavoitteisiin nähden.

2.4 esittää, että asianomaiset alue- ja paikallisviranomaiset osallistuisivat ensisijaisten väylien ohjauskomiteoiden muodostamiseen sekä hankkeiden arviointiin ja suunnitteluun esimerkiksi osallistumalla — siinä tapauksessa, että ajatus toteutetaan — säännöllisesti Euroopan meriturvallisuusviraston työskentelyyn suurten infrastruktuurihankkeiden ollessa kyseessä. Euroopan unionin puheenjohtajavaltio Italia ehdotti tätä Napolissa 4. ja 5. heinäkuuta 2003 pidetyssä kokouksessa.

2.5 ehdottaa, että meriturvallisuus ja ympäristön suojeleminen mainitaan merten moottoriteitä käsittelevässä asiakirjassa erikseen.

2.6 pitää välttämättömänä, että uudessa naapuruusstrategiassa, jossa tuodaan esille yleiseurooppalaisten ja Euro—Väli-meri-alueen liikennekäytävien merkitys integraatioon ja kehitykseen perustuvan alueen luomisessa, varataan asianmukaiset varat niiden toteuttamiseen ja tähdennetään, miten tärkeää on, että asianomaiset alue- ja paikallisyhteisöt osallistuvat niiden suunnitteluun.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi verojen ja maksujen kantamisesta raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta tiettyjen infrastruktuurien käytöstä annetun direktiivin 1999/62/EY muuttamisesta

(2004/C 109/04)

ALUEIDEN KOMITEA, joka ottaa huomioon

komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi verojen ja maksujen kantamisesta raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta tiettyjen infrastruktuurien käytöstä annetun direktiivin 1999/62/EY muuttamisesta (KOM(2003) 448 lopullinen — 2003/0175 COD),

neuvoston 12. syyskuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 71 artiklan ja 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

puheenjohtajansa 19. kesäkuuta 2003 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

”alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka” -valiokunnan 3. joulukuuta 2003 antaman lausunnon CdR 290/2003 rev. 1, jonka esittelijä oli Suur-Lontoon yleishallintoviranomaisen edustajiston jäsen Robert Neill (UK, PPE),

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Ruuhkat ja saasteet kunnissa ja alueilla lisäävät liike-elämän kustannuksia, haittaavat liikennejärjestelmien tehokasta toimintaa, pilaavat ympäristöä ja ovat kansanterveydelle haitallisia.
- 2) Infrastruktuurin käyttömaksut ovat vain yksi lukuisista välineistä, joilla voidaan turvata liikenneinfrastruktuurien entistä kestävämpi ja tehokkaampi käyttö.
- 3) Tieliikenteen verojen ja maksujen nykytaso ei perustu todellisten kustannusten huomioimiseen, mikä vääristää jäsenvaltioiden välistä kilpailua, jättää huomioimatta ympäristöön liittyvät ja sosiaaliset kustannukset sekä vaikeuttaa infrastruktuuri-investointien rahoittamista.
- 4) Tavaraliikenne on ratkaisevan tärkeässä asemassa, kun pyritään edistämään Euroopan yhdentymistä sekä alueiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä.
- 5) Tällä hetkellä kustannukset jäävät niiden viranomaisten maksettaviksi, jotka vastaavat raskaan kansainvälisen tavaraliikenteen kuormittamien teiden hoidosta, mikä saattaa aiheuttaa kyseisille viranomaisille suhteettoman rasitteen.
- 6) Amsterdamin sopimuksen 3 c artiklassa määrätään, että EU:n on sisällytettävä ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset yhteisön politiikan määrittelyyn ja toteuttamiseen kestävä kehityksen edistämiseksi.
- 7) Göteborgiin kokoontunut Eurooppa-neuvosto katsoi, että eri liikennemuotojen välisen tasapainon muuttaminen on yksi EU:n kestävä kehityksen strategian ydinkysymyksistä.
- 8) Yksi osa ehdotuspaketista Euroopan laajuisen liikenneverkon tukemiseksi on tiemaksujen sähköisten keruujärjestelmien yhteentoimivuutta yhteisössä koskeva direktiiviehdotus, josta komitea antaa erillisen lausunnon (CdR 185/2003 fin) ⁽¹⁾.

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 11. päivän kokouksessa) yksimielisesti seuraavan lausunnon.

⁽¹⁾ EUVL C 73, 23.3.2004, s. 54.

1 Alueiden komitean näkemykset

Alueiden komitea

suhtautuu myönteisesti siihen, että verojen ja maksujen kantamista raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta tiettyjen teiden käytöstä koskevia yhteisiä eurooppalaisia puitteita tarkistetaan muihin liikennemuotoihin verrattuna yhtäläisten toimintaedellytysten takaamiseksi raskaan tavaraliikenteen operaattoreille sisämarkkinoilla.

katsoo, että kyseisten puitteiden on edistettävä liikennejärjestelmien tehokasta toimintaa sisämarkkinoilla vaikuttamalla teiden käyttöön sekä kiinnittämällä huomiota ruuhkiin, teiden liiallisen käytön ja perusrakenteiden ylläpidon aiheuttamiin kustannuksiin sekä uusien infrastruktuurien tehokkaaseen perustamiseen.

kannattaa aiheuttajaperiaatteen sekä alueellisen lähestymistavan (kustannukset maksetaan siellä, missä ne syntyvät) soveltamista. Teiden käytön hinnoittelun tulisi olla sama riippumatta siitä, mistä käyttäjät ovat peräisin.

kannattaa käyttömaksujärjestelmän tarkistamista siten, että järjestelmässä otetaan entistä paremmin huomioon paikalliset sosiaaliset ja ympäristötekijät, mutta katsoo, että maksujen tulisi perustua kaikkiin ulkoisiin kustannuksiin.

katsoo, että teiden käytön kysynnän entistä parempi ohjailu parantaa maantieliikenteen turvallisuutta, ja huomauttaa, että komitea antaa maantieliikenteen turvallisuudesta erillisen lausunnon.

1 Direktiivin soveltaminen

Alueiden komitea

1.1 kannattaa sitä, että eurooppalaisten puitteiden soveltamista yli 3,5 tonnin painoisiiin raskaisiin tavaraliikenteen ajoneuvoihin, Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon sekä mahdollisiin kiertoteihin rajoitetaan toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Komitea pitää myös tervetulleena, että komission ehdotuksen mukaan jäsenvaltioilla säilyy oikeus ulottaa tietullit tai käyttäjämaksut kattamaan koko tieverkkonsa.

1.2 katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisten on voitava osallistua päätöksentekoon maksujen soveltamisesta niiden omilla hallintoalueilla, mikä auttaa tasapainottamaan ristiriitaa yhtäältä paikallisten ja alueellisten taloudellisten, ympäristöön liittyvien ja sosiaalisten etujen sekä toisaalta tarpeen pyrkiä välttämään kilpailun vääristymistä EU:ssa välillä. Alue- ja paikallisviranomaisten on voitava päättää yhdessä jäsenvaltioiden kanssa vapaasti ja joustavasti, peritäänkö maksuja ollenkaan ja missä niitä peritään. Kestävää liikennepolitiikkaa ajatellen olisi kuitenkin toivottavaa, että raskaille tavaraliikenteen ajoneuvoille luotaisiin yhdenmety ja Euroopan laajuisesti voimassa oleva vähimmäistariffi.

1.3 suhtautuu myönteisesti siihen, että ehdotuksessa todetaan selvästi kiertoteiden aiheuttama ongelma. Komitea katsoo,

että maksujen rakennetta on voitava muuttaa mahdollisimman joustavasti, jotta sivuteitä ei käytetä pääteiden korvikkeena.

1.4 katsoo, että toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltioita ei tule velvoittaa pyytämään komissiolta lupaa, jos ne haluavat periä maksuja muiden kuin päätieverkon teiden käytöstä.

1.5 kehottaa komissiota edistämään asiasta vastaavien komission virkamiesten ja paikallis- ja aluehallinnon asiantuntijoiden välistä teknistä vuoropuhelua liikennepolitiikan suunnitteluvaiheessa.

2 Maksujen rakenne

Alueiden komitea

2.1 toteaa, että maksujärjestelmän rakenteen avoimuus on oleellisen tärkeää sen varmistamiseksi, että käyttäjät hyväksyvät maksut.

2.2 on kuitenkin pettynyt siihen, että komission ehdotuksessa ei ole otettu huomioon valkoiseen kirjaan "Eurooppalainen liikennepolitiikka vuoteen 2010: valintojen aika" sisältyviä alkuperäisiä ehdotuksia, koska nykyversiossa vain infrastruktuurikustannuksia ja onnettomuuksista aiheutuvia kattamattomia kustannuksia voidaan käyttää infrastruktuurimaksujen laskentaperusteina. Alueiden komitea kannatti komission vuonna 1998 julkaisemassa valkoisessa kirjassa "Oikeudenmukainen maksu infrastruktuurin käytöstä" hahmoteltua lähestymistapaa. Valkoisessa kirjassa ehdotettiin mallia, jonka mukaan maksut perustuvat kaikkia ulkoisia kustannuksia heijastaviin rajakustannuksiin.

2.3 kehottaa komissiota edelleen etsimään yhteisesti sovittavaa metodiikkaa, jonka avulla kaikki asiaankuuluvat ulkoiset kustannukset pystytään kvantifioimaan, mieluiten rajakustannusten pohjalta, jotta voidaan asianmukaisesti arvioida, miten toivottavaa ja käytännöllistä kyseisten kustannusten sisällyttäminen maksujärjestelmään on, kun asiaa tarkastellaan liiketoimintaan ja kilpailukykyyn mahdollisesti kohdistuvia haittavaihtokuituksia ajatellen.

2.4 toteaa, että kustannuksia arvioitaessa on otettava huomioon ajoneuvojen käytön vaikutukset infrastruktuuriin ja ympäristöön. Koska ehdotuksessa käsitellään ajoneuvojen painoa, akseliominaisuuksia, moottorityyppiä sekä moottorien päästötasoja, sillä on todennäköisesti vaikutuksia alue- ja paikallisviranomaisiin tai muihin elimiin, jotka saattavat joutua testaamaan kyseiset ajoneuvot tai määräysten noudattamista valvomalla valistamaan, että ne täyttävät vähimmäisvaatimukset. Komitea huomauttaa kuitenkin, että kaikilla katsastusasemilla ei ole tällä hetkellä käytettävissään tavarankuljetusajoneuvojen tyyppihyväksyntää tai rekisteröintiä koskevaa asianmukaista tietoa.

2.5 kehottaa kuitenkin komissiota tarkastelemaan uudelleen liitteessä III esitettyjä vahinkoluokkia koskevia ehdotuksiaan. Erityisen poikkeavalta vaikuttaa se, että ajoneuvoyhdistelmät (auton ja varsinaisen tai puoliperävaunun yhdistelmä), joissa on 3+3 akselia ja joiden suurin sallittu kokonaispaino on 36—40 tonnia, on luokiteltu kuuluviksi vahinkoluokkaan I eli samaan luokkaan kuin kaksiakseliset kuorma-autot, joiden suurin sallittu kokonaispaino on 3,5—7,5 tonnia. Kyseisten ajoneuvo-luokkien aiheuttama todellinen tiejärjestelmän rasitus ei juuri-kaan heijastu niiltä perittävien maksujen tasana.

2.6 kannattaa mahdollisuutta vaihdella tietulleja paikallisten olosuhteiden mukaan, jotta voidaan ottaa huomioon erityisesti tiheään asutut alueet tai ympäristöltään arat alueet.

2.7 kehottaa komissiota selventämään niiden herkkien alueiden määritelmää, joilla tietulleja on mahdollista korottaa enintään 50 prosenttia. Määritelmä on nykyisessä muodossaan liian epämääräinen, ja jäsenvaltiot saattavat tulkita sitä hyvin vaihtelevasti. Alppien alueen rajauskriteeriksi soveltuisi Alpeja koskeva yleissopimus, jonka myös EU on ratifoinut.

2.8 kannattaa niin ikään maksujen vaihtelua vuorokauden-ajan ja ruuhkautumisasteen mukaan sen varmistamiseksi, että tavaraliikenteen operaattorit käyttävät tieverkkoa mahdollisimman tehokkaasti.

2.9 katsoo, että maksuja on voitava vaihdella vuorokauden-ajan lisäksi myös päivän luonteen ja ajoneuvon kulkusuunnan mukaan. Keskimääräisten maksujen tulee tällöin kuitenkin olla EU:n suuntaviivojen mukaiset.

2.10 kehottaa komissiota poistamaan rajoitukset, jotka koskevat maksujen vaihtelua ruuhkautumisasteen mukaan. Tällaiset rajoitukset estävät ruuhkamaksujärjestelmien tehokkaan toiminnan, sillä liikenteen kohtuullisen sujuvuuden turvaamiseksi ruuhkamaksut tulisi joissakin tapauksissa voida määrittää yli kaksinkertaisiksi halvimpaan maksuun verrattuna. Viranomaisten tulee voida päättää maksuista vapaasti, niin että ne ovat paikalliset olosuhteet huomioon ottaen mahdollisimman tehokkaalla tasolla. Tällöin on noudatettava ennen kaikkea suhteellisuusperiaatetta.

2.11 on huolissaan siitä, että koska kuljetusmatkat EU:n syrjäisille ja vaikeakulkuisille alueille ja sieltä pois ovat väistämättä keskimääräistä pidemmät, matkan pituuteen perustuvilla maksuilla saattaa olla suhteettomia vaikutuksia paikallistalouk-siin. Maksuja tulisi voida vaihdella näiden vaikutusten tasoitta-miseksi.

2.12 toteaa, että maksujen vaihtelun tulee olla oikeassa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin, jotta vältetään epäreilu kilpailu markkinoilla.

2.13 suhtautuu myönteisesti mahdollisuuteen kompensoida maksuja veronalennuksilla, erityisesti alentamalla vuotuista ajoneuvoveroa.

2.14 toteaa jälleen kerran pitävänsä kyseenalaisena sitä, ovatko yhteisön poliittiset toimet tällä alalla riittäviä nopeuttamaan puhtaamman teknologian ja puhtaampien polttoaineiden käyttöönottoa. Komitea katsoo, että komission tulisi pohtia politiikkojen entistä parempaa integrointia tällä alalla sekä infrastruktuurin käyttömaksujen kohdalla varmistaakseen, että molemmat politiikan alat auttavat sekä vähentämään ruuhkia että pienentämään haitallisia päästöjä.

2.15 kehottaa komissiota panostamaan tieinfrastruktuurin käyttömaksujärjestelmän kehittämistä koskeviin teknisiin tutki-muksiin, erityisesti rajakustannusten laskentamenetelmiin, ja sisällyttämään kaikki ulkoiset kustannukset maksuihin.

3 Maksuista saatavien tulojen käyttö

Alueiden komitea

3.1 katsoo, että toimivat liikenneinfrastruktuurit edistävät oleellisesti Euroopan alueiden taloudellista ja sosiaalista yhteen-kuuluvuutta. Kun otetaan huomioon tieliikenteen kasvu, on tärkeää muuttaa suhtautumista eri liikennemuotoihin ja rohkaista kestävien liikennemuotojen käyttöä. Tämän vuoksi on ratkaisevan tärkeää, että on olemassa käyttökelpoisia ja yhtä tehokkaita ja kilpailukykyisiä vaihtoehtoja.

3.2 kannattaa liikenteeseen liittyvistä palveluista kerättävien maksujen varaamista liikennealan palvelujen rahoittamiseen. Tämä on keskeisen tärkeää sen varmistamiseksi, että tienkäyt-täjät hyväksyvät maksujärjestelmän. Samalla komitea kuitenkin esittää sen sallimista, että käyttömaksuista saatavia varoja käytettäisiin myös ajoneuvo- tai polttoaineverojen alentamisesta johtuvien menetysten kompensoimiseen.

3.3 katsoo kuitenkin, että toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten tulisi saada päättää vapaasti, miten ne käyttävät ehdotetusta uudesta liikenteen maksujärjestelmästä saatavat tulot, varsinkin silloin, kun maksuja kerätään niiden vastuulla olevilla teillä.

3.4 katsoo, että kaikkien maksujen osalta tulisi hyväksyä selkeästi mahdollisuus ristiinrahoittaa tieliikenteelle vaihtoehtoisia liikennemuotoja entistä kestävämpien liikennemuotojen edistämiseksi. Tätä mahdollisuutta ei tulisi rajoittaa koskemaan yksinomaan herkkiä alueita, joilla sovelletaan korotettuja maksuja.

3.5 kehottaa jäsenvaltioita kehittämään vaihtoehtoisia liikennemuotoja, mikä vähentää ruuhkia ja edistää muutoksia liikennemuotojen käytössä tavarakuljetusten osalta.

3.6 katsoo, että kansallisen valvontaviranomaisen perustaminen kuhunkin jäsenvaltioon on tarpeellista. Mikäli kansallinen valvontaviranomainen kuitenkin perustetaan, siihen tulisi kuulua paikallis- ja alueviranomaisten edustajia. Jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten tulisi voida päättää itse, miten ne valvovat ja hallinnoivat maksujärjestelmästä saatavia tuloja. Niiden tulisi ottaa käyttöön riittävän avoimia menettelyjä, joilla tehdään tiliä kerätyistä maksuista sekä siitä, miten niitä käytetään liikenteen hyväksi. Järjestelmien tulee olla kaikille asianosaisille toimijoille avoimia.

3.7 huomauttaa, että komitea antaa Euroopan laajuisen liikenneverkon rahoituksesta erillisen lausunnon.

4 Kaupunkiliikenteen maksut

4.1 huomauttaa, että useat alue- ja paikallisviranomaiset ovat ottaneet tai suunnittelevat ottavansa käyttöön tiemaksujärjestelmiä, jotka perustuvat etäisyyksiin tai käytettyyn aikaan ja joissa käytetään joko tietullia tai vinjettejä⁽²⁾.

4.2 suhtautuu myönteisesti selkeään toteamukseen, että toisijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltiot ja niiden alue- ja paikallisviranomaiset päättävät jatkossakin muita kuin päätieverkon teitä koskevista maksuista sekä kaupunkialueiden ruuhkamaksujärjestelmistä. Tämänhetkinen tilanne säilyy, eli kyseisten maksujen soveltamista rajoittavat ainoastaan perussopimusten yleiset määräykset eivätkä ehdotetun direktiivin periaatteet.

4.3 huomauttaa, että eurovinjetti-direktiivi ei koske kaupunkialueiden teitä eikä paikallisteitä, elleivät ne ole osa Euroopan

laajuista liikenneverkkoa. Lisäksi kiertoteiden käytöstä voidaan periä maksuja.

4.4 painottaa näin ollen seuraavia asioita:

- On pyrittävä välttämään kaksinkertaisia maksuja sekä valtakunnallisten ja kaupunkiliikennettä koskevien järjestelmien päällekkäisyyttä varsinkin silloin, kun päätieverkossa on kaupunkialueiden läpi kulkevia osuuksia.
- Sellaisiin paikallisiin ruuhkamaksujärjestelmiin, joilla pyritään ohjailemaan kysyntää, saatetaan soveltaa toisistaan poikkeavia laskentaperiaatteita. Alue- ja paikallisviranomaiset saattavat ottaa käyttöön rajakustannuksiin perustuvia maksujärjestelmiä sen sijaan, että ne valitsisivat keskimääräisiin maksuihin perustuvan lähestymistavan, jonka komissio on omaksunut eurovinjetti-direktiivin yhteydessä. Jos direktiivin soveltamisalaa laajennetaan tulevaisuudessa koskemaan myös muita kuin päätieverkon teitä ja muita tienkäyttäjiä, maksuperusteita on tarkistettava, jotta uudet sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristöön liittyvät tekijät voidaan ottaa huomioon.

5 Vaikutusten arviointi

Alueiden komitea

5.1 kehottaa komissiota kiinnittämään huomiota ehdotetun maksujärjestelmän vaikutuksiin etenkin

- kaupunkialueiden maksujärjestelmiin ja paikallisiin järjestelmiin
- syrjäisiin seutuihin
- pieniin tavaraliikenteen operaattoreihin, jotka harjoittavat liiketoimintaa pääasiassa kotimaassa tai paikallisesti,

kun komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen direktiivin täytäntöönpanosta ja vaikutuksista vuonna 2008. Tästä ei saa kuitenkaan aiheutua jäsenvaltioille tai alueille kohtuutonta hallinnollista lisätaakkaa.

2 Alueiden komitean suositukset

Muutosehdotukset

Suositus 1

Johdanto-osa — Muutetaan

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(5) Kun jäsenvaltiot päättävät ottaa käyttöön tietulleja, niissä olisi otettava huomioon myös sellaiset onnettomuuksista aiheutuvat kustannukset, joita vakuutukset eivät kata ja jotka jäävät yhteiskunnan maksettaviksi.	(5) Kun jäsenvaltiot päättävät ottaa käyttöön tietulleja, niissä olisi otettava huomioon myös <u>kaikki ulkoiset kustannukset, kuten ruuhka-, terveys- ja ympäristökustannukset sekä sellaiset onnettomuuksista aiheutuvat kustannukset, joita vakuutukset eivät kata ja jotka jäävät yhteiskunnan maksettaviksi. Mikäli tulevaisuudessa pystytään yhteisesti sopimaan kvantifiointimeneelmästä, joka ottaa huomioon myös yritystoimintaan ja kilpailuun kohdistuvat vaikutukset.</u>

⁽²⁾ Vinjettejä käytetään laajalti eri puolilla EU:ta maksunperintämuotona. Useimmiten ne koskevat moottoriteitä. Ihmiset maksavat näin tien käytöstä lunastamalla vinjetiksi kutsutun lipukkeen tai käyttöluvan.

Perustelu

Jotta maksut heijastaisivat maanteiden käytön todellisia sosiaalisia, ympäristöön liittyviä ja taloudellisia kustannuksia, niiden yhteydessä on otettava huomioon onnettomuuksista aiheutuvien kustannusten lisäksi myös kaikki muut ulkoiset kustannukset.

Suositus 2

Johdanto-osa — Muutetaan

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(8) Mikäli mahdollista, tieliikennesektoriin kohdistuvaa taloudellista räsitusta ei pitäisi kasvattaa, vaan se pitäisi jakaa uudella tavalla korvaamalla kiinteät verot ja maksut käyttöön perustuvalla maksujärjestelmällä. Kun jäsenvaltiot ottavat käyttöön tietulleja ja/tai käyttäjämaksuja, niiden olisi erityisesti voitava alentaa vuotuisia ajoneuvoveroja, tarvittaessa myös direktiivin 1999/62/EY liitteessä I vahvistettujen vähimmäismäärien alapuolelle.	(8) ~~Mikäli mahdollista, tieliikennesektoriin kohdistuvaa taloudellista räsitusta ei pitäisi kasvattaa, vaan se pitäisi jakaa uudella tavalla korvaamalla kiinteät verot ja maksut tulisi korvata käyttöön perustuvalla maksujärjestelmällä. Kun jäsenvaltiot ottavat käyttöön tietulleja ja/tai käyttäjämaksuja, niiden olisi erityisesti voitava ne voivat siis alentaa vuotuisia ajoneuvoveroja, tarvittaessa myös direktiivin 1999/62/EY liitteessä I vahvistettujen vähimmäismäärien alapuolelle. Ajoneuvoveroja ei kuitenkaan saa alentaa direktiivin 1999/62/EY liitteessä I vahvistettujen vähimmäismäärien alapuolelle.~~

Perustelu

Ajoneuvoveroja ei tulisi periaatteellisista syistä alentaa direktiivin 1999/62/EY liitteessä I vahvistettujen vähimmäismäärien alapuolelle. Vähimmäismäärien alittaminen aiheuttaisi etenkin seuraavanlaisia kestäättömiä haittoja:

- Päästöihin perustuvan ajoneuvoveron ekologinen ohjausvaikutus heikkenisi.
- Henkilöajoneuvojen suhteellinen verorasitus vääristyisi kohtuuttomasti. Tämän seurauksena moniin henkilöautoihin voisi kohdistua huomattavasti korkeampi verotaakka kuin raskaan tavaraliikenteen ajoneuvoihin. Tämä olisi ristiriidassa ajoneuvoverojärjestelmän periaatteiden kanssa, sillä käytännössä järjestelmällä katetaan infrastruktuurikustannuksia, vaikka tälle ei oikeudellista perustetta olekaan.

Suositus 3

Johdanto-osan 9 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(9) Infrastruktuurien rahoittamisessa on syytä tehostaa ruuhkautumisen vähentämiseen ja Euroopan laajuisen verkon infrastruktuurien toteuttamiseen tähtääviä toimia. Jotta varmistettaisiin koko liikenneverkon kehitys, maksuista saatavat tulot olisi käytettävä tieninfrastruktuurien kunnossapitoon sekä koko liikennesektorin hyödyksi, jotta voidaan edistää kaikkien infrastruktuurien tasapainoista kehitystä.	(9) Infrastruktuurien rahoittamisessa on syytä tehostaa ruuhkautumisen vähentämiseen ja Euroopan laajuisen verkon infrastruktuurien toteuttamiseen tähtääviä toimia. Jotta varmistettaisiin koko liikenneverkon kehitys, maksuista saatavat tulot olisi käytettävä tieninfrastruktuurien kunnossapitoon sekä koko liikennesektorin, erityisesti vaihtoehtoisten ja kestävien liikenne- <u>muotojen</u> , hyödyksi, jotta voidaan edistää kaikkien infrastruktuurien tasapainoista kehitystä. Tätä tavoitetta ajatellen <u>käyttömaksuista saatavia varoja voidaan käyttää myös ajoneuvoverojen alentamisen seurausten kompensoimiseen.</u>

Perustelu

Kaikkien maksujen osalta tulisi hyväksyä selkeästi mahdollisuus ristiinrahoittaa maantieliikenteelle vaihtoehtoisia liikennemuotoja entistä kestävämpien liikennemuotojen edistämiseksi. Tätä mahdollisuutta ei tulisi rajoittaa koskemaan yksinomaan herkkiä alueita, joilla sovelletaan korotettuja maksuja.

Suositus 4

Johdanto-osa

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(13) Direktiivin vaatimusten asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi nimettävä riippumaton tieinfrastruktuurin valvontaviranomainen. Tämä elin on keskeisessä asemassa, kun käytettävissä olevien varojen tasapuolinen käyttö pyritään varmistamaan, mikä tapahtuu riittävän valvonnan avulla. Tässä yhteydessä olisi vahvistettava yksinkertaiset ja selkeät säännöt, jotka koskevat mahdollisuutta edistää synergiaa samassa liikennekäytävässä kilpailevien liikennemuotojen infrastruktuurien välillä.	(13) Direktiivin vaatimusten asianmukaisen soveltamisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi ~~nimettävä riippumaton tieinfrastruktuurin valvontaviranomainen. Tämä elin on keskeisessä asemassa, kun käytettävissä olevien varojen tasapuolinen käyttö pyritään varmistamaan, mikä tapahtuu riittävän valvonnan avulla otettava käyttöön avoimia kirjanpitomenettelyjä käytettävissä olevien varojen tasapuolisen käytön~~ varmistamiseksi. Tässä yhteydessä olisi vahvistettava yksinkertaiset ja selkeät säännöt, jotka koskevat mahdollisuutta edistää synergiaa samassa liikennekäytävässä kilpailevien liikennemuotojen infrastruktuurien välillä.

Perustelu

Kansallisen valvontaviranomaisen perustaminen kuhunkin jäsenvaltioon on tarpeetonta. Jäsenvaltioiden tulisi voida päättää itse, miten ne valvovat ja hallinnoivat varojen käyttöä. Jäsenvaltioiden tulisi ottaa käyttöön riittävän avoimia menettelyjä, joilla tehdään tilä kerätyistä maksuista sekä siitä, miten niitä käytetään liikenteen hyväksi.

Suositus 5

Johdanto-osa

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(14) Tieinfrastruktuurien käyttömaksujärjestelmän kehittäminen edellyttää vielä tekniikan kehittymistä. Olisi vahvistettava menettely, jonka avulla komissio voi mukauttaa direktiivin 1999/62/EY vaatimuksia tekniikan kehitykseen ja kuulla tätä varten jäsenvaltioita. Tämän direktiivin soveltamiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY mukaisesti.	(14) Tieinfrastruktuurien käyttömaksujärjestelmän kehittäminen edellyttää vielä tekniikan kehittymistä. <u>Erityisesti on kehitettävät sellaisia rajakustannusten laskentamenetelmiä, joissa otetaan huomioon kaikki ulkoiset kustannukset.</u> Olisi vahvistettava menettely, jonka avulla komissio voi mukauttaa direktiivin 1999/62/EY vaatimuksia tekniikan kehitykseen ja kuulla tätä varten jäsenvaltioita. Tämän direktiivin soveltamiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY mukaisesti.

Perustelu

Kaikki ulkoiset kustannukset sisältävien rajakustannusten laskemiseen voidaan käyttää useita erilaisia laskentamalleja. Komitea painottaa, että asiaa on tutkittava edelleen yleiseurooppalaisen lähestymistavan muodostamiseksi.

Suositus 6

Kohta 3 a (7 artiklan 2 kohta) — Poistetaan osittain

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Tietulleja ja käyttäjämaksuja peritään määritellyiltä ajoneuvoilta Euroopan laajuisessa tieverkossa. Jäsenvaltiot voivat laajentaa tietullien ja käyttäjämaksujen perinnän päätieverkon muihin teihin. Perinnän laajentaminen näihin muihin teihin edellyttää 9 c artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menettelyä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 6 kohdan soveltamista.	2. Tietulleja ja käyttäjämaksuja peritään määritellyiltä ajoneuvoilta Euroopan laajuisessa tieverkossa. Jäsenvaltiot voivat laajentaa tietullien ja käyttäjämaksujen perinnän päätieverkon muihin teihin. ~~Perinnän laajentaminen näihin muihin teihin edellyttää 9 c artiklan 5 kohdassa tarkoitettua menettelyä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 6 kohdan soveltamista.~~

Perustelu

Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltioita ei tule velvoittaa pyytämään komissiolta lupaa, jos ne haluavat periä maksuja muiden kuin päätieverkon teiden käytöstä.

Suositus 7

Kohdan 1 alakohta b (muutetaan 2 artiklan b kohtaa)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
”rakennuskustannuksilla” uusien infrastruktuurien tai viimeistään [15 vuotta ennen tämän direktiivin voimaantuloa] valmistuneiden infrastruktuurien rakentamiseen liittyviä kustannuksia, mukaan luettuina tarvittaessa investoidun pääoman korot;	”rakennuskustannuksilla” uusien infrastruktuurien tai viimeistään [~~15~~ 30 vuotta ennen tämän direktiivin voimaantuloa] valmistuneiden infrastruktuurien rakentamiseen liittyviä kustannuksia, mukaan luettuina tarvittaessa investoidun pääoman korot;

Perustelu

Rakennuskustannusten ennakkoinnin rajoittaminen tuottaisi haittaa niille jäsenvaltioille, jotka ovat jo aikaisessa vaiheessa investoineet korkeatasoisen tieverkon laajentamiseen.

Suositus 8

Kohta 3 alakohta f (muutetaan 7 artiklan 9 kohtaa)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
9. Painotettujen keskimääräisten tietullien on perustuttava kyseisen infrastruktuuriverkon rakennus-, käyttö-, kunnossapito- ja kehittämiskustannuksiin, mukaan luettuina meluhaittojen vähentämiseen liittyvät infrastruktuurikustannukset sekä kustannukset, jotka vastaavat infrastruktuurin hallinnon todellisia maksuja objektiivisista ympäristönäkökohdista, kuten maaperän pilaantumisesta, sekä sellaisiin suoriin tai välillisiin onnettomuuskustannuksiin, joita vakuutusjärjestelmä ei kata ja jotka jäävät yhteiskunnan kannettaviksi. Painotettujen keskimääräisten tietullien laskenta ei saa rakennuskustannusten huomioon ottamisen osalta rajoittaa [tämän direktiivin voimaantuloajankohdana] voimassa oleviin toimilupasopimuksiin liittyviä oikeuksia.	9. Painotettujen keskimääräisten tietullien on perustuttava kyseisen infrastruktuuriverkon rakennus-, käyttö-, kunnossapito- ja kehittämiskustannuksiin, mukaan luettuina meluhaittojen vähentämiseen liittyvät infrastruktuurikustannukset sekä kustannukset, jotka vastaavat infrastruktuurin hallinnon todellisia maksuja objektiivisista ympäristö- ja terveystieteiden näkökohdista, kuten maaperän pilaantumisesta, ~~sekä~~ aina sellaisiin suoriin tai välillisiin onnettomuuskustannuksiin, joita vakuutusjärjestelmä ei kata ja jotka jäävät yhteiskunnan kannettaviksi. Painotettujen keskimääräisten tietullien laskenta ei saa rakennuskustannusten huomioon ottamisen osalta rajoittaa [tämän direktiivin voimaantuloajankohdana] voimassa oleviin toimilupasopimuksiin liittyviä oikeuksia.

Perustelu

Jotta maksut heijastaisivat maanteiden käytön todellisia sosiaalisia, ympäristöön liittyviä ja taloudellisia kustannuksia eikä vain onnettomuuskustannuksia, niissä tulisi ottaa huomioon kaikki ulkoiset kustannukset.

Suositus 9

Kohdan 3 alakohta h (muutetaan 7 artiklan 11 kohtaa)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
11. Erityisen herkkien alueiden, etenkin vuoristoseutujen, infrastruktuureihin liittyvissä erityistapauksissa ja kuultuaan komissiota 9 c artiklan 5 kohdassa tarkoitettun menettelyn mukaisesti jäsenvaltiot voivat periä korotettuja tietulleja, joilla ristiinrahoitetaan muiden yhteisön edun mukaisten liikenneinfrastruktuurien investointikustannuksia samassa liikennekäytävässä ja samalla liikennealueella. Korotus saa olla enintään 25 prosenttia tietulleista. Tämän säännöksen soveltamiseksi on esitettävä kyseisen infrastruktuurin rahoitussuunnitelma ja uuden infrastruktuurihankkeen kustannus-hyötyanalyysi. Uusissa rajat ylittävissä hankkeissa kyseisten jäsenvaltioiden on sovittava tämän säännöksen soveltamisesta. Jos komissio katsoo, ettei suunniteltu korotus täytä tässä kohdassa vahvistettuja vaatimuksia, se pyytää asiasta 9 c artiklan 1 kohdassa tarkoitettun komitean lausuntoa. Komissio voi hylätä kyseisen jäsenvaltion esittämät maksusuunnitelmat 9 c artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Kun komissio ilmoittaa kyseiselle jäsenvaltiolle aikovansa pyytää komitean lausuntoa, 9 c artiklan 5 kohdassa tarkoitettun neuvoston päätöksen 2 artiklassa mainitun 30 päivän määräajan soveltaminen keskeytetään.	11. Erityisen herkkien alueiden, etenkin vuoristoseutujen tai Alppien suojelusopimuksen piiriin kuuluvien alppialueiden, infrastruktuureihin liittyvissä erityistapauksissa ja kuultuaan komissiota 9 c artiklan 5 kohdassa tarkoitettun menettelyn mukaisesti jäsenvaltiot voivat periä korotettuja tietulleja, joilla ristiinrahoitetaan muiden yhteisön edun mukaisten liikenneinfrastruktuurien sekä tieliikenteen vähentämiseen tähtävien vaihtoehtoisten toimien tai ympäristönsuojelutoimien investointikustannuksia samassa liikennekäytävässä ja samalla liikennealueella. Korotus saa olla enintään ~~25~~ 50 prosenttia tietulleista. Tämän säännöksen soveltamiseksi on esitettävä kyseisen infrastruktuurin rahoitussuunnitelma ja uuden infrastruktuurihankkeen kustannus-hyötyanalyysi. Uusissa rajat ylittävissä hankkeissa kyseisten jäsenvaltioiden on sovittava tämän säännöksen soveltamisesta. Jos komissio katsoo, ettei suunniteltu korotus täytä tässä kohdassa vahvistettuja vaatimuksia, se pyytää asiasta 9 c artiklan 1 kohdassa tarkoitettun komitean lausuntoa. Komissio voi hylätä kyseisen jäsenvaltion esittämät maksusuunnitelmat 9 c artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Kun komissio ilmoittaa kyseiselle jäsenvaltiolle aikovansa pyytää komitean lausuntoa, 9 c artiklan 5 kohdassa tarkoitettun neuvoston päätöksen 2 artiklassa mainitun 30 päivän määräajan soveltaminen keskeytetään.

Perustelu

Herkiksi alueiksi voidaan määrittellä Alppien suojelusopimuksen piiriin kuuluvat alppialueet. Ristiinrahoitusta tulee voida soveltaa liikenneinfrastruktuurin parantamisen ohella myös tieliikenteen vähentämiseen tähtävien vaihtoehtoisten toimien tai ympäristönsuojelutoimien yhteydessä. Tietullin korotusta ei tulisi rajoittaa tiukasti 25 prosenttiin, vaan se on voitava olla korkeampi ja määräytyä joustavasti.

Suositus 10

Kohta 3 g (7 artiklan 10 kohta) — Muutetaan

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
10. Edellä olevassa 9 kohdassa tarkoitetuista painotetuista keskimääräisistä tietulleista riippumatta jäsenvaltiot voivat määrätä eri suuruisia tietulleja a) ajoneuvotyypin mukaan sillä perusteella, mikä on ajoneuvon liitteen III mukainen vahinkoluokka ja liitteen 0 mukainen EURO-päästöluokka; b) vuorokaudenajan ja kyseisen tien ruuhkautumisasteen mukaan edellyttäen, etteivät mitkään tietullit ole yli 100 prosenttia korkeampia kuin vuorokauden halvimpana aikana kannettavat tietullit; c) kyseessä olevan tieverkon väylän mukaan riippuen alueen ympäristön haavoittuvuudesta, asukastiheydestä. Kaikkien ajoneuvotyypin, vuorokaudenajan, ruuhkautumisasteen ja tieverkon väylän mukaan tehtävien tietullien vaihtelujen on oltava oikeassa suhteessa asetettuun tavoitteeseen. Jäsenvaltioiden on viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2008 määrättävä eri suuruisia tietulleja kyseessä olevan tieverkon väylän mukaan c kohdan mukaisesti.	10. Edellä olevassa 9 kohdassa tarkoitetuista painotetuista keskimääräisistä tietulleista riippumatta jäsenvaltiot voivat määrätä eri suuruisia tietulleja a) ajoneuvotyypin mukaan sillä perusteella, mikä on ajoneuvon liitteen III mukainen vahinkoluokka ja liitteen 0 mukainen EURO-päästöluokka; b) <u>päivän luonteen ja ajoneuvon kulkusuunnan mukaan;</u> c) vuorokaudenajan ja kyseisen tien ruuhkautumisasteen mukaan ~~edellyttäen, etteivät mitkään tietullit ole yli 100 prosenttia korkeampia kuin vuorokauden halvimpana aikana kannettavat tietullit;~~ d) kyseessä olevan tieverkon väylän mukaan riippuen alueen ympäristön haavoittuvuudesta, asukastiheydestä, <u>syrjäisyydestä</u> ja onnettomuusriskistä. Kaikkien ajoneuvotyypin, vuorokaudenajan, ruuhkautumisasteen ja tieverkon väylän mukaan tehtävien tietullien vaihtelujen on oltava oikeassa suhteessa asetettuun tavoitteeseen. Jäsenvaltioiden on viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2008 määrättävä eri suuruisia tietulleja kyseessä olevan tieverkon väylän mukaan c kohdan mukaisesti.

Perustelu

Jos maksuilla halutaan ohjailta maanteiden käytön kysyntää tehokkaasti, on otettava huomioon kaikki teiden käyttöön vaikuttavat tekijät päivän luonne mukaan luettuna, eli onko kyseessä arki- vai pyhäpäivä. Maksuja tulisi voida vaihdella tiettyinä vuorokaudenaikoina ajoneuvon kulkusuunnan mukaan.

Rajoitukset, jotka koskevat maksujen vaihtelua ruuhkautumisasteen mukaan, olisi poistettava. Tällaiset rajoitukset estävät ruuhkamaksujärjestelmien tehokkaan toiminnan, sillä liikenteen kohtuullisen sujuvuuden turvaamiseksi ruuhkamaksut tulisi joissakin tapauksissa voida määrittää yli kaksinkertaisiksi halvimpaan maksuun verrattuna. Viranomaisten tulee voida päättää maksuista vapaasti, niin että ne ovat paikalliset olosuhteet huomioon ottaen mahdollisimman tehokkaalla tasolla. Tällöin on noudatettava ennen kaikkea suhteellisuusperiaatetta.

Koska kuljetusmatkat EU:n syrjäisille ja vaikeakulkuisille alueille ja sieltä pois ovat väistämättä keskimääräistä pidemmät, matkan pituuteen perustuvilla maksuilla saattaa olla suhteettomia vaikutuksia paikallistalouksiin. Maksuja tulisi voida vaihdella näiden vaikutusten tasapainottamiseksi.

Suositus 11

Kohta 4 (7 b artikla) — Muutetaan

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Kun jäsenvaltiot ottavat käyttöön tietulli- ja/tai käyttäjämaksujärjestelmän, ne voivat antaa korvausta näistä maksuista erityisesti alentamalla ajoneuvoveron määriä, tarvittaessa liitteessä I vahvistettujen vähimmäismäärien alapuolelle, sanotun kuitenkin rajoittamatta perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamista ja jollei yhteisön oikeuden muista säännöksistä muuta johdu.	1. Kun jäsenvaltiot ottavat käyttöön tietulli- ja/tai käyttäjämaksujärjestelmän, ne voivat antaa korvausta näistä maksuista erityisesti alentamalla ajoneuvoveron määriä; ~~tarvittaessa liitteessä I vahvistettujen vähimmäismäärien alapuolelle,~~ sanotun kuitenkin rajoittamatta perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamista ja jollei yhteisön oikeuden muista säännöksistä muuta johdu.

Perustelu

Direktiivissä tulisi mainita selvästi, että jäsenvaltiot voivat alentaa polttoaineveron määrää maksujen kompensoimiseksi. Polttoaineveron alentaminen on ajoneuvoveron alentamista tasapuolisempi järjestely sen varmistamiseksi, että kaikkia tienkäyttäjiä kohdellaan sisämarkkinoilla samalla tavalla heidän kansallisuudestaan riippumatta.

Suositus 12

Kohta 6 (8 a artikla) — Poistetaan osittain ja muutetaan

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6) Lisätään 8 a ja 8 b artikla seuraavasti: ”8a artikla 1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä riippumaton infrastruktuurin valvontaviranomainen. 2. Riippumaton infrastruktuurin valvontaviranomainen valvoo, että tietulli- ja/tai käyttäjämaksujärjestelmä toimii tavalla, joka takaa avoimuuden ja syrjimättömyyden liikenteenharjoittajien välillä. 3. Riippumaton infrastruktuurin valvontaviranomainen varmentaa, että liikenneinfrastruktuurien tietulleista ja käyttäjämaksuista saatavat tulot käytetään liikennesektorin kestäviin hankkeisiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta yksityisten toimiluvanhaltijoiden itsemääräämisoikeutta. 4. Riippumaton infrastruktuurin valvontaviranomainen edistää rahoituksen synergiaa koordinoimalla liikenneinfrastruktuurien erilaisia rahoituslähteitä. 5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle riippumattoman infrastruktuurin valvontaviranomaisen nimeämisestä ja sen vastuualueista. 8 b artikla Tietulleista mahdollisesti myönnettävät vähennykset tai alennukset on rajoitettava infrastruktuurin toiminnanharjoittajan hallintomenoissa saavutettuihin todellisiin säästöihin. Alennuksen määrää määritettäessä ei saa ottaa huomioon kustannussäästöjä, jotka on jo otettu huomioon perittävissä tietulleissa.”	6) Lisätään 8 a artikla seuraavasti: ”Tietulleista mahdollisesti myönnettävät vähennykset tai alennukset on rajoitettava infrastruktuurin toiminnanharjoittajan hallintomenoissa saavutettuihin todellisiin säästöihin. Alennuksen määrää määritettäessä ei saa ottaa huomioon kustannussäästöjä, jotka on jo otettu huomioon perittävissä tietulleissa.”

Perustelu

Kansallisen valvontaviranomaisen perustaminen kuhunkin jäsenvaltioon on tarpeetonta. Jäsenvaltioiden tulisi voida päättää itse, miten ne valvovat ja hallinnoivat varojen käyttöä. Jäsenvaltioiden tulisi ottaa käyttöön riittävän avoimia menettelyjä, joilla tehdään tiliä kerätyistä maksuista sekä siitä, miten niitä käytetään liikenteen hyväksi.

Suositus 13

Kohta 6 b (9 artikla) — Muutetaan

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
b) Korvataan 2 kohta seuraavasti: ”2. Tietulleista ja/tai käyttäjämaksuista saatavat tulot on käytettävä kyseisen tieinfrastruktuurin kunnossapitoon sekä koko liikennesektorin hyödyksi ottaen huomioon liikenneverkkojen tasapainoinen kehitys, sanotun kuitenkin rajoittamatta 7 artiklan 11 kohdan soveltamista.”	b) Korvataan 2 kohta seuraavasti: ”2. Tietulleista ja/tai käyttäjämaksuista saatavat tulot on käytettävä kyseisen tieinfrastruktuurin kunnossapitoon sekä koko liikennesektorin hyödyksi <u>tieliikenteelle vaihtoehtoiset ja kestävät liikennemuodot mukaan luettuina</u> ottaen huomioon liikenneverkkojen tasapainoinen kehitys, sanotun kuitenkin rajoittamatta 7 artiklan 11 kohdan soveltamista. <u>Tätä tavoitetta ajatellen käyttömaksuista saatavia varoja voidaan käyttää myös ajoneuvoverojen alentamisen seurausten kompensoimiseen.</u>”

Perustelu

Kaikkien maksujen osalta tulisi hyväksyä selkeästi mahdollisuus ristiinrahoittaa maantieliikenteelle vaihtoehtoisia liikennemuotoja entistä kestävämpien liikennemuotojen edistämiseksi. Tätä mahdollisuutta ei tulisi rajoittaa koskemaan yksinomaan herkkiä alueita, joilla sovelletaan korotettuja maksuja.

Lisäksi tulisi mainita mahdollisuus käyttää maksuja kompensoivien veronalennusten rahoittamiseen.

Bryssel 11. helmikuuta 2004

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta Komission tiedonanto neuvostolle Valkoisen kirjan "EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet" seuranta — Ehdotus nuorten osallistumista ja heille tiedottamista koskeviksi yhteisiksi tavoitteiksi nuorisoalan yhteistyöpuitteista 27. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston päätöslauselman pohjalta

(2004/C 109/05)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle aiheesta "Valkoisen kirjan 'EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet' seuranta — Ehdotus nuorten osallistumista ja heille tiedottamista koskeviksi yhteisiksi tavoitteiksi nuorisoalan yhteistyöpuitteista 27. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston päätöslauselman pohjalta", KOM(2003) 184 lopullinen,

ottaa huomioon komission 14. huhtikuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti tekemän päätöksen pyytää aiheesta komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 1. heinäkuuta 2003 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu "kulttuuri ja koulutus" -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon komission valkoisen kirjan aiheesta "EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet", KOM(2001) 681 lopullinen, ja AK:n aiheesta antaman lausunnon CdR 389/2001 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon komission valmisteluasiakirjan "Raportti jäsenvaltioiden vastauksista nuorten osallistumista ja heidän kuulemistaan koskevaan kyselyyn",

ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 149 artiklan,

ottaa huomioon neuvoston 27. kesäkuuta 2002 antaman päätöslauselman nuorisoalan eurooppalaisesta yhteistyöpuitteista, KOM(2001) 681 lopullinen,

ottaa huomioon neuvoston 27. kesäkuuta 2002 antaman elinikäistä oppimista koskevan päätöslauselman ⁽²⁾,

ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2001 annetun neuvoston päätöslauselman "Syrjäytymisestä oman elämän vaikuttajaksi: nuorten aloitteellisuuden, yritteliäisyyden ja luovuuden edistäminen",

ottaa huomioon 30. toukokuuta 2002 annetun neuvoston päätöslauselman nuorisoalan eurooppalaisesta yhteistyöstä,

ottaa huomioon "kulttuuri ja koulutus" -valiokunnan joulukuun 5. päivänä 2003 hyväksymän lausunto-luonnoksen CdR 309/2003 rev. 1, jonka esittelijä oli Kööpenhaminan ylipormestari Jens Kramer Mikkelsen (DK/PES),

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Euroopan tulevaisuuden kannalta on tärkeää kaikilla tasoilla torjua välinpitämätöntä suhtautumista politiikkaan, joka on kohonneesta koulutustasosta huolimatta entistä yleisempää erityisesti nuorten keskuudessa. Tutkimukset osoittavat, että nuorten demokraattinen aktiivisuus on tiiviisti sidoksissa heitä välittömästi kiinnostavaan toimintaan.
- 2) Alue- ja paikallisviranomaisilla on eurooppalaisessa nuorisopolitiikassa ratkaiseva rooli, sillä juuri ne ovat yhteydessä nuorisoon ja juuri kyseisellä tasolla nuoret kokeilevat koulussa ja vapaa-aikanaan ensimmäistä kertaa demokraattista vaikuttamista, joka on osa kansanvaltaista yhteiskuntaa.
- 3) Eurooppalaisen nuorisopolitiikan tulee olla johdonmukaista nuorten puolesta ja yhdessä heidän kanssaan tehtävää politiikkaa. Myös asianmukaisten viranomaisten ja politiikan eri alojen tulee olla mukana, sillä siten varmistetaan alalla tarjolla olevien resurssien entistä parempi hyödyntäminen.

⁽¹⁾ EYVL C 287, 22.11.2002, s. 6.

⁽²⁾ EYVL C 163, 9.7.2003.

- 4) Komitea ottaa huomioon 24. marraskuuta 2003 annetun neuvoston päätöslauselman nuorisoalan yhteistyön tulevaisuudesta (CONS 1475/03).
- 5) Komitea ottaa huomioon Eurooppa-valmistelukunnan ehdotuksen sopimukseksi Euroopan perustuslaista ja sen III-182 artiklan.
- 6) Unionin nuorisopolitiikan tulee kaikilla hallinnollisilla ja poliittisilla tasoilla ja kaikissa maissa olla näkyvää, ja siihen liittyvässä viestinnässä tulee hyödyntää eurooppalaisten nuorten käyttämiä kanavia ja heidän kieltään,

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 11. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon:

1 Alueiden komitean huomautukset ja suositukset

1.1 Alueiden komitea kannattaa komission valitsemaa etenemistapaa, eli kyselytutkimusta, joka kattaa jäsenvaltioiden lisäksi kaikki jäsenyyttä hakeneet maat. Komitea on myös tyytyväinen siihen, että komissio on kuullut Euroopan nuorisofoorumia ja ottanut huomioon sen kannanoton⁽³⁾. Valittu lähestymistapa on myönteistä jatkoa aiheesta "EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet" julkaistulle valkoiselle kirjalle⁽⁴⁾, jossa huomattava osa eri maiden nuoria, asiantuntijoita ja eri tasoilla toimivia poliitikkoja pääsee esittämään asiansa.

1.2 Alueiden komitea on jo aiemmin todennut olevansa tyytyväinen avoimen koordinoitimenetelmän sekä läheisyysperiaatteen soveltamiseen unionin nuorisopolitiikassa, mikäli alue- ja paikallisviranomaiset kutsutaan siihen täysivaltaisesti mukaan. Tämän vuoksi komitea suosittelee, että sitä kuullaan tulevaisuudessa nuorisopolitiikan aloitteista, eikä niistä ainoastaan ilmoiteta sille.

1.3 Alueiden komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että johdonmukainen unionin nuorisopolitiikka, jossa otetaan huomioon yksittäisten jäsenvaltioiden tilanne sekä eurooppalaisten nuorten haasteet ja ongelmat, voi osaltaan edistää Eurooppa-neuvoston Lissabonin- ja Barcelonan-kokouksissa asetettujen strategisten tavoitteiden toteuttamista. Niillähän pyritään luomaan "maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous".

1.4 Alueiden komitea kannattaa komission näkemystä, että virallisen järjestelmän ulkopuolinen ja omaehtoinen oppiminen sekä liikkuvuuteen liittyvät toimet ovat yhdessä virallisen koulutusjärjestelmän kanssa ratkaiseva tekijä nuorten yksilönkehityksen ja aktiivisen kansalaisuuden kannalta ja että mainitut koulutusmuodot tulee asettaa nuorisopolitiikassa etusijalle paikallis-, alue-, jäsenvaltio- ja unionitasolla. Unionin tasolla nämä tavoitteet tulee liittää erityisesti kaudella 2006—2012 toteutettaviin uuden sukupolven "Nuoriso-" ja "Grundtvig"-ohjelmiin.

Yhteiset tavoitteet nuorten osallistumisen parantamiseksi

1.5 Alueiden komitea on samaa mieltä komission päätavoitteesta, eli "sellaisien toimintojen toteuttamisesta ja tukemisesta, joilla edistetään nuorten aktiivisen kansalaisuuden harjoittamista ja vahvistetaan heidän täysipainoista osallistumistaan demokraattiseen yhteiskuntaelämään". Komitean mielestä on kuitenkin ratkaisevan tärkeää painottaa sitä, että nuoret, ja

nimenomaan kaikki nuoret, on myös kutsuttava mukaan nuorisopolitiikan konkreettisten tavoitteiden muotoiluun.

1.6 Alueiden komitea on samaa mieltä komission toteamuksesta, että erityisesti nuorten kiinnostuksen hiipuminen politiikkaan edellyttää, että nuorten demokraattiseen elämään osallistumiseen liittyvien yhteisten tavoitteiden toteuttamisen rinnalla selvitetään intensiivisesti niitä mekanismeja, jotka ovat kyseisen suuntauksen takana, sekä ehdotetaan toimenpiteitä kyseisten mekanismien välttämiseksi ja niiden poistamisen tehostamiseksi.

Nuorten osallistuminen oman yhteisönsä kansalaistoimintaan

1.7 Alueiden komitea on yhtä mieltä komission sekä nuorten osallistumista paikalliseen ja alueelliseen toimintaan koskevan Euroopan neuvoston peruskirjan "European Charter on the Participation of Young People in Local and Regional Life" kanssa paikallisyhteisön ratkaisevasta asemasta. Se kehottaa jäsenvaltioiden hallituksia yhdessä paikallistoimijoiden kanssa luomaan lainsäädännölliset edellytykset ja tarjoamaan riittävät resurssit työlle, jonka tavoitteena on saada kaikki nuoret mukaan paikallistason poliittiseen elämään.

1.8 Tästä syystä AK kehottaa perustamaan paikallisia nuorisoneuvostoja ja kannattaa niiden perustamista.

1.9 Alueiden komitea kannattaa osallistumisen edistämiseksi esitettyjä toimia. Se katsoo kuitenkin, että jo varhaisessa vaiheessa on kiinnitettävä suurta huomiota naisten ja miesten tasavertaiseen osallistumiseen. Lisäksi on pyrittävä edistämään niiden nuorten osallistumista, joiden on sosiaalisen tai etnisen alkuperänsä, vammansa tai muun synn vuoksi erityisen hankalaa saada äänensä kuuluviin poliittisessa elämässä. Alueiden komitea pitää tasa-arvoisten demokraattisten osallistumismahdollisuuksien puolustamista ehdottoman välttämättömänä.

1.10 Alueiden komitea katsoo, että yhtäältä yksityisten valtiosta riippumattomien organisaatioiden, nuoriso- ja vapaaajankerhojen, yhdistysten ja vanhempien sekä toisaalta julkisviranomaisten sekä poliittisten toimijoiden yhteistoiminnan parantaminen on olennainen edellytys osallistumiseen tähtäävän hankkeen onnistumiselle. Sama periaate pätee myös paikallisen, alueellisen, jäsenvaltio- ja unionitason yhteistoimintaan.

⁽³⁾ "Implementing Common Objectives to enhance the participation of young people and improve information for young people", (25.—26. huhtikuuta 2003).

⁽⁴⁾ KOM(2003) 272 lopullinen.

1.11 Alueiden komitea pitää tervetulleena nuorison kutsuamista mukaan Euroopan komission kokeiluhankkeisiin (GD EAC 43/03), joiden tavoitteena on nuorten osallistumisen lisääminen. Komitea on tyytyväinen komission asiaa kohtaan ilmaistamaan huomattavaan kiinnostukseen ja valmiuteen myöntää hanke-ehdotuksille seuraavalla kierroksella nykyistä enemmän resursseja, sillä viime kierroksella hankkeista pystyttiin rahoittamaan vain hyvin pieni osa.

Nuorten edustuksellisen demokratian mekanismeihin osallistumisen parantaminen

1.12 Alueiden komitea on samaa mieltä tarpeesta muuttaa sekä nuorten että poliitikkojen asenteita ja ajattelutapoja. Nuorten osalta tämä on mahdollista ainoastaan, mikäli he tuntevat aidosti vaikuttavansa politiikkaan. Nuorten kanssa käytävää vuoropuhelua on erityisesti laajennettava aloilla, joilla nuoret ovat juuri saaneet entistä paremmat mahdollisuudet osallistua poliittiseen päätöksentekoon tai joilla osallistumismahdollisuuksien parantaminen on toteutettavissa. On myös edistettävä nuorten osallistumista heille suunnattujen palvelujen suunnitteluun ja hallintoihin sekä kokeiltava nuorten aktiivisen yhteiskuntaelämään osallistumisen muotoja. Tämän suunnitusten aloitteiden tulee olla konkreettisia ja sisältää mm. ehdotuksia toimiksi, joilla tavoitetaan ne nuoret, jotka eivät ole mukana esim. yhdistystoiminnassa.

1.13 Alueiden komitea korostaa, että on tärkeää järjestää eurooppalaisille nuorisoyhteisöille ja muille aktiivista nuorisopolitiikkaa harjoittaville organisaatioille taloudelliset mahdollisuudet toimia nykyistä tiiviimmässä yhteistyöverkossa ja vaihtaa alaa koskevia hyviä käytänteitä. Komitea onkin tyytyväinen ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön toimintaohjelmasta nuorisosalalla Euroopan laajuisesti toimivien organisaatioiden tukemiseksi⁽⁵⁾.

1.14 Alueiden komitea on samaa mieltä siitä, että monet nuoret eivät voi osallistua demokraattisiin prosesseihin sosioekonomisista, koulutuksellisista, etnisistä, kulttuurisista tai sukupuoleen liittyvistä syistä taikka fyysisen tai psyykkisen vammavuoksi. Onkin ratkaisevan tärkeää, että valtavirtaan kuuluvien toimien lisäksi erityisesti aluetasolla varataan keinoja tutkia myös niitä pintaa syvemmällä olevia syitä, jotka vaikuttavat edellä mainittujen nuorten heikkoon osallistumiseen. Samalla on tehtävä aloitteita, jotka auttavat ehkäisemään ja helpottamaan esiin tulleita kielteisiä tekijöitä.

1.15 Tämän vuoksi AK kannattaa voimakkaasti sitä, että Eurooppa-valmistelukunnan ehdotuksessa Euroopan perustuslaiksi, sen III-182 artiklassa, täydennetään nuorisopolitiikan alaa koskevia nykyisten perustamissopimusten määräyksiä tavoitteella, jonka mukaan unionin toiminnalla pyritään kannustamaan nuorten osallistumista Euroopan demokratian toimintaan.

Osallistumisen oppiminen

1.16 Alueiden komitea on samaa mieltä siitä, että oppiminen eri olottuvuuksineen — niin epävirallinen opetus (aloitteet, jotka helpottavat heikossa asemassa olevien väestönsien koulutukseenpääsyä) kuin virallisen järjestelmän tarjoama ja sen

ulkopuolinen oppiminen (esim. ”toisen mahdollisuuden koulut” ja vastaavat holistista ihmisenäkemystä tukevat aloitteet) — on yksi kulmakivistä siinä kehityksessä, joka edistää nuorten kykyä osallistua demokraattiseen prosessiin. Näin ollen jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten on muotoiltava koulutuspolitiikkaa, joka tähtää konkreettisesti todella demokraattiseen oppimiseen.

1.17 Alueiden komitea pitää tärkeänä myös sitä, että nuoret ymmärtävät edustuksellista demokratiaa ja voivat kokeilla sitä. Komitea kehottaakin laatimaan esim. nuorisopolitiikkopäivien kaltaisia konkreettisia toimia ja aloitteita sekä ottamaan käyttöön nuorten kohtauspaikoissa (kouluissa, nuorisotaloissa jne.) ja/tai kansalaisina hyödynnettäviä osallistuvan demokratian välineitä.

1.18 Alueiden komitea pitää yhteiskunnallista perintöä tekijänä, joka on demokraattiseen prosessiin osallistumiskyvyn ja -halun lisäksi ratkaiseva. Tästä syystä virallisen järjestelmän ulkopuolisen, omaehtoisen sekä viralliseen järjestelmään kuuluvan oppimisen yhteensovittamisessa on otettava huomioon vanhempien ja perheen mahdollisimman laaja ja tehokas osallistuminen.

1.19 Alueiden komitea on yhtä mieltä tarpeesta tutkia nuorisoryhmien marginaalistumisen syitä, kuten yhteiskunnallista perintöä ja maailmanlaajuistumisen seurauksia, ja vaatii konkreettisia aloitteita, kuten unionin laajuisia vertailuanalyysejä.

1.20 Alueiden komitea on samaa mieltä siitä, että nuorisoa koskevalla tiedottamisella on vähintään kaksi kohderyhmää, eli 1) nuoret ja 2) nuorten kanssa tekemissä olevat aikuiset. Nuorisolle suunnatussa tiedottamisessa onkin tästä syystä tärkeää tiedostaa kohderyhmä, jotta viestin välitystapa, muoto, media ja sisältö voidaan muotoilla vastaavasti. On tarjottava erityisesti nuorille suunnattuja tiedotus-, ohjaus- ja neuvonantopalveluita (nuorten tiedotuskeskukset).

1.21 Alueiden komitea myöntää, että vastuu nuorisolle suunnattavan tiedon välittämisestä on sekä jäsenvaltioilla että alue- ja paikallisviranomaisilla. On kuitenkin korostettava, että toimeenpanossa tärkeimpiä toimijoita ovat alue- ja paikallistaso, joiden tuleekin osallistua mahdollisimman laajasti strategian suunnitteluun.

Nuorten mahdollisuudet käyttää tietopalveluita

1.22 Alueiden komitea panee merkille komission päätelmän analyysista, joka koskee nuorten tietopalveluja jäsenvaltioissa. Päätelmien mukaan monet palvelut osoittautuvat tietystä määrin puutteellisiksi tasoltaan, yhteisön, jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallistason väliseltä koordinoinniltaan sekä käyttökelpoisuudeltaan. Komitea onkin yhtä mieltä siitä, että tässä suhteessa on tapahduttava huomattava parannus erityisesti kaikkein epäsuotuisimmassa asemassa olevaa kohderyhmää edustavien nuorten ja fyysisestä tai psyykkisestä vammasta kärsivien kohdalla. Tällaisten tietopalvelujen tulee kattaa aktiivisesti kohderyhmänsä tavoittavat informaatiomuodot sekä itse nuoret.

⁽⁵⁾ KOM(2001) 681 lopullinen

1.23 Alueiden komitea kannattaa ehdotettuja toimia eri tietopalvelujen toiminnan koordinoimiseksi sekä vertikaalisen ja horisontaalisen yhteistyön tiivistämiseksi Euroopassa, mutta kaipaa lisää konkreettisia viittauksia siihen, miten tämä toteutetaan.

1.24 Kaikkein epäsuotuisimmassa asemassa olevia nuoria koskevan tiedon osalta komitea katsoo, että on hankittava tutkimustuloksia tekijöistä, jotka haittaavat epäsuotuisassa asemassa olevien nuorten tavoittamista, ennen kuin pyritään varmistamaan tämän ryhmän yhdenvertainen mahdollisuus saada tietoa.

Tarjottavan tiedon laadukkuus

1.25 Alueiden komitea pitää tervetulleena komission ehdotusta nuorille tarkoitettuihin tieto- ja neuvontapalveluihin sovellettavaksi standardikoodiksi, joka koostuisi mm. yhteisistä laatu- perusteista ja laadunvalvontamekanismeista. Komitea pitää kuitenkin tarpeellisena myös vaikutuksia koskevaa vertailuanalyysia. Yhteiseen standardikoodiin liittyvä työ vahvistaa automaattisesti eurooppalaista ulottuvuutta.

1.26 Alueiden komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että nuorille tiedottamisen parissa työskentelevien koulutusta on parannettava. Heidän koulutuksensa on nykyistä enemmän autettava ymmärtämään erityisesti nuorten maailmaa ja nopeasti vaihtuvia viestintäkanavia, joissa uudella teknologialla, kuten matkapuhelimilla, tekstiviesteillä ja Internetillä, on

ratkaiseva rooli. Nuorille tiedottamisen alalla työskentelevien koulutukseen onkin sisällytettävä tätä palvelevia seikkoja.

Nuorten osallistuminen tiedon muokkaamiseen ja levitykseen

1.27 Alueiden komitea hyväksyy komission ehdotuksen, jonka mukaan nuoriso-organisaatiot ja yleensä nuoret on kutsuttava osallistumaan nuorille tiedottamiseen liittyvien strategioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Komitea painottaa kuitenkin, että erityisesti syrjäytyneiden nuorten kohderyhmän kannalta etnisten ja muiden vähemmistöjen osallistuminen prosessiin on tiedon suunnittelua, tuottamista ja välitystä ajatellen tärkeää.

1.28 Alueiden komitea ilmaisee tyytyväisyytensä siitä, että komissio aikoo soveltaa avointa koordinoitimenetelmää yhteisten tavoitteiden toteuttamiseen ja seurantaan joustavasti ja läheisyysperiaatetta noudattaen.

1.29 Alueiden komitea kehottaa määrittelemään paikallis- ja alueviranomaisten aktiivisen roolin kokemusten ja parhaiden käytänteiden vaihdossa sekä suunnitelluissa tiheästi järjestettävissä kansainvälisissä kokouksissa ja kunnioittamaan tätä roolia.

1.30 Alueiden komitea esittää niin ikään, että jäsenvaltiot laativat yhdessä omien paikallis- ja alueviranomaistensa kanssa kansallisen tason raportteja osallistumista ja tiedottamista koskevien kahden painopisteen täytäntöönpanosta vuonna 2005. Komissio laatii niiden pohjalta oman raporttinsa hankkeen etenemisestä neuvostolle toimitettavaksi.

Bryssel 11. helmikuuta 2004

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi pohjaveden suojelusta pilaantumiselta

(2004/C 109/06)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission ehdotuksen ”Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi pohjaveden suojelusta pilaantumiselta” KOM(2003) 550 lopullinen — 2003/0210 COD,

ottaa huomioon neuvoston 3. lokakuuta 2003 EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan 1 kohdan mukaisesti tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 19. kesäkuuta 2003 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kestävä kehitys” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi vesipolitiikkaan liittyvien yhteisön toimien kehyksestä” antamansa lausunnon CdR 171/97 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon yhteisön vesipolitiikan puitteista 23. lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY,

ottaa huomioon aiheista ”Komission tiedonanto: kuudes ympäristöä koskeva Euroopan yhteisön toimintaohjelma ’Ympäristö 2010: Tulevaisuutemme valinta’ — Kuudes ympäristöä koskeva toimintaohjelma” ja ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (2001—2010)” antamansa lausunnon CdR 36/2001 fin ⁽²⁾,

ottaa huomioon ”kestävä kehitys” -valiokunnan 12. joulukuuta 2003 hyväksymän lausunntoluonnoksen (CdR 240/2003 rev. 1), jonka esittelijä oli Århusin maakuntajohtaja Johannes Flensted-Jensen (DK,PSE),

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Pohjavesi on tärkeä ja uhanalainen luonnonvara, jolla on huomattava merkitys monien vesi- ja maaympäristöjen laadulle, teollisuudelle ja maataloudelle sekä juomavesihuollolle.
- 2) Pohjaveden määrän ja laadun suojele tulee asettaa keskeiseksi poliittiseksi tavoitteeksi sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla; tähän liittyen tarvitaan yhteiseurooppalaisia aloitteita, joilla alaa koskevaa sääntelyä pyritään yhdenmukaistamaan mahdollisimman laajasti ottaen kuitenkin huomioon Euroopan pohjavesialueiden väliset huomattavat luonnonerot.
- 3) Pohjaveden määrää käsitellään vesipolitiikan puitedirektiivissä, ja pohjavesidirektiivissä keskitytäänkin pohjaveden laatuun.

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (11. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon:

⁽¹⁾ EYVL C 180, 11.6.1998, s. 38.

⁽²⁾ EYVL C 357, 14.12.2001, s. 44.

1 Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea

1.1 katsoo, että komission ehdotus uudeksi pohjavesidirektiiviksi edustaa perusedirektiivin eli vesipolitiikan puitedirektiivin kanssa niin ympäristön kuin yhteiskuntatalouden kannalta järkevää yleisstrategiaa, jossa painotetaan saastumisen ehkäisyä ja ympäristön ennallistamista.

1.2 pitää näin ollen ehdotusta uudeksi pohjavesidirektiiviksi tervetulleena ja katsoo, että se täydentää hyvin pohjavettä koskevia vesipolitiikan puitedirektiivin säännöksiä.

1.3 hyväksyy sen, ettei ehdotus sisällä kattavia yhteiseurooppalaisia laatunormeja vedessä tavattujen saastuttavien aineiden raja-arvojen luettelona, vaan kattaa sen sijaan vain jo hyväksytyissä yhteisön säädöksissä, kuten nitraattia sekä torjunta-aineita ja biosidituotteita koskevissa direktiiveissä, säädetyt raja-arvot.

1.4 on erityisen tyytyväinen, että jäsenvaltiot voivat yhteiseurooppalaisten laatunormien sijaan asettaa direktiivissä esitettyjen kriteerien perusteella raja-arvot pohjavedessä niin luonnostaan kuin ihmisen toiminnan seurauksena esiintyvälle saasteille.

1.5 pitää myönteisenä, että direktiivi sisältää vähimmäisluettelon niistä aineista, joita koskevat raja-arvot jäsenvaltioiden on asetettava.

1.6 pitää järkevänä, että komissio voi jäsenvaltioiden kertomusten perusteella ottaa kantaa siihen, onko yhteisten laatunormien esittäminen perusteltua osana alaa koskevan sääntelyn harmonisoinnin jatkamista.

1.7 edellyttää, että alueiden komitea voi osallistua pohjaveden laatunormit sisältävän direktiivin liitteen I mahdolliseen muuttamiseen.

1.8 pitää välttämättömänä, että jäsenvaltiot voivat tiukentaa nykyisiä ja mahdollisesti tulevia eurooppalaisia laatunormeja pintavesien suojeluun liittyvien näkökohtien vuoksi.

1.9 haluaa lisäksi korostaa, että pohjavesimuodostumia ryhmitellessä ja valvontaverkkoa suunniteltaessa jäsenvaltioiden on tarpeen varmistaa, että pohjaveden laadun vertailu perustuu esim. hapetus-pelkistysolojen tai geologisten olosuhteiden vertailukelpoisuuteen.

2 Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea

2.1 esittää, että pohjavesidirektiivistä on käytävä ilmi, että jäsenvaltioiden vesipiirien viranomaiset voivat kiristää

jäsenvaltiossa noudatettavia raja-arvoja, mikäli vesipolitiikan puitedirektiivin ympäristötavoitteiden saavuttaminen sitä kyseisessä vesipiirissä edellyttää.

2.2 ehdottaa, että ellei tiettyä luonnostaan pohjavedessä ilmenevää ainetta koskevaa tausta-arvoa tiedetä, määritellään kyseinen arvo seurantatietoja kerätessä parhaan mahdollisen asiantuntemuksen perusteella. Joissain tapauksissa luonnollisten tausta-arvojen määrittelemisen ei liene mahdollista.

2.3 esittää, että mikäli pohjavesimuodostumassa tai pohjavesimuodostumien joukossa tunnistetaan merkityksellinen ja pysyvä noususuunta, jäsenvaltiot varmistavat, että käytettävät seurantapisteeet ovat vertailukelpoisia.

2.4 ehdottaa fosforin lisäämistä ehdotetun direktiivin liitteen III osan A.1 vähimmäislistaan, sillä tämä aine muodostaa pitkällä aikavälillä uhan pohjaveden kemialliselle laadulle.

2.5 suosittelee, että vesipolitiikan puitedirektiivin 4 artiklan 4 ja 5 kohdan säännöksiä muutetaan heti tilaisuuden tullen, mikäli ne eivät mahdollista vanhojen pilaantuneiden teollisuustonttien asianmukaista käsittelyä. Muutoksen yhteydessä tulee harkita käsitteen ”riskienhallinta-alueet” omaksumista vesipiirien suunnittelijoiden työvälineeksi, sillä käsite kattaa ekologisten ja taloudellisten näkökohtien lisäksi käytännön toteutettavuuden.

2.6 esittää, että pohjavesidirektiivin 4 artiklan 3 kohdasta tulee käydä selkeästi ilmi, miltä komitealta komissio pyytää lausunnon ennen pohjavesidirektiivin liitteen I muuttamista.

2.7 ehdottaa, että alueiden komitea osallistuu mahdollisimman laajasti pohjavesidirektiivin tuleviin muutoksiin, kuten direktiivin liitteiden II–IV olennaiseen muuttamiseen, sillä alue- ja paikallisviranomaisilla on monesti huomattavasti pohjavesialaan liittyvää teknis-hallinnollista kokemusta. Tässä yhteydessä haasteeksi on lisäksi asetettava se, että jäsenvaltiot hyödyntävät direktiiviin liittyvissä jatkotoimissa samoja kokemuksia.

2.8 toteaa, että ehdotetulla direktiivillä — joka on osa vesipolitiikan puitedirektiiviä — on huomattavia taloudellisia vaikutuksia jäsenvaltioihin. Komitea ehdottaakin, että vesipolitiikan puitedirektiivin noudattamisesta jäsenvaltioille aiheutuvaa taloudellista taakkaa helpotetaan nykyisillä ja uusilla rahoitusjärjestelmillä.

2.9 ehdottaa edellä esitetyn perustella seuraavia muutoksia:

Muutosehdotus 2.1

4 artiklan 1 kohta 1

Komission ehdotus	Alueiden komitean muutosehdotus
1. Direktiivin 2000/60/EY 5 artiklan sekä sen liitteessä II olevien 2.1 ja 2.2 kohdan mukaisesti tehtävän ominaispiirteiden analysoinnin perusteella, tämän direktiivin liitteessä II kuvatun menettelyn mukaisesti ja taloudelliset ja sosiaaliset kustannukset huomioon ottaen jäsenvaltioiden on 22 päivään joulukuuta 2005 mennessä annettava raja-arvot kullekin pilaavalle aineelle, jonka on kyseisen jäsenvaltion alueella todettu osaltaan vaikuttavan siihen, että jokin pohjavesimuodostuma tai pohjavesimuodostumien joukko katsotaan uhanalaiseksi. Jäsenvaltioiden on vähintäänkin säädettävä raja-arvoista tämän direktiivin liitteen III osassa A.1 ja A.2 tarkoitetuille pilaaville aineille. Näitä raja-arvoja käytetään muun muassa direktiivin 2000/60/EY 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun pohjaveden tilan tarkasteluun. Nämä raja-arvot voidaan määrittää jäsenvaltion tasolla, vesipiirin tasolla tai pohjavesi-muodostuman tai pohjavesimuodostumien joukon tasolla.	1. Direktiivin 2000/60/EY 5 artiklan sekä sen liitteessä II olevien 2.1 ja 2.2 kohdan mukaisesti tehtävän ominaispiirteiden analysoinnin perusteella, tämän direktiivin liitteessä II kuvatun menettelyn mukaisesti ja taloudelliset ja sosiaaliset kustannukset huomioon ottaen jäsenvaltioiden on 22 päivään joulukuuta 2005 mennessä annettava raja-arvot kullekin pilaavalle aineelle, jonka on kyseisen jäsenvaltion alueella todettu osaltaan vaikuttavan siihen, että jokin pohjavesimuodostuma tai pohjavesimuodostumien joukko katsotaan uhanalaiseksi. Jäsenvaltioiden on vähintäänkin säädettävä raja-arvoista tämän direktiivin liitteen III osassa A.1 ja A.2 tarkoitetuille pilaaville aineille. Näitä raja-arvoja käytetään muun muassa direktiivin 2000/60/EY 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun pohjaveden tilan tarkasteluun. Nämä raja-arvot voidaan määrittää jäsenvaltion tasolla, vesipiirin tasolla tai pohjavesimuodostuman tai pohjavesimuodostumien joukon tasolla. <u>Jos jäsenvaltiot haluavat asettaa omat raja-arvonsa, voivat vesipiirien viranomaiset kiristää niitä, mikäli vesipolitiikan puitedirektiivin ympäristötavoitteiden saavuttaminen sitä kyseisessä vesipiirissä edellyttää.</u>

Perustelu

Mikäli jäsenvaltiot asettavat omat raja-arvonsa, on vesipiirien viranomaisten voitava kiristää niitä alueellisten ja paikallisten herkkien alueiden huomioon ottamiseksi, jos se on asetettujen ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Muutosehdotus noudattaa vesipolitiikan puitedirektiivin logiikkaa ja voidaan hyvin sisällyttää myös pohjavesidirektiivin tekstiin.

Muutosehdotus 2.2

Liite III, kohta B.2.2

Komission ehdotus	Alueiden komitean muutosehdotus
2.2 Raja-arvojen ja havaittujen taustatasojen välinen suhde, kun kyseessä ovat luonnossa esiintyvät aineet.	2.2 Raja-arvojen ja havaittujen taustatasojen välinen suhde, kun kyseessä ovat luonnossa esiintyvät aineet. <u>Ellei tiettyä luonnostaan pohjavedessä ilmenevää ainetta koskevaa tausta-arvoa tiedetä, määritellään kyseinen arvo parhaan mahdollisen asiantuntemuksen perusteella.</u>

Perustelu

Monissa tapauksissa tausta-arvon selvittäminen vaatii pitkäjänteistä seuranta. Lisäksi joidenkin pohjavesimuodostumien joukkojen kohdalla voi olla vaikea löytää muodostumia, joista luonnollinen tausta-arvo voidaan mitata. Molemmissa tapauksissa on tuolloin tarpeen määrittää tausta-arvo pätevän asiantuntemuksen pohjalta.

Muutosehdotus 2.3
Liitteet IV kohta 1.2 a)

Komission ehdotus	Alueiden komitean muutosehdotus
a) Arvioinnin perustana on oltava kussakin pohjavesimuodostumassa tai pohjavesimuodostumien joukossa olevien erillisten seurantapisteiden keskiarvojen aritmeettiset keskiarvot, jotka lasketaan neljännesvuosittaisen, puolivuositaisen ja vuosittaisen seurantatiheyden pohjalta.	a) Arvioinnin perustana on oltava kussakin pohjavesimuodostumassa tai pohjavesimuodostumien joukossa olevien erillisten seurantapisteiden keskiarvojen aritmeettiset keskiarvot, jotka lasketaan neljännesvuosittaisen, puolivuositaisen ja vuosittaisen seurantatiheyden pohjalta. Tässä yhteydessä on välttämätöntä varmistaa, että seurantapisteet ovat vertailukelpoisia.

Perustelu

Pohjaveden luonnollinen kemiallinen koostumus vaihtelee huomattavasti. Tämä pätee sekä eri pohjavesimuodostumiin että yksittäiseen pohjavesimuodostumaan. Esim. ylemmän ja alemman pohjaveden kemiallinen koostumus vaihtelee. Totuudenmukainen arvio edellyttääkin, että seurantapisteet ovat esim. geologisen ja hapetus-pelkistysolojen suhteen vertailukelpoisia.

Muutosehdotus 2.4
Liite III, kohta A.1

Komission ehdotus	Alueiden komitean muutosehdotus
Ammonium	Ammonium
Arseeni	Arseeni
Kadmium	Kadmium
Kloridi	Kloridi
Lyijy	Lyijy
Elohopea	Elohopea
Sulfaatti	Sulfaatti
	<u>Fosfori</u>

Perustelu

Fosfori muodostaa uhan pohjaveden kemialliselle laadulle.

Bryssel 11. helmikuuta 2004

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi kaivannaisteollisuuden jätehuollosta

(2004/C 109/07)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kaivannaisteollisuuden jätehuollosta, KOM(2003) 319 lopullinen — 2003/0107 COD,

ottaa huomioon neuvoston 20. kesäkuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 175 artiklan 1 kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 4. joulukuuta 2002 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kestävä kehitys” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon komission tiedonannon aiheesta ”Turvallinen kaivostoiminta: viimeaikaisten kaivosonnettomuuksien jälkeiset toimet”, KOM(2000) 664 lopullinen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselman aiheesta ”Komission tiedonanto — Turvallinen kaivostoiminta: viimeaikaisten kaivosonnettomuuksien jälkeiset toimet”, KOM(2000) 664 lopullinen — C5-0013/2001-2001/2005 COS,

ottaa huomioon komission perustelut Seveso II -direktiivin muutoksen hyväksymiselle, KOM(2001) 624 lopullinen,

ottaa huomioon 23. lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY yhteisön vesipolitiikan puitteista (vesidirektiivi),

ottaa huomioon 4. toukokuuta 1976 annetun neuvoston direktiivin 76/464/ETY tiettyjen yhteisön vesiympäristöön päästettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamasta pilaantumisesta,

ottaa huomioon 17. joulukuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 80/68/ETY pohjaveden suojelemisesta tiettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamalta pilaantumiselta,

ottaa huomioon 27. kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista, sellaisena kuin se on muutettuna 3. maaliskuuta 1997 annetulla neuvoston direktiivillä 97/11/EY (ympäristövaikutusdirektiivi),

ottaa huomioon 28. tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta,

ottaa huomioon 24. syyskuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/61/EY ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi (IPPC-direktiivi),

ottaa huomioon 9. joulukuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/82/EY vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta (Seveso II -direktiivi),

ottaa huomioon 15. heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY jätteistä, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 91/156/ETY (jättedirektiivi),

ottaa huomioon 26. huhtikuuta 1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY kaatopaikoista (kaatopaikkadirektiivi),

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 18.4.2002 (asia C-9/00) ja 11.9.2003 (asia C-114/01) antamat tuomiot,

ottaa huomioon neuvoston päätöksen yleissopimuksen tekemisestä teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista EYVL L 326, 3.12.1998.,

ottaa huomioon komission tiedonannon aiheesta ”Kestävän kehityksen edistäminen EU:n muussa kuin energian tuotantoon suuntautuvassa kaivannaisteollisuudessa”, KOM(2000) 265 lopullinen,

ottaa huomioon 7. heinäkuuta 2003 hyväksytyn komission yksiköiden työasiakirjan ”Neljäs vuosittainen selvitys yhteisön ympäristölainsäädännön täytäntöönpanosta ja soveltamisen seurannasta (2002)”, SEC(2003) 804,

ottaa huomioon ”kestävä kehitys” -valiokunnan joulukuun 12. päivänä 2003 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 330/2003 rev. 1), jonka esittelijä oli Nordrhein-Westfalenin maapäivien jäsen Gabriele Sikora (DE/PSE),

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 11. päivän kokouksessa) yksimielisesti seuraavan lausunnon.

1 Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea (AK)

1.1 kannattaa periaatteessa komission ehdotusta luoda kaivannaisteollisuuden jätehuoltoon koskevalla direktiivillä erillinen oikeudellinen kehys. Yhtenäisten vähimmäisvaatimusten määrittäminen jätehuoltoalalla on — jo EU:n laajentumisenkin vuoksi — aiheellista toteuttaa ympäristön suojelun ja näin ollen EU:ssa elävien ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin vuoksi.

1.2 toteaa, että direktiivi aiheuttaa kaivannaisteollisuuden yrityksille kustannuksia, joilla voi olla huomattavia taloudellisia vaikutuksia. Tästä kansalaisille ja alueille syntyvät sosiaaliset seuraukset on otettava huomioon.

1.3 katsoo, että jäsenvaltioiden viranomaisille ja myös yrityksille aiheutuva hallinnollinen taakka ja siihen liittyvät kustannukset eivät saa olla suhteettoman suuria.

1.4 katsoo, että edellä mainitut kohdat huomioon ottaen ja yhteisön lainsäädännön yhtenäisyyden ja järjestelmällisyyden varmistamiseksi sekä ristiriitaisuuksien välttämiseksi

— direktiiviin ei tule sisällyttää säännöksiä sellaisista asioista, joista on EU-tasolla jo säädetty

— jätteen määritelmän on oltava yhdenmukainen jätedirektiivissä 75/442/ETY käytetyn määritelmän ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen viimeaikaisten tuomioiden kanssa

— kestävän kehityksen periaatetta on johdonmukaisesti noudatettava

— kaivosteollisuutta ei saa asettaa muita jätteentuottajia huonompaan asemaan.

2 Alueiden komitean suositukset

Suositus 1

Johdanto-osan 4 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kaivannaisteollisuuden jätehuollosta ympäristölle tai ihmisten terveydelle mahdollisesti aiheutuvien haittavaikutusten torjumiseksi tai vähentämiseksi on yhteisön ympäristöpolitiikan tavoitteiden mukaisesti asetettava vähimmäisvaatimukset; tällaista jätettä ovat esimerkiksi rikastusjäte (eli mineraalien erilaisissa käsittelyissä jäljelle jäävä kiinteä aines), sivukivi ja irtomaa (eli kaivannaistoiminnoissa malmin tai mineraaliesiintymän saavuttamiseksi siirrettävä aines) ja pintamaa (maaperän ylin kerros).	Kaivannaisteollisuuden jätehuollosta — eli raaka-aineiden etsinnästä, louhinnasta, rikastuksesta ja varastoinnista — ympäristölle tai ihmisten terveydelle mahdollisesti aiheutuvien haittavaikutusten torjumiseksi tai vähentämiseksi on yhteisön ympäristöpolitiikan tavoitteiden mukaisesti asetettava vähimmäisvaatimukset; tällaista jätettä ovat esimerkiksi rikastusjäte (eli mineraalien erilaisissa käsittelyissä jäljelle jäävä kiinteä aines), sivukivi ja irtomaa (eli kaivannaistoiminnoissa malmin tai mineraaliesiintymän saavuttamiseksi siirrettävä aines) ja pintamaa (maaperän ylin kerros).

Perustelu

Tiettyjen materiaalien mainitseminen esimerkkeinä tyypillisistä kaivosjätteistä herättää virheellisen vaikutelman, että tällainen maa-aines on aina jätettä. Tällainen luokittelu on ristiriidassa sekä jätedirektiivin 75/442/ETY sisältämän jätemääritelmän kanssa, johon viitataan myös käsillä olevassa direktiiviehdotuksessa (3 artiklan 1 kohta), että Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 18.4.2002 (asia C-9/00) ja 11.9.2003 (asia C-114/01) antamien tuomioiden kanssa, joissa määritellään raaka-ainetuotannossa sovellettavat jätekriteerit. Mitkä aineet tai materiaalit on milloinkin katsottava jätteeksi määräytyy yksinomaan jätedirektiivin kriteerien ja jokaisen tapauksen kohdalla erikseen tarkasteltavien olosuhteiden mukaan. Jätedirektiivin jätemääritelmän mukaan kaivostoiminnassa kerääntyviä materiaaleja ”pintamaata, irtomaata ja hylkykiveä” ei tule luokitella jätteeksi, jos sitä käytetään välittömästi ja sellaisenaan — niin kuin yleensä tapahtuu — alueen saattamiseksi entiselleen.

Suositus 2

Johdanto-osan 5 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Direktiivin olisi näin ollen katettava maalla harjoitettavan kaivannaisteollisuuden jätehuolto. Tällaisen säädöksen olisi kuitenkin vastattava periaatteita ja prioriteetteja, jotka on vahvistettu jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa neuvoston direktiivissä 75/442/ETY; kyseistä direktiiviä sovelletaan sen 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii luettelamakohdan mukaisesti edelleen tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jääviin kaivannaisteollisuuden jätehuoltoonäkökohtiin.	Direktiivin olisi näin ollen katettava maalla harjoitettavan kaivannaisteollisuuden jätehuolto. Tällaisen säädöksen olisi kuitenkin vastattava periaatteita ja prioriteetteja, jotka on vahvistettu jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa neuvoston direktiivissä 75/442/ETY; kyseistä direktiiviä sovelletaan sen 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii luettelamakohdan mukaisesti edelleen tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jääviin kaivannaisteollisuuden jätehuoltoonäkökohtiin. <u>Direktiivin soveltamisalaan kuuluvat direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a alakohdan mukaiset kaivannaisteollisuuden jätteet. Tässä on otettava huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 18.4.2002 (asia C-9/00) ja 11.9.2003 (asia C-114/01) antamien tuomioiden sisältämät periaatteet.</u>

Perustelu

Lisäyksen tarkoituksena on selventää, että direktiivin soveltamisalaan kuuluvat periaatteessa ainoastaan sellaiset aineet, jotka vastaavat jätedirektiivissä käytettyä määritelmää. Oikeudellisen selkeyden vuoksi tulisi myös viitata yhteisöjen tuomioistuimen viime aikoina antamiin tuomioihin siitä, milloin raaka-ainetuotannossa syntyvä kiviaines on luokiteltava jätteeksi. Tämä vastaa myös komission näkemystä, sillä komissio itsekin viittaa perusteluosan alaviitteessä 21 asiassa C-9/00 annettuun tuomioon.

Suositus 3

Johdanto-osan 8 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tämän direktiivin säännöksiä ei myöskään sovelleta mineraalivarojen offshorelouhinnassa ja -rikastuksessa syntyvään jätteeseen, pilaantumattoman maa-aineksen sijoittamiseen eikä mineraalivarojen etsinnässä syntyvään jätteeseen; mineraalivarojen louhinnassa ja rikastuksessa syntyvään vaarattomaan pysyvään jätteeseen tulisi soveltaa vähäisempiä vaatimuksia, koska sen ympäristöriskit ovat pienemmät.	Tämän direktiivin säännöksiä ei myöskään sovelleta mineraalivarojen offshorelouhinnassa ja -rikastuksessa syntyvään jätteeseen, pilaantumattoman maa-aineksen sijoittamiseen eikä mineraalivarojen etsinnässä syntyvään jätteeseen; mineraalivarojen louhinnassa ja rikastuksessa syntyvään vaarattomaan pysyvään jätteeseen tulisi soveltaa vähäisempiä vaatimuksia, koska sen ympäristöriskit ovat pienemmät. <u>Lisäksi tämän direktiivin säännökset eivät koske EY:n vesidirektiivin 11 artiklan 3 kohdan j alakohdan mukaista toimintaa, josta on jo säädetty kyseisessä direktiivissä.</u>

Perustelu

Lisäyksen tarkoituksena on selventää asiaa. Vesidirektiivin 11 artiklan 3 kohdan j alakohdassa tarkoitettu toiminta ei kuulu direktiivin soveltamisalaan, sillä tässä ei ole kyse jätteen käsittelystä vaan kaivosvesien palauttamisesta pohjaveteen.

Suositus 4

Johdanto-osan 10 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jätteistä annetussa neuvoston direktiivissä 75/442/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna, ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklassa yksilöityjen periaatteiden ja prioriteettien toteuttamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaivannaisteollisuuden toiminnanharjoittajat toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet kaivannaisteollisuudessa syntyvästä jätteestä ympäristölle tai ihmisten terveydelle aiheutuvien tosiasiallisten tai mahdollisten haittojen estämiseksi tai vähentämiseksi minimiin.	Jätteistä annetussa neuvoston direktiivissä 75/442/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna, ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklassa yksilöityjen periaatteiden ja prioriteettien toteuttamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaivannaisteollisuuden toiminnanharjoittajat toteuttavat <u>kestävän kehityksen huomioon ottaen kaikki</u> tarvittavat toimenpiteet kaivannaisteollisuudessa syntyvästä jätteestä ympäristölle tai ihmisten terveydelle aiheutuvien tosiasiallisten tai mahdollisten haittojen estämiseksi tai vähentämiseksi minimiin.

Perustelu

Johdanto-osan 10 kappaleessa esitetystä direktiivin tavoitteesta on EU:n asettamien suuntaviivojen mukaisesti otettava huomioon kestävä kehitysperiaate ja sen kolme osa-aluetta. Tämä on mainittava selkeästi.

Suositus 5

2 artiklan 1 kohta (Soveltamisala)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tämä direktiivi koskee kaivannaisteollisuuden jätteiden, jäljempänä "kaivannaisjäte", eli sellaisten jätteiden huoltoa, jotka syntyvät mineraalivarojen louhinnassa, rikastuksessa ja varastoinnissa sekä louhosten toiminnassa, 2 kohdassa vahvistetuilla poikkeuksilla.	~~Tämä direktiivi koskee kaivannaisteollisuuden jätteiden, jäljempänä "kaivannaisjäte", eli sellaisten jätteiden huoltoa, jotka syntyvät mineraalivarojen louhinnassa, rikastuksessa ja varastoinnissa sekä louhosten toiminnassa, 2 kohdassa vahvistetuilla poikkeuksilla.~~ Tämä direktiivi koskee kaivannaisteollisuuden jätteiden, jäljempänä "kaivannaisjäte", eli direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a alakohdan ja 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan mukaisesti sellaisten jätteiden huoltoa, jotka syntyvät mineraalivarojen etsinnässä, louhinnassa, rikastuksessa ja varastoinnissa sekä louhosten toiminnassa.

Perustelu

Muutoksen tarkoituksena on selventää, että jätemääritelmän on vastattava jätedirektiivissä käytettyä määritelmää sekä tältä pohjalta annettuja yhteisöjen tuomioistuimen tuomioita.

Suositus 6

2 artiklan 2 kohta (Soveltamisala)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraavissa tapauksissa: (a) mineraalivarojen louhinnasta tai rikastuksesta aiheutuva jäte, joka ei suoraan synny näiden toimintojen tuloksena, esimerkiksi elintarvikejätteet, jäteöljyt, romuautot, käytetyt paristot ja akut; (b) jäte, joka syntyy mineraalivarojen offshorelouhinnassa ja -rikastuksessa; (c) mineraalivarojen etsimisen ja louhinnan, rikastamisen ja varastoinnin sekä louhosten toiminnan tuloksena syntyvän pilaantumattoman maa-aineksen sijoittaminen; (d) louhinta- tai rikastuspaikalla syntyvä jäte, joka myöhemmin kuljetetaan toisaalle maahan tai maan päälle sijoittamista varten; (e) mineraalivarojen etsinnästä aiheutuva jäte.	Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraavissa tapauksissa: (a) mineraalivarojen louhinnasta tai rikastuksesta aiheutuva jäte, joka ei suoraan synny näiden toimintojen tuloksena, ~~esimerkiksi elintarvikejätteet, jäteöljyt, romuautot, käytetyt paristot ja akut;~~ (b) jäte, joka syntyy mineraalivarojen offshorelouhinnassa ja -rikastuksessa; (c) ~~mineraalivarojen etsimisen ja louhinnan, rikastamisen ja varastoinnin sekä louhosten toiminnan tuloksena syntyvän pilaantumattoman maa-aineksen sijoittaminen;~~ (c)(d) louhinta- tai rikastuspaikalla syntyvä jäte, joka myöhemmin kuljetetaan pois kaivannaisteollisuuden piiristä toisaalle maahan tai maan päälle sijoittamista varten; (e) ~~mineraalivarojen etsinnästä aiheutuva jäte.~~

Perustelu

(a) Esimerkkiluettelo tulisi poistaa, sillä kussakin tapauksessa olosuhteet ratkaisevat, onko kyseessä tyypillinen kaivosjäte vai ei.

(c) Tämä kohta tulisi yhdistää artiklan 3 kohtaan; katso suosituksen 7 perustelu.

(d) Direktiivin soveltamisalan tulisi kattaa myös jätteet, jotka kuljetetaan jätehuoltoa varten toiseen kaivokseen. Muussa tapauksessa yleisesti käytetty eri kaivoksista peräisin olevien jätteiden keskitetty huolto kuuluisi epäoikeudenmukaisesti yleisten jäteoikeuden säännösten piiriin, kun taas samassa kaivoksessa käsitellyn jätteen suhteen sovellettaisiin nyt ehdotettua direktiiviä. Tällä ei ole asiallisia eikä ympäristönsuojelullisia perusteita.

Ehdotetulla muutoksella selkeytetään direktiivin tavoitetta, jonka mukaan sellaiset kaivosjätteet, jotka käsitellään kaivannaisteollisuuden ulkopuolella, kuuluvat yleisen jätetoikeuden piiriin.

(e) Oikeusjärjestelmään liittyvistä syistä mineraalivarojen etsinnästä aiheutuvat jätteet tulisi sisällyttää tämän erityisdirektiivin soveltamisalaan, koska ne on nimenomaan suljettu jätedirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

Suositus 7

2 artiklan 3 kohta (Soveltamisala)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Vaarattoman pysyvän jätteen sijoittamiseen sovelletaan vain tämän direktiivin 5 artiklan 1 ja 2 kohdan, 11 artiklan 2 kohdan a—e alakohdan ja 13 artiklan 1 kohdan a—c alakohdan säännöksiä.	~~Vaarattoman pysyvän jätteen sijoittamiseen sovelletaan vain tämän direktiivin 5 artiklan 1 ja 2 kohdan, 11 artiklan 2 kohdan a—e alakohdan ja 13 artiklan 1 kohdan a—e alakohdan säännöksiä.~~ Mineraalivarojen louhinnan, rikastamisen ja varastoinnin sekä louhosten toiminnan tuloksena syntyvän pilaantumattoman maa-aineksen sekä vaarattoman pysyvän jätteen huolto ei kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan.

Perustelu

Pilaantumaton maa-aines sekä vaaraton pysyvä jäte on jätetty myös kaatopaikkadirektiivin 1999/31/EY soveltamisalan ulkopuolelle. Näin ollen ei ole perusteltua sisällyttää tällaisia jätteitä ehdotetun direktiivin säännöksiin. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kyseisiä jätteitä koskevat säännöt tulisi määritellä jäsenvaltioiden tasolla.

Suositus 8

2 artiklan 4 kohta (Soveltamisala)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaan jätteeseen ei sovelleta direktiiviä 1999/31/EY, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muun yhteisön lainsäädännön soveltamista.	~~Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaan jätteeseen, jota 3 kohdan mukaisesti tämän direktiivin säännökset eivät koske, ei sovelleta direktiiviä 1999/31/EY, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muun yhteisön lainsäädännön soveltamista.~~

Perustelu

Lisäys on tarpeen, koska muuten 3 kohdassa mainitut jätteet kuuluisivat kaatopaikkadirektiivin soveltamisalaan.

Suositus 9

3 artiklan 12 kohta (Määritelmät)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
"suotovedellä" mitä tahansa nestettä, joka suotautuu sijoitetun jätteen läpi ja pääsee jätealueelta tai pysyy siellä, mukaan luettuina pilaantunut valuma, ja jolla voi ilman asianmukaista käsittelyä olla haitallisia vaikutuksia ympäristöön;	~~"suotovedellä" mitä tahansa nestettä, joka suotautuu sijoitetun jätteen läpi ja pääsee purkautuu jätealueelta tai pysyy siellä, mukaan luettuina pilaantunut valuma, ja jolla voi ilman asianmukaista käsittelyä olla haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai jää jätealueelle;~~

Perustelu

Käsillä olevassa ehdotuksessa tulisi käyttää kaatopaikkadirektiivin 2 artiklan i alakohdan sisältämää suotovesi-määrittelyä.

Suositus 10

3 artiklan 13 kohta (Määritelmät)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
"jätealueella" mitä tahansa aluetta, joka on osoitettu kiinteässä tai nestemäisessä olomuodossa taikka liuoksena tai lietteenä olevan jätteen kokoamiseen ja sijoittamiseen yli yhden vuoden pituiseksi ajanjaksoksi; alueeseen katsotaan kuuluvan pato tai muu rakenne, jonka tarkoituksena on sisältää, pidättää, rajata tai muutoin tukea tällaista paikkaa, samoin kuin esimerkiksi kasoja ja altaita; tällaisiin alueisiin eivät kuitenkaan sisälly tyhjiksi jääneet louhokset, joihin jäte sijoitetaan takaisin mineraalien louhinnan jälkeen;	"jätealueella" mitä tahansa aluetta, joka on osoitettu kiinteässä tai nestemäisessä olomuodossa taikka liuoksena tai lietteenä olevan jätteen kokoamiseen ja sijoittamiseen yli ~~yhden~~ kolmen vuoden pituiseksi ajanjaksoksi; alueeseen katsotaan kuuluvan pato tai muu rakenne, jonka tarkoituksena on sisältää, pidättää, rajata tai muutoin tukea tällaista paikkaa, samoin kuin esimerkiksi kasoja ja altaita; tällaisiin alueisiin eivät kuitenkaan sisälly tyhjiksi jääneet louhokset, joihin jäte sijoitetaan takaisin mineraalien louhinnan jälkeen;

Perustelu

Ehdotettu vuoden sijoittamisajanjakso ei ole asianmukainen. Erityisesti suurempien kaivoshankkeiden yhteydessä saattaa kaivostoiminnassa hyödynnettyjen alueiden ympäristöystävällisen entiselleen saattamisen vuoksi olla järkevää sijoittaa jätteitä pitemmiksi ajoiksi, jotta niitä voidaan käyttää myöhemmin uutta kasvillisuutta istutettaessa. Näin ollen myös kaivosjätteeseen tulee soveltaa vähintään kaatopaikkadirektiivin 2 artiklan g alakohdan säännöstä, jonka mukaan jätettä voidaan varastoida yli kolme vuotta ennen sen hyödyntämistä. Muuten vaikeutetaan tai estetään tarpeettomasti tiettyjen lainsäädännön tai kaivostoiminnan edellyttämien toimenpiteiden toteuttamista.

Suositus 11

3 artiklan 14 kohta (Määritelmät)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
"suuronnettomuudella" paikalla aiheutunutta tapahtumaa, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa ihmisten terveydelle tai ympäristölle joko välittömästi tai pitkän ajan kuluessa kyseisellä paikalla tai muualla;	~~"suuronnettomuudella" paikalla aiheutunutta tapahtumaa, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa ihmisten terveydelle tai ympäristölle joko välittömästi tai pitkän ajan kuluessa kyseisellä paikalla tai muualla;~~ direktiivin 96/82/EY 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua onnettomuutta;

Perustelu

Käsite on määritelty jo Seveso II -direktiivissä.

Suositus 12

3 artiklan 18 kohta (Määritelmät)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
"kunnostamisella" jätealueen vaikutusalueella olevan maan käsittelyä siten, että maa palautetaan tyydyttävään tilaan ottaen erityisesti huomioon ennen toiminnan aloittamista vallinnut tilanne maaperän laadun, luonnonvaraisten kasvien ja eläinten, luonnollisten elinympäristöjen, makean veden vesistöjen ja maisemien osalta sekä soveltuva hyötykäyttö;	"kunnostamisella" jätealueen vaikutusalueella olevan maan käsittelyä siten, että maa palautetaan tyydyttävään tilaan ottaen erityisesti huomioon ennen toiminnan aloittamista vallinnut tilanne maaperän laadun, luonnonvaraisten kasvien ja eläinten, luonnollisten elinympäristöjen, makean veden vesistöjen ja maisemien osalta ~~sekä~~ <u>tai</u> soveltuva hyötykäyttö;

Perustelu

Käytetyn maanpinnan "kunnostamisessa" ei ole kysymys siitä, että on aina joko palautettava ennen toiminnan aloittamista vallinnut tilanne tai luotava luonnonsuojelualue. Vaihtoehtona voi myös olla muu maankäytön suunnittelusta ja tapauskohtaisista olosuhteista riippuvainen hyötykäyttö.

Suositus 13

5 artiklan 2 kohta (Jätehuoltosuunnitelma)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jätehuoltosuunnitelman tavoitteena on:	Jätehuoltosuunnitelman tavoitteena on <u>ympäristö-, talous- ja sosiaalinaläkökohdat huomioon ottaen:</u>

Perustelu

Ehdotuksen 5 artiklan 2 kohdassa esitettyjä tavoitteita määriteltäessä on noudatettava kestävän kehityksen periaatetta, joka edellyttää ympäristö-, talous- ja sosiaalinaläkökohtien tasapuolista huomioonottamista.

Suositus 14

5 artiklan 2 kohdan a alakohdan iii alakohta (Jätehuoltosuunnitelma)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
iii) jätteen palauttaminen mineraalien louhinnan jälkeen tyhjän louhokseen, siltä osin kuin tämä on käytännössä toteutettavissa eikä aiheuta haittaa ympäristölle,	iii) jätteen palauttaminen mineraalien louhinnan jälkeen tyhjän louhokseen, siltä osin kuin tämä on <u>käytännössä teknisesti toteutettavissa ja taloudellisesti hyväksyttävissä, eikä</u> aiheuta haittaa ympäristölle <u>eikä ole yleisen edun vastaista alueen entiselleen saattamisen kannalta,</u>

Perustelu

Eryityisesti jätteiden tyhjän louhokseen palauttamisen ehtona on oltava, että siitä aiheutuvan rasituksen on oltava hyväksyttävissä myös teknisten ja taloudellisten näkökohtien perusteella.

Myös tässä on noudatettava EU:n määrittelemää kestävän kehityksen periaatetta.

Suositus 15

6 artikla (Suuronnettomuuksien torjunta ja tiedottaminen)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Tämän artiklan säännöksiä sovelletaan 9 artiklassa määriteltyihin A-luokkaan kuuluviin jätealueisiin, lukuun ottamatta jätealueita, jotka kuuluvat direktiivin 96/82/EY soveltamisalaan.	~~1. Tämän artiklan säännöksiä sovelletaan 9 artiklassa määriteltyihin A-luokkaan kuuluviin jätealueisiin, lukuun ottamatta jätealueita, jotka kuuluvat direktiivin 96/82/EY soveltamisalaan.~~
2. Sanotun rajoittamatta yhteisön muun lainsäädännön ja erityisesti neuvoston direktiivin 92/91/ETY ja neuvoston direktiivin 92/104/ETY noudattamista jäsenvaltioiden on varmistettava, että suuronnettomuusvaarat tunnistetaan ja jätealueiden suunnitteluun, rakentamiseen, toimintaan ja kunnossapitoon sisällytetään tarvittavat tekijät tällaisten onnettomuuksien torjumiseksi ja niiden ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien haitallisten, myös rajat ylittävien, vaikutusten rajoittamiseksi.	~~2. Sanotun rajoittamatta yhteisön muun lainsäädännön ja erityisesti neuvoston direktiivin 92/91/ETY ja neuvoston direktiivin 92/104/ETY noudattamista jäsenvaltioiden on varmistettava, että suuronnettomuusvaarat tunnistetaan ja jätealueiden suunnitteluun, rakentamiseen, toimintaan ja kunnossapitoon sisällytetään tarvittavat tekijät tällaisten onnettomuuksien torjumiseksi ja niiden ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien haitallisten, myös rajat ylittävien, vaikutusten rajoittamiseksi.~~

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Edellä 2 kohdassa vahvistettujen vaatimusten täyttämiseksi kunkin toiminnanharjoittajan on laadittava suuronnettomuuksien torjuntaa koskevat toimintaperiaatteet ja otettava käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmä niiden täytäntöönpanemiseksi liitteessä I olevassa 1 kohdassa vahvistettujen osatekijöiden mukaisesti. Tämän osana toiminnanharjoittajan on nimettävä turvallisuusjohtaja vastaamaan jätteistä aiheutuvien suuronnettomuuksien torjuntaa koskevien toimintaperiaatteiden täytäntöönpanosta ja säännöllisestä valvonnasta. Toiminnanharjoittajan on laadittava sisäinen pelastussuunnitelma, joka sisältää onnettomuustapauksessa paikalla toteutettavat toimenpiteet. Toimivaltaisen viranomaisen on laadittava ulkoinen pelastussuunnitelma, joka sisältää onnettomuustapauksessa paikan ulkopuolella toteutettavat toimenpiteet. Toiminnanharjoittajan on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki tällaisen suunnitelman laadinnassa tarvittavat tiedot. 4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetun pelastussuunnitelman tavoitteena on: a) pitää suuronnettomuudet ja muut tapahtumat hallinnassa niiden vaikutusten minimoimiseksi ja erityisesti rajoittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle sekä omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja, b) toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ihmisten terveyden, ympäristön ja omaisuuden suojelemiseksi suuronnettomuuksien ja muiden tapahtumien vaikutuksilta, c) antaa tarpeelliset tiedot väestölle ja asiasta vastaaville alueen viranomaisille ja laitoksille, d) varautua ympäristön kunnostamiseen, ennallistamiseen ja puhdistamiseen suuronnettomuuden jälkeen. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että suuronnettomuuden sattuessa toiminnanharjoittaja antaa toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi kaikki tiedot, joiden avulla voidaan minimoida onnettomuudesta ihmisten terveydelle aiheutuvat vaikutukset ja arvioida ja minimoida jo tapahtuneiden tai mahdollisten ympäristövahinkojen laajuus. 5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle, jota asia koskee, annetaan mahdollisuus aikaisessa vaiheessa ja tehokkaasti osallistua 3 kohdassa tarkoitettujen ulkoisten pelastussuunnitelmien valmisteluun ja uudelleentarkasteluun. Tätä tarkoitusta varten yleisölle, jota asia koskee, on tiedotettava kaikista tällaisista ehdotuksista ja on asetettava saataville asiaa koskevat tiedot, muun muassa tiedot oikeudesta osallistua päätöksentekoon ja toimivaltaisesta viranomaisesta, jolle lausunnot ja kysymykset tulee osoittaa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisöllä, jota asia koskee, on oikeus esittää huomioitaan kohtuullisten aikataulujen puitteissa ja että nämä huomiot otetaan asianmukaisesti huomioon ulkoisia pelastussuunnitelmia laadittaessa. 6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvallisuustoimenpiteitä ja onnettomuustapauksissa vaadittavia toimia koskevat tiedot, jotka sisältävät vähintään liitteessä I olevassa 2 kohdassa luetellut tekijät, ovat ilmaiset yleisölle, jota asia koskee, ja ne toimitetaan sille automaattisesti. Tällaisia tietoja tarkastellaan uudelleen ja tarpeen mukaan ajantasaisesti kolmen vuoden välein.	~~3. Edellä 2 kohdassa vahvistettujen vaatimusten täyttämiseksi kunkin toiminnanharjoittajan on laadittava suuronnettomuuksien torjuntaa koskevat toimintaperiaatteet ja otettava käyttöön turvallisuusjohtamisjärjestelmä niiden täytäntöönpanemiseksi liitteessä I olevassa 1 kohdassa vahvistettujen osatekijöiden mukaisesti. Tämän osana toiminnanharjoittajan on nimettävä turvallisuusjohtaja vastaamaan jätteistä aiheutuvien suuronnettomuuksien torjuntaa koskevien toimintaperiaatteiden täytäntöönpanosta ja säännöllisestä valvonnasta.~~ ~~Toiminnanharjoittajan on laadittava sisäinen pelastussuunnitelma, joka sisältää onnettomuustapauksessa paikalla toteutettavat toimenpiteet.~~ ~~Toimivaltaisen viranomaisen on laadittava ulkoinen pelastussuunnitelma, joka sisältää onnettomuustapauksessa paikan ulkopuolella toteutettavat toimenpiteet. Toiminnanharjoittajan on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki tällaisen suunnitelman laadinnassa tarvittavat tiedot.~~ 4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetun pelastussuunnitelman tavoitteena on: a) pitää suuronnettomuudet ja muut tapahtumat hallinnassa niiden vaikutusten minimoimiseksi ja erityisesti rajoittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle sekä omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja, b) toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ihmisten terveyden, ympäristön ja omaisuuden suojelemiseksi suuronnettomuuksien ja muiden tapahtumien vaikutuksilta, c) antaa tarpeelliset tiedot väestölle ja asiasta vastaaville alueen viranomaisille ja laitoksille, d) varautua ympäristön kunnostamiseen, ennallistamiseen ja puhdistamiseen suuronnettomuuden jälkeen. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että suuronnettomuuden sattuessa toiminnanharjoittaja antaa toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi kaikki tiedot, joiden avulla voidaan minimoida onnettomuudesta ihmisten terveydelle aiheutuvat vaikutukset ja arvioida ja minimoida jo tapahtuneiden tai mahdollisten ympäristövahinkojen laajuus. 5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisölle, jota asia koskee, annetaan mahdollisuus aikaisessa vaiheessa ja tehokkaasti osallistua 3 kohdassa tarkoitettujen ulkoisten pelastussuunnitelmien valmisteluun ja uudelleentarkasteluun. Tätä tarkoitusta varten yleisölle, jota asia koskee, on tiedotettava kaikista tällaisista ehdotuksista ja on asetettava saataville asiaa koskevat tiedot, muun muassa tiedot oikeudesta osallistua päätöksentekoon ja toimivaltaisesta viranomaisesta, jolle lausunnot ja kysymykset tulee osoittaa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisöllä, jota asia koskee, on oikeus esittää huomioitaan kohtuullisten aikataulujen puitteissa ja että nämä huomiot otetaan asianmukaisesti huomioon ulkoisia pelastussuunnitelmia laadittaessa. 6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvallisuustoimenpiteitä ja onnettomuustapauksissa vaadittavia toimia koskevat tiedot, jotka sisältävät vähintään liitteessä I olevassa 2 kohdassa luetellut tekijät, ovat ilmaiset yleisölle, jota asia koskee, ja ne toimitetaan sille automaattisesti. Tällaisia tietoja tarkastellaan uudelleen ja tarpeen mukaan ajantasaisesti kolmen vuoden välein. Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia jätealueita koskevat direktiivin 96/82/EY säännökset siltä osin, kuin ne kuuluvat sen soveltamisalaan.

Perustelu

Ehdotuksen 6 artikla tulisi muotoilla uudelleen päällekkäisyyksien ja oikeudellisen epävarmuuden välttämiseksi. Seveso II -direktiiviä on neuvostossa ja Euroopan parlamentissa käytyjen laajojen keskusteluiden jälkeen muutettu myös käsillä olevassa direktiiviehdotuksessa mainittujen onnettomuuksien vuoksi siten, että kaivosalan jätealueet kuuluvat nyt Seveso II -direktiivin soveltamisalaan. Näin ollen ei tarvita uusia säännöksiä.

Suositus 16

8 artikla (Yleisön osallistuminen)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Yleisölle tiedotetaan julkisin ilmoituksin tai muin asianmukaisin tavoin, kuten mahdollisuuksien mukaan sähköisin viestimin seuraavat seikat päätöksenteon varhaisessa vaiheessa ja viimeistään heti, kun tiedot voidaan kohtuudella antaa: (a) lupahakemus tai tilanteen mukaan ehdotus luvan ajantasaistamiseksi 7 artiklan mukaisesti, (b) tarvittaessa tieto, että päätöksestä käydään 15 artiklan mukaisia jäsenvaltioiden välisiä neuvotte-luja, (c) yksityiskohtaiset tiedot toimivaltaisista viranomai-sista, jotka vastaavat päätöksenteosta, joilta saa asiaan liittyviä tietoja ja joille huomautukset tai kysymykset voidaan esittää, sekä yksityiskohtaiset tiedot huomautusten tai kysymysten esittämistä koskevasta aikataulusta, (d) mahdollisten päätösten luonne tai päätösluonnos, jos sellainen on, (e) tilanteen mukaan yksityiskohtaiset tiedot ehdotuk-sesta luvan tai lupaehtojen tarkistamiseksi, (f) milloin, missä ja miten asianomaiset tiedot anne-taan saataville, (g) yksityiskohtaiset tiedot menettelyistä 5 kohdan mukaista yleisön osallistumista ja kuulemista varten.	~~1. Yleisölle tiedotetaan julkisin ilmoituksin tai muin asianmukaisin tavoin, kuten mahdollisuuksien mukaan sähköisin viestimin seuraavat seikat päätöksenteon varhaisessa vaiheessa ja viimeistään heti, kun tiedot voidaan kohtuudella antaa:~~ ~~(a) lupahakemus tai tilanteen mukaan ehdotus luvan ajantasaistamiseksi 7 artiklan mukaisesti,~~ ~~(b) tarvittaessa tieto, että päätöksestä käydään 15 artiklan mukaisia jäsenvaltioiden välisiä neuvotte-luja,~~ ~~(c) yksityiskohtaiset tiedot toimivaltaisista viranomai-sista, jotka vastaavat päätöksenteosta, joilta saa asiaan liittyviä tietoja ja joille huomautukset tai kysymykset voidaan esittää, sekä yksityiskohtaiset tiedot huomautusten tai kysymysten esittämistä koskevasta aikataulusta,~~ ~~(d) mahdollisten päätösten luonne tai päätösluonnos, jos sellainen on,~~ ~~(e) tilanteen mukaan yksityiskohtaiset tiedot ehdotuk-sesta luvan tai lupaehtojen tarkistamiseksi,~~ ~~(f) milloin, missä ja miten asianomaiset tiedot anne-taan saataville,~~ ~~(g) yksityiskohtaiset tiedot menettelyistä 5 kohdan mukaista yleisön osallistumista ja kuulemista varten.~~
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianmukaisen ajan kuluessa yleisön, jota asia koskee, saataville annetaan: a) kansallisen lainsäädännön mukaisesti tärkeimmät selvitykset ja ohjeet, joita toimivaltaiselle viranomai-selle tai toimivaltaisille viranomaisille on annettu ajankohtana, jona yleisölle annetaan asiasta 1 kohdassa tarkoitetut tiedot; b) ympäristöä koskevan tiedon julkisesta saatavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direk-tiivin 2003/4/EY säännösten mukaisesti muut kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot, jotka ovat merkityksellisiä päätöksen kannalta tämän direktiivin 7 artiklan mukaisesti ja jotka annetaan saataville vasta, kun yleisölle, jota asia koskee, on ilmoitettu tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.	~~2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianmukaisen ajan kuluessa yleisön, jota asia koskee, saataville annetaan:~~ ~~a) kansallisen lainsäädännön mukaisesti tärkeimmät selvitykset ja ohjeet, joita toimivaltaiselle viranomai-selle tai toimivaltaisille viranomaisille on annettu ajankohtana, jona yleisölle annetaan asiasta 1 kohdassa tarkoitetut tiedot;~~ ~~b) ympäristöä koskevan tiedon julkisesta saatavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direk-tiivin 2003/4/EY säännösten mukaisesti muut kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot, jotka ovat merkityksellisiä päätöksen kannalta tämän direktiivin 7 artiklan mukaisesti ja jotka annetaan saataville vasta, kun yleisölle, jota asia koskee, on ilmoitettu tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.~~
3. Yleisöllä, jota asia koskee, on oikeus ilmaista toimival-taiselle viranomaiselle huomautuksensa ja mielipiteensä ennen kuin lupahakemuksesta päätetään.	~~3. Yleisöllä, jota asia koskee, on oikeus ilmaista toimivaltai-selle viranomaiselle huomautuksensa ja mielipiteensä ennen kuin lupahakemuksesta päätetään.~~

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4. Päätöstä tehtäessä tämän artiklan mukaisten kuulemisten tulokset on otettava asianmukaisesti huomioon. 5. Jäsenvaltiot päättävät tässä artiklassa tarkoitettua yleisön osallistumista koskevista yksityiskohtaisista järjestelyistä siten, että yleisöllä, jota asia koskee, on mahdollisuus valmistautua ja osallistua tehokkaasti. 6. Kun päätös on tehty, toimivaltaisen viranomaisen on tiedotettava yleisölle, jota asia koskee, asianmukaisten menettelyjen mukaisesti ja saatettava sen saataville seuraavat tiedot: a) päätöksen sisältö mukaan lukien jäljennös luvasta, b) perusteet ja näkökohdat, joihin päätös perustuu.	~~4. Päätöstä tehtäessä tämän artiklan mukaisten kuulemisten tulokset on otettava asianmukaisesti huomioon.~~ ~~5. Jäsenvaltiot päättävät tässä artiklassa tarkoitettua yleisön osallistumista koskevista yksityiskohtaisista järjestelyistä siten, että yleisöllä, jota asia koskee, on mahdollisuus valmistautua ja osallistua tehokkaasti.~~ ~~6. Kun päätös on tehty, toimivaltaisen viranomaisen on tiedotettava yleisölle, jota asia koskee, asianmukaisten menettelyjen mukaisesti ja saatettava sen saataville seuraavat tiedot:~~ ~~a) päätöksen sisältö mukaan lukien jäljennös luvasta,~~ ~~b) perusteet ja näkökohdat, joihin päätös perustuu.~~ <u>Yleisön osallistumista 7 artiklan mukaiseen lupamenettelyyn koskevat direktiivin 2003/4/EY säännökset.</u>

Perustelu

Päällekkäisyyksien ja oikeudellisen epävarmuuden välttämiseksi 8 artiklaan tulisi sisällyttää viittaus ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta annetun ja myös jätealueita koskevan direktiivin 2003/4/EY säännöksiin.

Suositus 17

9 artikla (Jätealueiden luokittelujärjestelmä)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on luokiteltava tämän direktiivin tarkoitusta varten jätealueet, jotka ovat joko kasoja tai rakennettuja altaita, niiden vaara-alttiuden mukaisesti seuraaviin luokkiin: (1) A-luokka: jätealue, jonka pettämisestä tai viallisesta toiminnasta aiheutuisi merkittävä onnettomuusriski, (2) B-luokka: mikä tahansa muu jätealue, joka ei kuulu A-luokkaan. Perusteet, joiden mukaan jätealueet luokitellaan A- tai B-luokkaan, vahvistetaan liitteessä III.	~~Jäsenvaltioiden on luokiteltava tämän direktiivin tarkoitusta varten jätealueet, jotka ovat joko kasoja tai rakennettuja altaita, niiden vaara-alttiuden mukaisesti seuraaviin luokkiin:~~ ~~(1) A-luokka: jätealue, jonka pettämisestä tai viallisesta toiminnasta aiheutuisi merkittävä onnettomuusriski, (2) B-luokka: mikä tahansa muu jätealue, joka ei kuulu A-luokkaan.~~ ~~Perusteet, joiden mukaan jätealueet luokitellaan A- tai B-luokkaan, vahvistetaan liitteessä III.~~

Perustelu

Tällaisen luokittelujärjestelmän tarkoitus jää epäselväksi, etenkin kun säännös koskee ilmeisesti ensisijaisesti suuronnettomuuksien torjuntaa käsittelevää 6 artiklaa. Lisäksi liitteessä III mainitut perusteet eivät ole riittäviä jätealueiden asianmukaiseen luokitteluun. Koska työntekijöille aiheutuvia riskejä ei voida koskaan sulkea täysin pois, tämän ensimmäisen perusteen mukaan kaikki jätealueet olisi automaattisesti luokiteltava A-luokkaan.

Suositus 18

10 artikla (Tyhjät louhokset)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että harkitessaan jätteen sijoittamista takaisin tyhjiin louhoksiin toiminnanharjoittaja ryhtyy asianmukaisiin toimenpiteisiin, jotta:	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että harkitessaan jätteen sijoittamista takaisin tyhjiin louhoksiin toiminnanharjoittaja ryhtyy asianmukaisiin toimenpiteisiin, jotta:
(1) turvataan tällaisen jätteen vakaus 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti;	(1) turvataan tällaisen jätteen vakaus 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
(2) torjutaan pinta- tai pohjavesien pilaantuminen 13 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti;	(2) torjutaan pinta- tai pohjavesien pilaantuminen 13 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti;
(3) seurataan tällaisen jätteen tilaa 12 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti.	(3) seurataan tällaisen jätteen tilaa 12 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti, <u>jos biosfääriin vahingoittumisen riski on olemassa.</u>

Perustelu

Kaivosjätteen sijoittamisen jälkeen seuranta ei yleensä teknisistä syistä ole mahdollista, koska jätteisiin ei enää töiden päättymisen jälkeen pääse käsiksi. Lisäksi säännöllinen seuranta on huomattavien kustannusten ja ajanmenetyksen vuoksi hyväksyttävissä ainoastaan, jos biosfääriin vahingoittumisen riski on olemassa.

Suositus 19

13 artiklan 1 kohdan b alakohta (Veden ja maaperän pilaantumisen estäminen)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
estetään suotoveden synty ja jätteiden aiheuttama pinta- ja/tai pohjavesien pilaantuminen;	~~estetään~~ pidetään suotoveden ~~synty~~ määrä mahdollisimman pienenä ja ~~estetään~~ jätteiden aiheuttama pinta- ja/tai pohjavesien pilaantuminen;

Perustelu

Suotoveden syntyä ei yleensä käytännössä pystytä estämään. Esimerkiksi varastointikasoissa syntyy jo pelkästään sateen vuoksi suotovettä. Tämä suotovesi voidaan korkeintaan kerätä ja tarpeen mukaan käsitellä.

Suositus 20

13 artiklan 2 kohta (Veden ja maaperän pilaantumisen estäminen)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kun ympäristöriskien arvioinnin perusteella, ottaen erityisesti soveltuvin osin huomioon neuvoston direktiivi 76/464/ETY, neuvoston direktiivi 80/68/ETY ja/tai direktiivi 2000/60/EY, toimivaltainen viranomais on päättänyt, että suotoveden keruu ja käsittely ei ole välttämätöntä, tai on todettu, että jätealue ei muodosta mahdollista vaaraa maaperälle, pohjavedelle tai pintavedelle, edellä mainittuja 1 kohdan b ja c alakohdan vaatimuksia voidaan vastaavasti lieventää tai ne voidaan peruuttaa.	Kun ~~toimivaltainen viranomais~~ on ympäristöriskien arvioinnin perusteella, ~~ottaen erityisesti soveltuvin osin huomioon~~ neuvoston direktiivin 76/464/ETY, neuvoston direktiivin 80/68/ETY ja/tai direktiivin 2000/60/EY säännösten mukaan, ~~toimivaltainen viranomais~~ on päättänyt, että suotoveden keruu ja käsittely ei ole välttämätöntä, tai on todettu, että jätealue ei muodosta mahdollista vaaraa maaperälle, pohjavedelle tai pintavedelle, edellä mainittuja 1 kohdan b ja c alakohdan vaatimuksia ei sovelleta ~~voidaan vastaavasti lieventää tai ne voidaan peruuttaa.~~

Perustelu

Mainittujen vesidirektiivien säännökset sitovat viranomaisten päätöksentekoa siitä, mitä vaatimuksia jätealueiden on täytettävä pinta- ja pohjaveden suojelun suhteen. Viranomaisilla ei ole näitä puitteita ylittävää harkintavaraa. Mikäli jätealueet eivät aiheuta vaaraa maaperälle tai vesistöille, 1 kohdan b ja c alakohdan vaatimusten soveltamiselle ei ole perusteltua syytä.

Suositus 21

14 artiklan 1 kohta (Vakuudet ja ympäristövastuu)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Toimivaltaisen viranomaisen on, ennen kuin jätettä aletaan sijoittaa maahan tai maan päälle, vaadittava vakuudet joko rahamääräisenä talletuksena tai vastaavana järjestelyinä, esimerkiksi teollisuuden rahoittaman keskinäisen takuurahaston muodossa, jotta a) täytetään kaikki tässä direktiivissä vahvistetut velvoitteet, mukaan luettuina käytöstä poistamisen jälkeistä aikaa koskevat velvoitteet; b) on olemassa helposti käytettävissä olevat varat sellaisen maan kunnostamiseen, johon jätealueella on ollut vaikutusta.	Toimivaltaisen viranomaisen on, ennen kuin jätettä aletaan sijoittaa maahan tai maan päälle, vaadittava vakuudet ~~joko rahamääräisenä talletuksena tai vastaavana järjestelyinä~~, esimerkiksi teollisuuden rahoittaman keskinäisen takuurahaston muodossa tai vastaavana järjestelyinä <u>jäsenvaltioiden antamia yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen</u>, jotta a) täytetään kaikki tässä direktiivissä vahvistetut velvoitteet, mukaan luettuina käytöstä poistamisen jälkeistä aikaa koskevat velvoitteet; b) on olemassa helposti käytettävissä olevat varat sellaisen maan kunnostamiseen, johon jätealueella on ollut vaikutusta.

Perustelu

Tämä muotoilu vastaisi sisällöllisesti kaatopaikkadirektiivin 1999/31/EY 8 artiklan a alakohdan iv alakohdan säännöksiä, joiden perusteella jäsenvaltiot ovat jo laatineet omat sääntönsä.

Suositus 22

14 artiklan 5 kohta (Vakuudet ja ympäristövastuu)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Ympäristövahinkovastuusta ympäristövahinkojen torjumiseksi ja korjaamiseksi annetun direktiivin .../.../EY säännöksiä sovelletaan tarvittaessa jätealueen toiminnasta aiheutuneisiin ympäristövahinkoihin sekä jätealueen toiminnasta aiheutuvaan ympäristövahinkojen vaaraan.	~~Ympäristövahinkovastuusta ympäristövahinkojen torjumiseksi ja korjaamiseksi annetun direktiivin .../.../EY säännöksiä sovelletaan tarvittaessa jätealueen toiminnasta aiheutuneisiin ympäristövahinkoihin sekä jätealueen toiminnasta aiheutuvaan ympäristövahinkojen vaaraan.~~ Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien jätealueiden toiminnasta aiheutuneisiin ympäristövahinkoihin sovelletaan ympäristövahinkovastuusta ympäristövahinkojen torjumiseksi ja korjaamiseksi annetun direktiivin .../.../EY säännöksiä.

Perustelu

Käsitteltävänä olevan direktiivin soveltamisalaan kuuluvien jätealueiden ympäristövahinkovastuukysymyksissä tulisi soveltaa enää julkaisua vailla olevan ympäristövahinkovastuudirektiivin säännöksiä.

Suositus 23

22 artikla (Siirtymävaiheen säännös)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jätealueilla, joille on jo myönnetty lupa tai jotka ovat jo toiminnassa [päivämäärä, jona direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä], noudatetaan tämän direktiivin säännöksiä neljän vuoden kuluessa mainitusta päivästä.	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jätealueilla, ~~joille on jo myönnetty lupa tai~~ jotka ovat jo toiminnassa [päivämäärä, jona direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä], noudatetaan tämän direktiivin säännöksiä ~~neljän~~ kymmenen vuoden kuluessa mainitusta päivästä, ~~paitsi jos tämä ei ole joko käytännön syistä mahdollista, ympäristösyistä tarpeellista tai taloudellisesti hyväksyttävissä.~~

Perustelu

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan luvan saaneita, käytöstä poistettuja jätealueita koskevia säännöksiä ei saa muuttaa takautuvasti. Kaivannaisteollisuutta on ollut jo vuosisatojen ajan lukemattomissa paikoissa. Tästä ehdotuksesta aiheutuvat kustannukset eivät olisi maksettavissa. (Esimerkiksi Saksa on uusien osavaltioidensa liittymisen jälkeen käyttänyt jo yli 10 miljardia euroa vismutti- ja ruskohiilikaivosten kunnostamiseen.)

Pitempää sopeutumiskautta tarvitaan suunnittelun ja rahoituksen mahdollistamiseksi. Lisäksi myös kaatopaikkadirektiivissä on säädetty huomattavasti pitemmästä siirtymäkaudesta.

Bryssel 11. helmikuuta 2004

*Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB*

Alueiden komitean lausunto aiheesta Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Maahanmuutto, kotouttaminen ja työllisyys

(2004/C 109/08)

Alueiden komitea, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Maahanmuutto, kotouttaminen ja työllisyys” (KOM(2003) 336 lopullinen),

ottaa huomioon komission yksiköiden työasiakirjan komission tiedonantoa neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Maahanmuutto, kotouttaminen ja työllisyys” (KOM(2003) 336 lopullinen) koskevasta laajasta vaikutusten arvioinnista (SEC(2003) 694),

ottaa huomioon komission 3. kesäkuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 19. maaliskuuta 2003 tekemän päätöksen antaa ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi valmistella aiheesta lausunto,

ottaa huomioon Nizzassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston 9. joulukuuta 2000 tekemät päätelmät,

ottaa huomioon Sevillassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston 21. ja 22. kesäkuuta 2002 tekemät päätelmät,

ottaa huomioon Tampereella kokoontuneen Eurooppa-neuvoston 15. ja 16. lokakuuta 1999 tekemät päätelmät,

ottaa huomioon Lissabonissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston 24. maaliskuuta 2000 tekemät päätelmät,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Muutettu ehdotus: Neuvoston direktiivi oikeudesta perheenyhdistämiseen” (CdR 243/2002 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon 16. toukokuuta 2002 antamansa lausunnot aiheista ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille laitonta maahanmuuttoa koskevasta yhteisestä politiikasta” KOM(2001) 672 lopullinen sekä ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteisön maahanmuuttopolitiikkaan sovellettavasta avoimen koordinaation menetelmästä” KOM(2001) 387 lopullinen (CdR 93/2002 fin) ⁽²⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Yhteinen turvapaikkamenettely ja turvapaikan saaneille yhtenäinen asema koko unionissa” (CdR 90/2001 fin) ⁽³⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta” (CdR 213/2001 fin) ⁽⁴⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista” (CdR 214/2001 fin) ⁽⁵⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä palkkatyötä tai itsenäistä ammatinharjoittamista varten” (CdR 386/2001 fin) ⁽⁶⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus: Neuvoston direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä opiskelua, ammatillista koulutusta tai vapaaehtoistyötä varten” KOM(2002) 548 lopullinen (CdR 2/2003 fin) ⁽⁷⁾,

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Siirtolaisuuskysymykset osaksi Euroopan unionin politiikkaa suhteissa unionin ulkopuolisiin maihin” (KOM(2002) 703 lopullinen),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Euroopan unionin perusoikeuskirjan laatimisprosessi” (CdR 327/99 fin) ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ EYVL C 73, 26.3.2003, s. 16.

⁽²⁾ EYVL C 278, 14.11.2002, s. 44.

⁽³⁾ EYVL C 19, 22.1.2002, s. 20.

⁽⁴⁾ EYVL C 19, 22.1.2002, s. 26.

⁽⁵⁾ EYVL C 107, 3.5.2002, s. 85.

⁽⁶⁾ EYVL C 192, 12.8.2002, s. 20.

⁽⁷⁾ EYVL C 244, 10.10.2003, s. 5.

⁽⁸⁾ EYVL C 156, 6.6.2000, s. 1.

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Komission raportti neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Tukholman Eurooppa-neuvoston pyytämä raportti: Työvoimaisuuden nostaminen ja aktiivisen ikääntymisen edistäminen” (KOM(2002) 9 lopullinen) (CdR 94/2002 fin) (9),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta ”Maahanmuutto, kotouttaminen ja järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan rooli” (CES 365/2002),

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan ja neuvoston direktiivin 2000/78/EY yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista sekä neuvoston direktiivin 2000/43/EY rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta,

ottaa huomioon Euroopan neuvoston heinäkuussa 2000 julkaiseman raportin moninaisuudesta ja koheesiosta; raportissa käsitellään maahanmuuttajien ja vähemmistöjen integroimisen uusia haasteita,

ottaa huomioon ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan 16. joulukuuta 2003 hyväksymän lausunnotuonnoksen (CdR 223/2003 rev. 2), jonka esittelijä oli North Westin aluevaltuuston puheenjohtaja Derek Boden (UK/PSE),

ottaa huomioon, että Nizzassa 9. joulukuuta 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti, että työllisyys on paras suoja sosiaalista syrjäytymistä vastaan, ja vaati tehokkaampaa kotouttamispolitiikkaa, jonka avulla olisi pyrittävä takaamaan EU:n alueella laillisesti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille EU:n kansalaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin verrattavissa olevat oikeudet ja velvollisuudet,

ottaa huomioon, että Sevillassa kesäkuussa 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti tarpeen luoda Euroopan unionin yhteinen politiikka maahanmuuton ja EU:n alueella laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisen alalla ja päätti pitkään unionin alueella oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemaa koskevien säännösten hyväksymisestä kesäkuuhun 2003 mennessä,

ottaa huomioon, että Tampereella lokakuussa 1999 kokoontunut Eurooppa-neuvosto tunnusti tarpeen lähentää kolmansista maista peräisin oleviin henkilöihin sovellettavaa, maahantuloa ja maassa oleskelua koskevaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöä yhteisen arvion pohjalta, joka perustuu Euroopan unionin talouden ja väestörakenteen kehitykseen sekä lähtömaiden tilanteeseen,

ottaa huomioon, että Tampereella lokakuussa 1999 kokoontunut Eurooppa-neuvosto julisti, että Euroopan unionin on vähennettävä syrjintää talous-, yhteiskunta- ja kulttuurielämässä ja kehitettävä toimenpiteitä rasmin ja muukalaisvihan torjumiseksi,

ottaa huomioon, että Lissabonissa maaliskuussa 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmissä viitattiin siihen, että sosiaalisen osallisuuden edistäminen on sisällytettävä jäsenvaltioiden työllisyys-, koulutus-, terveydenhoito- ja asuntopolitiikkaan,

ottaa huomioon, että EU:n laajentuminen siirtää muuttovirtojen suuntia Euroopassa — todennäköisesti Euroopan työmarkkinoiden yleiseksi eduksi — ja lisää liikkumisen vapautta uusien ja vanhojen jäsenvaltioiden välillä ja että kotouttamistoimet auttavat myös jo EU:ssa olevia siirtolaisia,

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 12. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1 Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea

1.1 pitää tervetulleena mahdollisuutta tarkastella kokonaisuutena ehdotuksia Euroopan unionissa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskeviksi politiikoiksi.

1.2 kannattaa Euroopan yhdentymisen tulevaisuutta ja erityisesti laajentumista ajatellen kokonaisvaltaisen, maahanmuuttajien kotouttamista koskevan strategian kehittämistä.

1.3 vahvistaa yhteisten periaatteiden, toimintalinjojen ja menettelytapojen arvon ja tarpeen sekä laittomien että laillisten maahanmuuttajien kotouttamisessa.

1.4 ymmärtää jäsenvaltioiden varautuneisuuden kotouttamispolitiikan alalla ja uskoo, että EU voisi tuoda lisäarvoa

kansallisella tasolla toteutettaviin toimiin tukemalla kotouttamista ensisijaisesti tukiohjelmilla ja -aloitteilla lainsäädännön yhdenmukaistamisen sijasta.

1.5 pitää tervetulleena komission lupausta toteuttaa joukko toimia ja aloitteita, joilla voidaan tukea maahanmuuttajien kotouttamista kansalaisyhteiskuntaan ja heidän pääsyään Euroopan unionin työmarkkinoille.

1.6 kehottaa komissiota soveltamaan toissijaisuusperiaatteen mukaisesti mahdollisimman hajautettua lähestymistapaa, jossa unioni, jäsenvaltiot, alueelliset ja paikalliset tasot sekä työmarkkinaosuudet ja kansalaisyhteiskunta osallistuvat toimiin aktiivisesti.

(9) EYVL C 287, 22.11.2002, s. 1.

1.7 pahoittelee, että tiedonannossa ja laajassa vaikutusten arvioinnissa ei ole tunnustettu paikallis- ja aluehallinnon keskeistä roolia kotouttamispolitiikkojen menestyksekkäässä toimeenpanossa. Paikallis- ja alueviranomaiset ovat ensinnäkin suoraan julkisia palveluita tarjoava taho ja lisäksi toisten lakisääteisten ja vapaaehtoisten palvelutarjoajien kumppaneita. Ne toimivat myös yhteisöjen johtajina ja ovat maahanmuuttajayhteisöille suunnatun palvelutarjonnan eturintamassa sekä lähinnä kansalaisia olevia poliittisen vastuun kantajia.

1.8 pahoittelee, ettei paikallis- ja alueviranomaisia ole kuultu riittävästi maahanmuuttoa, kotouttamista ja työllisyyttä käsittelevän tiedonannon laajaa vaikutusten arviointia laadittaessa.

1.9 korostaa paikallisviranomaisten ratkaisevaa roolia, sillä niiden toimivaltaan kuuluvilla asunto-, suunnittelu-, koulutus-, terveys- ja työllisyyspolitiikoilla on suora vaikutus kotouttamiseen ja ne voivat edistää sosiaalista osallisuutta ja yhteisöjen kestävyttä.

1.10 on vakuuttunut siitä, että kotouttamispolitiikkojen toimeenpanossa onnistutaan vain, jos paikallis- ja aluetason toimijoille osoitetaan riittävästi huomiota. Tämä koskee etenkin demokraattisesti valittuja tahoja, koska niiden on oltava erityisen tietoisia kansalaisten huolenaiheista.

1.11 pitää tervetulleena, että alue- ja paikallisviranomaiset kutsutaan osallistumaan kansallisten toimintasuunnitelmien kehittämiseen sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja työllisyyden alalla. Tämä helpottaa parhaiden käytäntöjen vertailua ja määrittelyä sekä jäsenvaltioiden hyväksymien strategioiden todellisten vaikutusten ja tulosten analysointia.

1.12 katsoo, että maahanmuutto on vastaanottaville maille myönteinen asia. Jotta maahanmuuttajat voivat kuitenkin maksimoida potentiaalinsa, jäsenvaltioiden on tarjottava asianmukainen perusta heidän kotouttamiselleen maahanmuuttovirtojen asianmukaisen ohjauspolitiikan avulla. Komitea ilmaisee kuitenkin samalla kannattavansa Euroopan perustuslakia koskevan sopimusehdotuksen toteamusta, jonka mukaan unionitason koordinointi "ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen päättää siitä, kuinka paljon kolmansien maiden kansalaisia päästetään niiden alueelle etsimään työtä palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana" (III-168 artiklan 5 kohta).

1.13 korostaa, että kotouttaminen on kaksisuuntainen prosessi ja että sekä maahanmuuttajilta että alkuperäisväestöltä vaaditaan ponnistuksia todellisen sosiaalisen koheesion saavuttamiseksi.

1.14 korostaa, että maahanmuuttajat ja pakolaiset on välttämättä otettava mukaan paikallis- ja aluetasolla tarjottujen palveluiden kehittämiseen. Näin voidaan luoda asianmukaiset ja tehokkaat palvelut ja käynnistää maahanmuuttajien ja pakolaisten aktiivinen kotouttaminen jäsenvaltioiden yhteiskunta- ja työelämään.

1.15 korostaa, että yhteisön maahanmuuttopolitiikassa tulisi antaa erityistä arvoa lähtömaiden taloudelliselle ja yhteiskunnalliselle kehittämiselle näiden maiden kansalaisten elämänlaadun

parantamiseksi poistamalla puutetta ja vähentämällä tyytymättömyyttä, joiden vuoksi kyseisten maiden kansalaiset lähtevät kotimaastaan, ja siirtolaismäärien rajoittamiseksi sellaiselle tasolle, joka on kestävä ja hyödyllinen sekä vastaanottaville että lähtömaille.

1.16 muistuttaa, että maahanmuutto ei yksin voi pitkällä aikavälillä ratkaista EU:n työvoimapulaa, ja viittaa tähän liittyen ikääntyvien ihmisten panosta työmarkkinoilla käsittelevään lausuntoonsa sekä yleisemmin tarpeeseen toteuttaa koulutusta, uudelleen koulutusta, ammatinvalinnanohjausta sekä kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen sääntelyvälineitä koskevaa politiikkaa, jolla edistetään täystyöllisyyttä.

1.17 toteaa huolestuneena tasa-arvonäkökohtien puuttamisen tiedonannosta ja korostaa erityisten sukupuolikohtaisten kotouttamistoimien tärkeyttä, sillä naispuolisten maahanmuuttajien keskuudessa vallitsee usein korkea työttömyys.

1.18 toteaa, että vastaanottavan maan kielen heikko tuntemus muodostaa huomattavan esteen kotoutumiselle, sillä se vaikeuttaa erityisesti työpaikan saantia, ammattikoulutukseen pääsyä ja hyvän koulumenestyksen saavuttamista.

1.19 vahvistaa, ettei Lissabonissa asetettuja tavoitteita voida saavuttaa ilman toimivaa maahanmuuttopolitiikka ja että näin ollen maahanmuuttajien ja pakolaisten yhteiskunnallista kotouttamista tulisi edistää vuoden 2006 jälkeen yhteisön rakennepoliittisilla välineillä sisällyttämällä nämä asiat talous- ja sosiaalipoliittikkoihin uuden tavoitteen 2 puitteissa.

1.20 kannattaa komission perääntymistä asiassa, joka käy ilmi sen yhteisön maahanmuuttopolitiikkaa koskevasta tiedonannosta (KOM(2000) 757 lopullinen). Siinä käsiteltiin kolmansien maiden kansalaisille myönnettävää, EU:n kansalaisiin nähden yhdenvertaista oikeusasemaa, joka voisi johtaa EY:n perustamissopimukseen perustuvan "yhteiskunnan kansalaisuuden" tarjoamiseen.

2 Alueiden komitean suosituksen

Alueiden komitea

2.1 kehottaa komissiota tunnustamaan selkeämmin paikallis- ja alueviranomaisten roolin menestyksekkäiden kotouttamis- ja työllistämisaloihteiden toimeenpanossa ja edistämisessä. Paikallis- ja alueviranomaisten soveltuvuus tehtävään perustuu siihen, että ne toimivat yhteisöjen johtajina ja palveluiden pääasiallisina tarjoajina. Lisäksi ne tuntevat hyvin maahanmuuttajien ongelmat paikallistasolla, sillä ne ovat välittömässä yhteydessä maahanmuuttajiin ja heitä edustaviin tahoihin.

2.2 pitää erittäin tärkeänä tunnustaa laittomien siirtotyöläisten suuri määrä ja luoda menettelytapoja maahanmuuttolakeja vastaan rikkoneiden siirtolaisten aseman pikaiseksi laillistamiseksi soveltuvisissa tapauksissa silloin kun asianmukainen vastaanotto on mahdollinen eikä siirtolainen ole syyllistynyt lakien vakavaan rikkomukseen. Jokaista tapausta tulisi tarkastella erikseen, ja laittomasta maahanmuutosta hyötyviä tahoja on pyrittävä rankaisemaan.

2.3 kehottaa komissiota ja neuvostoa laatimaan koulutetun työvoiman rekrytoinnille kehityksistä suuntaviivat, joissa tunnustetaan yhteisön velvollisuus varmistaa, etteivät lähtömaat kärsi aivovuodosta ja että siirtotyöläisten ihmisoikeuksia kunnioitetaan.

2.4 muistuttaa, että on luotava aktiivinen politiikka ehkäisemään etenkin laitonta maahanmuuttoa, joka edistää ihmisarvoa loukkaavia markkinoita. Tätä varten on luotava EU:n ja etenkin niiden jäsenvaltioiden välinen toimintakehys, joihin maahanmuuttovirrat vaikuttavat välittömästi. Näin pyritään yhtäältä vastuullistamaan unionin ulkopuolisia lähtö- ja kauttakulkumaita avustus- ja tukihankkeiden avulla kohdemaihin suuntautuvan laittoman kuljetuksen estämiseksi ja pysäyttämiseksi paikan päällä sekä toisaalta valvomaan ja suojelemaan EU:n rajoja laittomalta maahanmuutolta.

2.5 kehottaa komissiota hyödyntämään paikallis- ja alueviranomaisten kansainvälisessä yhteistyössä lähtömaiden vastaavien tahojen kanssa keräämiä kokemuksia kyseisten maiden sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseksi sekä helpottamaan paikallis- ja alueviranomaisten osallistumista unionin ulkopuolisten maiden kanssa toteutettavasta maahanmuuttoasioita koskevasta yhteistyöohjelmasta käytävään keskusteluun.

2.6 kehottaa komissiota tehostamaan Equal-ohjelman kaltaisia yhteisön ohjelmia, joilla edistetään yhteiskunnallista osallisuutta auttamalla heikossa asemassa olevia ja mahdollisesti syrjinnän kohteeksi joutuvia ryhmiä saamaan koulutusta ja työtä. Nämä ohjelmat tarjoavat resursseja, joita paikallis- ja alueviranomaiset voivat hyödyntää edistääkseen pakolaisten integroitumista yhteiskuntaan ja työmarkkinoille.

2.7 katsoo, että komission tulisi toteuttaa toimia maahanmuuttajien kotouttamisen helpottamiseksi. Tällaiset ohjelmat tulisi suunnata erityisesti alue- ja paikallisviranomaisten tukemiseksi asianmukaisten palveluiden tarjoamisessa.

2.8 tukee kansalliskielten opettamista vieraina kielinä kaiken ikäisille siirtolaisryhmille, jotta ne kotoutuisivat paremmin, ja pitää erittäin tärkeänä parhaiden käytäntöjen tunnistamista ja levittämistä tällä alalla.

2.9 painottaa, että kotouttamispolitiikkoihin on liitettävä rasismien ja muukalaisvihan vastaisia tukistrategioita. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi

— suvaitsevuutta, syrjimättömyyttä sekä eri etnisten vähemmistöjen ja kulttuurien keskinäistä arvostusta lisäävä koulutus, jolla myös osoitetaan rasismien koko yhteiskunnalle vahingolliset vaikutukset ja kannustetaan näin koko yhteisöä tukemaan kotouttamista ja vastustamaan rasismia; AK antaa tunnustusta Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen tärkeälle työlle tällä alalla

— oikeudenmukaiset maahanmuutto- ja turvapaikka-asioita koskevat periaatteet, toimintalinjat ja käytännöt sekä riittävä rahoitus siirtolaisten ja pakolaisten tukemiseksi ja kotouttamiseksi; erityistä huomiota on osoitettava maahanmuuttajainaisille, jotka saattavat kärsiä kahdenlaisesta syrjinnästä

— riittävien varojen osoittaminen paikallisviranomaisille ja kansalaisjärjestöille, jotta ne voivat hoitaa maahanmuutto- ja pakolaisasioita menestyksekkäästi.

— Komitea on tyytyväinen Euroopan perustuslakia koskevan sopimusehdotuksen III-168 artiklan 4 kohtaan, jonka mukaan ”eurooppalailla tai -puitelaililla voidaan vahvistaa toimenpiteitä, joilla kannustetaan ja tuetaan jäsenvaltioiden toimia alueellaan laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseksi ja jotka eivät merkitse jäsenvaltioiden lakien ja asetusten yhdenmukaistamista”.

2.10 esittää, että tuleviin vuosittaisiin raportteihin yhteisen maahanmuuttopolitiikan kehittämisestä sisällytettäisiin sellaisten tukiohjelmien arviointi, joilla pyritään edistämään unionin ulkopuolisten maiden kansalaisten kotouttamista. Näin voitaisiin tunnistaa parhaat käytänteet sekä laatia tältä perustalta poliittisia suosituksia.

2.11 kehottaa komissiota ottamaan huomioon keskustelusaan eurooppalaisen yhteenkuuluvuus-politiikan tulevaisuudesta tiettyjen alueiden ponnistukset tilanteessa, jossa niiden rakennerahastoista saama rahoitustuki saattaa vähentyä samalla kun niiden maahanmuuttajaväestö on lisääntynyt huomattavasti viime vuosina.

2.12 kehottaa laatimaan suuntaviivat maahanmuuttajien kansalaisoikeuksien tunnustamiseksi. Kansalaisoikeudet määräytyisivät maahanmuuttajien oleskelun pituuden mukaan Euroopan unionin jäsenvaltioissa, ja ne ovat tehokkaan kotouttamisen perusedellytys.

Bryssel 12. helmikuuta 2004

*Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB*

Alueiden komitean lausunto aiheesta Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toiminnasta sekä ehdotus neuvoston asetuksen (EY) N:o 1035/97 uudelleen laatimisesta ja Ehdotus: neuvoston asetukset Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksesta (uudelleen laadittu toisinto)

(2004/C 109/09)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toiminnasta sekä ehdotuksen neuvoston asetuksen (EY) N:o 1035/97 uudelleen laatimisesta ja ehdotuksen neuvoston asetukseksi Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksesta (uudelleen laadittu toisinto) (KOM(2003) 483 lopullinen),

ottaa huomioon Euroopan komission 22. toukokuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa päätöksen 19. maaliskuuta 2003 antaa lausunnon valmistelu ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan joulukuun 16. päivänä 2003 hyväksymän lausunntoluonnoksen (CdR 313/2003 rev. 1) (esittelijä Peter Moore, Sheffieldin kaupunginvaltuuston jäsen, UK/ELDR),

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 12. päivän kokouksessa) yksimielisesti seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea

1. tunnustaa Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen strategisen roolin rasismien ja muukalaisvihan torjunnassa koko Euroopan unionissa.

2. kannattaa tiedonannossa esitettyä aietta lisätä johtamistaitoja hallintoneuvoston jäseniltä vaadittavaan asiantuntemukseen.

3. katsoo, että suurina työnantajina sekä asukkaiden ja kansalaisten tarvitsemien tavaroiden ja palveluiden tuottajina alue- ja paikallisviranomaiset vaikuttavat ja osallistuvat merkittävällä tavalla rasismien vastaisiin hankkeisiin ja hyvien käytänteiden kehittämiseen sekä arvioivat niitä. Valtakunnallisten strategioiden on saatava alue- ja paikallisyhteisöjen tuki, jotta ne hyväksytään ja niihin osallistutaan mahdollisimman laajalti ja jotta tieto leviää alueellisten ja paikallisten tiedotusvälineiden kautta mahdollisimman laajalle koko jäsenvaltiossa.

4. korostaa kuulemismekanismien merkitystä ja yhteyksien ylläpitämistä kansalaisyhteiskuntaan.

5. on huolestunut siitä, että maakohtaisten keskustelutilaisuuksien poistaminen seurantakeskuksen toiminnasta vähentää seurantakeskuksen vuorovaikutusta jäsenvaltioiden kansalaisyhteiskunnan kanssa. Jäsenvaltiokohtaiset keskustelutilaisuudet ovat edesauttaneet tärkeiden yhteyksien muodostamista ja ylläpitämistä keskinäisessä tietovirrassa etnisten vähemmistöyhteisöjen ja tärkeiden kansalaisyhteiskunnan voimien kanssa.

6. Alueiden komitea on eri mieltä ehdotuksesta nimittää yhdenvertaisen kohtelun puolesta toimivien elinten johtajia ehdottomasti hallintoneuvostoon.

7. arvostaa komission toivetta optimoida seurantakeskuksen päätöksentekorakenteiden teho — kun otetaan huomioon erityisesti se, että hallintoneuvoston kokoonpanossa olisi maksimoitava seurantakeskuksen vaikutus jäsenvaltioiden poliittisiin päätäjiin ja samalla säilytettävä kyky taata sen riippumattomuus.

8. on samaa mieltä siitä, että Raxen on asetettava ehdottomasti etusijalle. Seurantakeskuksen seurantatehtävä on erittäin tärkeä. Tiedon järjestelmällinen keruu on tärkeää ratkaistaessa rasismien ja muukalaisvihaan liittyviä seikkoja: puutteellinen välikohtauksista ilmoittaminen tai ilmoittamatta jättäminen, joihin on useita syitä; syrjivien suuntausten ja käytänteiden kehityksen kartoittaminen sekä niiden torjuntatoimenpiteiden tehokkuus ja erilaisista lähteistä saatujen tietojen vertailuvuuden parantaminen käyttämällä yhteisiä formaatteja, indikaattoreita ja menetelmiä. Seurantakeskuksen suorittama seuranta keräämällä, kokoamalla, analysoimalla ja levittämällä asianmukaista tietoa tarjoaa EU:lle paremman kuvan siitä, missä ja miten rasismi ja muukalaisviha ilmenevät. Unioni voi näin parantaa strategioitaan ja menetelmiään, joiden ansiosta yhteisöä koskevat tiedot ovat entistä vertailukelpoisempia, objektiivisempia, kattavampia ja luotettavampia. Seurantakeskuksen toiminta lisää myös jäsenvaltioiden korkeakoulujen tutkimuskeskusten, kansalaisjärjestöjen ja alan erityisten tukiryhmittyvien/keskusten välistä yhteistyötä.

9. toteaa, että yhteistyön lisääminen jäsenvaltioiden ja niiden viranomaisten kanssa on välttämätöntä seurannan ja raportointimekanismien parantamiseksi maakohtaisesti. Alueiden komitea on samaa mieltä tiedonannon kanssa siitä, että viime kädessä seurantakeskuksen tehtävä ei ole toteutettavissa, elleivät kansalliset viranomaiset ota käyttöön yhdenmukaisia tai suorastaan yhteisiä luokittelujärjestelmiä. Alueiden komitea suhtautuu myönteisesti kansallisten viranomaisten halukkuuteen toimia aktiivisemmin tässä suhteessa kuulemisissaan komission ja seurantakeskuksen kanssa. Alueiden komitea siis hyväksyy komission ehdotuksen selkiyttää keskuksen ja kansallisten viranomaisten yhteistyötä koskevia asetuksen säännöksiä, jotta unionin investoinnille saadaan täysi vastine.

10. katsoo, että seurantakeskuksen kertomukset tulisi selkeästi yhdistää sen yleistavoitteisiin ja antaa sillä tavalla tietoa jäsenvaltioiden ja EU:n poliittista päätöksentekoa varten.

11. katsoo, että on kannustettava ja tuettava edelleen seurantakeskuksen toimintaa sen seurattessa ja lujittaessa Euroopan poliittisten puolueiden "Rasisminvastaisen yhteiskunnan peruskirjaa" (allekirjoitettu helmikuussa 1998). Nykyisiä aloitteita, joita seurantakeskus tukee keskustelu- ja tilaisuuksilla — esimerkiksi työskentelyä tiedotusvälineiden kanssa, työskentelyä urheilujärjestöjen, kuten UEFA:n ja FIFA:n, kanssa, ja konferensseja —, olisi laajennettava kattamaan poliittisten puolueiden toiminta alue- ja paikallisjärjestöjen tasolla.

12. katsoo EU:n laajentumista ajatellen, että seurantakeskuksen tulisi hankkia selkeä kuva ehdokasvaltioiden nykytodellisuudesta ja valmistautua laajentumisen seurauksiin, jotka voivat kasvattaa mm. maahanmuuttoa ja työttömyyttä koskevia pelkoja. Seurantakeskuksen tulisi jatkaa oikeutettua ja tärkeää työtään osallisuutta edistävän yhteiskunnan hyväksi.

2. Alueiden komitean suositukset

Alueiden komitea

1. ehdottaa muiden järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön ja seurantakeskuksen tehtävän osalta asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa mainittavaksi, että keskus kutsuu alue- ja paikallisviranomaisia entistä useammin mukaan toimiinsa, niin että tietoa sekä levitetään alue- ja paikallisviranomaisille että kerätään niiltä. Näin voitaisiin tehdä

- sisällyttämällä asia kansallisten informaatiokeskusten kanssa tehtäviin sopimuksiin
- esittämällä keskuksen vuosikertomus alueiden komitealle jatkuvan vuoropuhelun edistämiseksi alue- ja paikallisviranomaisten kanssa toimista, tiedosta ja tiedonjakamisesta, osallistumisesta tutkimukseen ja tiedonkeruuseen.

2. kehottaa selkiyttämään 3 artiklan e kohtaa ja 2 artiklan 2 kohtaa (artikla, jossa annetaan keskuksen tavoite). Työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan rooli keskuksen rakenteissa, tehtävissä ja toimissa vaatii vielä selkiyttämistä.

3. EUMC:n hallintoneuvoston ja johtokunnan osalta alueiden komitea

a) suosittelee, että hallintoneuvoston jäseniä koskevia asiantuntimusvaatimuksia selkiytetään edelleen ja laaditaan tiettyjä asiantuntimusta koskevia tasovaatimuksia. Jäsenvaltioiden tulisi nimittää henkilöitä näiden asiantuntimusta kuvaavien profiilien ja kynnysten mukaisesti.

b) suosittelee, että hallintoneuvoston jäsenet ovat riippumattomia henkilöitä tavalla, joka vastaa asetuksen 8 artiklan 1 a kohtaa.

c) suosittelee painokkaasti, että hallintoneuvoston jäsenten toimikausia rajoitetaan. Toimikausien rajojen puuttuminen lisää riskiä vastuuvollisuuden kärsimisestä ja epävakaudesta ja on ristiriidassa hyvien käytäntöjen kanssa.

d) pitää kyseenalaisena komission lisä-ääntä hallintoneuvostossa ja johtokunnassa, koska on vältettävä, ettei seurantakeskuksen kaltaisen riippumattoman elimen työskentelyyn vaikuteta sopimattomalla tavalla.

e) suosittelee laajentamaan valvontaa hallintoneuvoston toimeksiannossa tietyillä aloilla. Se lisää päätöksenteon tehokkuutta tavalla, joka on yhdenmukainen sekä toiminnallisten että strategisten vaatimusten kanssa.

f) suosittelee alueiden komitean edustusta hallintoneuvostoon sen tärkeän roolin mukaisesti, joka alue- ja paikallisviranomaisilla on keskuksen tehtäväkentässä.

4. suosittelee selkiyttämään edelleen jäsenvaltioiden Raxeniin "osallistumisen" luonnetta (3 artiklan 2 kohdassa) ja suojaamaan samalla seurantakeskuksen riippumattomuuden alkupe- räisen asetuksen mukaisesti.

5. tunnustaa tiedonkeruun ja tiedon analysoinnin olennaisen yhteyden ja suosittelee siksi, että keskuksen panosta sekä poliitikkojen laatimiseen että valmiuksien kehittämiseen tässä suhteessa tuetaan. Tiedonkeruu on siis välttämätön muttei riittävä edellytys seurantakeskukselle sen asetuksessa säädetyn tehtävän täyttämiseksi.

6. katsoo, että keskuksen valistustoimet ovat olleet olennainen osa sen tehtävää, ja suosittelee, että ne pitäisi siksi kirjata asetukseen.

7. suosittelee, että seurantakeskuksessa valmistaudutaan asianmukaisesti kohtaamaan ehdokasvaltioiden EU:n laajentamisen yhteydessä tuomat haasteet ja mahdollisuudet ja että keskuksen tulisi tehdä yhteistyötä komission kanssa Kööpenhaminan kriteerien valvonnassa, rasisminvastaisuus mukaan luetuna.

8. tukee ehdotusta, jonka mukaan seurantakeskuksen hallintoneuvosto voisi kutsua kokouksiinsa riippumattomia asiantuntijoita ehdokasmaista niiden tulevan EU:hun liittymisen helpottamiseksi.

Bryssel 12. helmikuuta 2004

*Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB*

Alueiden komitean päätöslauselma hallitustenvälisen konferenssin tuloksista

(2004/C 109/10)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

A ottaa huomioon Eurooppa-valmistelukunnan laatiman, 18. heinäkuuta 2003 annetun ehdotuksen sopimukseksi Euroopan perustuslaista,

B ottaa huomioon 12.—13. joulukuuta 2003 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,

C ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston kokouksessa 12.—13. joulukuuta 2003 puheenjohtajavaltion hvk:lle esittämät ehdotukset (CIG 60/03, CIG 60/03 add. 1, CIG 60/03 add. 2),

D ottaa huomioon Laekenin julistuksen Euroopan unionin tulevaisuudesta,

E ottaa huomioon Euroopan parlamentin 18. joulukuuta 2003 hyväksymän päätöslauselman hallitustenvälisen konferenssin tuloksista (P5_TA-PROV(2003)0593) ja 29. tammikuuta 2004 hyväksymän päätöslauselman neuvoston puheenjohtajavaltion Irlannin ohjelmasta ja Euroopan perustuslaista (P5_TA-PROV(2004)0052)

F ottaa huomioon 9. lokakuuta 2003 antamansa lausunnon aiheesta ”Alueiden komitean ehdotukset hallitustenväliselle konferenssille” (CdR 169/2003 fin) ⁽¹⁾,

G ottaa huomioon työvaliokuntansa 18. marraskuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan viidennen kohdan nojalla tekemän päätöksen laatia aiheesta päätöslauselma,

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 12. päivän kokouksessa) seuraavan päätöslauselman.

Alueiden komitea

3 tähdentää, että Eurooppa-valmistelukunnan työskentely oli historiallisesti merkittävää ja sillä oli vahva, unionin kansalaisyhteiskunnan nojautuva demokraattinen oikeutus.

1 pahoittelee hvk:n epäonnistumista Eurooppa-neuvoston kokouksessa 12.—13. joulukuuta 2003 ja antaa tukensa puheenjohtajavaltio Irlannin toimille hallitustenvälisen neuvottelujen käynnistämiseksi uudelleen, jotta unionin kansalaiset saisivat perustuslain mahdollisimman pian, mieluiten ennen Euroopan parlamentin vaaleja.

2 kehottaa keskustelemaan asiasta julkisesti avoimuuden ja vastuullisuuden parantamiseksi.

4 katsoo, että ehdotus, jonka Eurooppa-valmistelukunta esitti valtioiden ja hallitusten päämiehille ja jota komitea kannattaa täysin, on perusta tulevalle sopimukselle Euroopan perustuslaista, ja arvioi sen muodostavan siten pohjan lopulliselle yhteisymmärrykselle hvk:ssa.

⁽¹⁾ EYVL C 23, 27.1.2004, s. 1

- 5 vetoaa kaikkien jäsenvaltioiden hallitusten vastuuntuntoon ja kehottaa niitä asettamaan yhteisön edun kansallisten etujen edelle, jotta Euroopan yhdentymisen ja erityisesti sen koheesipolitiikan tulevaisuutta voidaan varjella.
- 6 painottaa tässä yhteydessä sitä, että alueellisen yhteenkuuluvuuden kirjaaminen unionin tavoitteiden joukkoon on yksi valmistelukunnan laatiman perustuslakiehdotuksen tärkeimmistä saavutuksista.
- 7 kehottaa hvk:ta vahvistamaan valmistelukunnan jo hyväksymän alue- ja paikallisviranomaisten roolin institutionaalisen tunnustamisen unionin rakentamisessa sekä AK:lle annetun uuden roolin subsidiariteettiperiaatteen valvojana.
- 8 toistaa suosituksensa sopimuksen eri osien välisten tiettyjen epäjohtonmukaisuuksien korjaamiseksi horjuttamatta kuitenkaan institutionaalista tasapainoa. Yhtäältä tulisi selkiyttää komitean institutionaalista asemaa, ankkuroida sen pakollista kuulemista edellyttävät alat sopimukseen perustuslaista ja lujittaa sen neuvoo-antavaa tehtävää sekä toisaalta vahvistaa taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta erityisesti luomalla erillinen oikeusperusta alueiden väliselle ja rajatylittävälle yhteistyölle.
- 9 kehottaa jäsenvaltioiden hallituksia viemään Laekenin Eurooppa-neuvostossa käynnistetyin unionin uudistuksen päätökseen.
- 10 antaa puheenjohtajalleen tehtäväksi toimittaa tämä päätöslauselma unionin neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan komissiolle ja valmistelukunnan jäsenille.

Bryssel 12. helmikuuta 2004

*Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB*

Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta "Euroopan komission työohjelma ja alueiden komitean tärkeimmät tavoitteet vuodeksi 2004"

(2004/C 109/11)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission lainsäädäntö- ja työohjelman vuodeksi 2004 (KOM(2003) 645 lopullinen),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin 17. joulukuuta 2003 pitämässään täysistunnossa hyväksymän päätöslauselman komission lainsäädäntö- ja työohjelmasta vuodeksi 2004 (P5_TA-PROV(2003)0585),

ottaa huomioon pöytäkirjan Euroopan komission ja alueiden komitean välisen yhteistyön muodoista (DI CdR 81/2001 rev. 2),

katsoo, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat suurelta osin vastuussa EU:n politiikkojen täytäntönpainosta,

katsoo, että jos alue- ja paikallisviranomaiset voivat osallistua EU:n painopistealojen määrittelyyn, EU:n politiikkojen demokraattinen legitimitetti lisääntyy,

hyväksyi 11.—12. helmikuuta 2004 pitämässään 53. täysistunnossa (helmikuun 12. päivän kokouksessa) seuraavan päätöslauselman.

Yleiset huomiot

Alueiden komitea

1 suhtautuu myönteisesti komission vuotta 2004 koskevan työohjelmansa suunnittelun yhteydessä omaksumaan strategiiseen lähestymistapaan.

2 katsoo, että alueiden komitean tärkeimmät tavoitteet heijastuvat komission painopistealoissa. AK:n tärkeimpinä tavoitteina ovat osallistuminen tulevan koheesiopolitiikan muotoiluun, Lissabonissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston hyväksymän toimintasuunnitelman täytäntöönpano, laajentumistoimien saattaminen loppuun, uuden naapuruuspolitiikan valmistelu sekä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen paikallisen ja alueellisen ulottuvuuden vahvistaminen.

3 toistaa toiveensa päästä osallistumaan vuosittaisesta toimintastrategiasta ja työohjelmasta käytävään toimielinten väliseen vuoropuheluun ja on iloinen siitä, että komission tiedonannossa "Vuoropuhelu alue- ja paikallishallinnon järjestöjen kanssa Euroopan unionin poliitikkojen valmistelusta" ⁽¹⁾ todetaan, että "säännönmukainen vuoropuhelu käynnistetään, kun esitetään komission vuotuinen työohjelma".

4 sitoutuu erityisesti kesäkuussa 2004 pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja silmällä pitäen puolustamaan Eurooppa-valmistelukunnan työskentelyn tuloksia hallitustenvälisen konferenssin tuloksia koskevan päätöslauselmansa mukaisesti (pätöslauselmasta äänestetään 12. helmikuuta 2004).

5 katsoo, että Euroopan komission kanssa tulee jatkaa neuvotteluja toissijaisuus-, suhteellisuus- ja läheisyysperiaatteiden noudattamisen sekä yhteisön lainsäädännön alueellisten vaikutusten arvioinnin käytännön toteutuksesta. Komitea muistuttaa todenneensa päätöslauselmassaan komission työohjelmasta vuodeksi 2003 seuraavaa: "[Komitea] kannustaa komissiota toteuttamaan jo nyt Eurooppa-valmistelukunnan työryhmän esittämän läheisyysperiaatetta koskevan suosituksen, jonka mukaan kaikki läheisyysperiaatteeseen liittyvät lainsäädäntöehdotukset yksityiskohtaisine tietoineen kootaan yhteen asiakirjaan. Sen avulla voidaan laatia arvio läheisyysperiaatteen noudattamisesta."

6 katsoo, että Euroopan komission tulee jatkaa kokeilujaan, joiden avulla pyritään edistämään kolmikantasopimuksia ja lisäämään alueellista yhteenkuuluvuutta. Komitea kehottaa komissiota tiedottamaan kyseisten kokeilujen tuloksista.

7 pyytää Euroopan komissiota arvioimaan yhdessä komitean kanssa yhteistyöpöytäkirjan täytäntöönpanoa, jotta sitä voitaisiin tarkistaa vuoden 2004 loppuun mennessä uuden kuulemisen ja yhteistyökulttuurin ja komitean uusien tehtävien mukaisesti.

8 suhtautuu myönteisesti siihen, että neuvosto on hyväksynyt monivuotisen strategisen ohjelman vuosiksi 2004–2006 ⁽²⁾. Se on hyödyllinen viitekohta unionin muiden toimielinten strategiselle suunnittelulle.

Koheesiopolitiikan tulevaisuus

Alueiden komitea

9 sitoutuu osallistumaan täysimääräisesti uuden koheesiopolitiikan valmisteluun sekä hyödyntämään asiantuntemustaan ja

jäsentensä perusteellisia tietoja paikallis- ja aluetasosta. Koheesiopolitiikkaa koskevat päätökset on tarkoituksenmukaisinta tehdä alueetasolla, minkä lisäksi myös päätösten toimeenpanon varmistaminen tapahtuu tehokkaimmin kyseisellä tasolla.

10 pitää tervetulleena Euroopan liikuntakasvatuksen teemavuoteen 2004 liittyviä aloitteita ja kehottaa tarjoamaan komitealle tilaisuuden osallistua aktiivisemmin tapahtumiin, joita komissio järjestää teemavuoden puitteissa, koska paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen rooli urheilutapahtumien järjestämisessä

11 on vakaasti aidon, Lissabonin strategian tavoitteiden mukaista kilpailukykyä edistävän eurooppalaisen aluepolitiikan kannalla, ja vastustaa ehdottomasti aluepolitiikan uudelleenäkansallistamista ja sen korvaamista köyhille jäsenvaltioille myönnettävällä aluetuella.

12 katsoo, että aluepolitiikkaan tulee osoittaa vähintään tavoitteena olevat 0,45 prosenttia EU:n bruttokansantuotteesta, jotta unionin aluepolitiikan realismi voidaan varmistaa, eikä hyväksy sitä, että EU:n talousarviota tasapainotetaan aluepolitiikan kustannuksella, kun tiettyjen nettomaksajina toimivien jäsenvaltioiden hallitukset vaativat määrärahasupistuksia.

13 suhtautuu kielteisesti kaikkiin pyrkimyksiin asettaa tulevasta rahoitusnäkymistä ja koheesiopolitiikkaan varattavasta summasta sopimisen ehdoksi se, että hallitustenvälisessä konferenssissa mukaudutaan nettomaksajien näkemyksiin.

14 korostaa, että alueellinen yhteistyö on integraation osatekijä ja tuo aluepolitiikkaan todellista yhteisön lisäarvoa. Aluepolitiikan on oltava tulevien rakennerahastojen peruspilari.

15 toteaa jälleen, että rakennerahastojen hallintoa tulee yksinkertaistaa, tehostaa ja hajauttaa, kuten AK:n laatimassa suuntaa-antavassa selvityksessä korostetaan ja kuten ruohonjuuritason toimijat toivoivat selvityksen yhteydessä järjestetyssä laajassa kuulemismenettelyssä.

16 toistaa kehoituksensa siitä, että maaseudun kehittämistä koskevan yhteisön politiikan operationaalisen täytäntöönpanon tulee perustua kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan, jolla on yhtenäiset oikeudelliset ja toiminnalliset puitteet. Tämä vastaa Corkin (1996) ja Salzburgin (2003) julistusten sisältöä. Komitea kehottaa hylkäämään nykyisen lähestymistavan, jonka mukaan maaseudun kehittäminen on vain maataloustoiminnan jatke, ja esittää, että politiikkaan tulee sisällyttää kaikki maanviljelijöiden harjoittama toiminta eli myös matkailu, käsiteollisuuden tukeminen, tietoyhteiskunnan hyödyntäminen sekä yrityksille ja kansalaisille tarjottavat palvelut ja elinympäristöä koskeva politiikka.

Lissabonin strategian tavoitteiden toteuttaminen

Alueiden komitea

17 kehottaa toteuttamaan Lissabonin strategiaa entistä tehokkaammin ja hajautetummin sekä varaamaan sitä varten tarvittavat budjettivarat.

⁽¹⁾ KOM(2003) 811 lopullinen

⁽²⁾ asiakirja 15709/03, 5.12.2003

18 on tyytyväinen siihen, että komissio antoi Eurooppa-neuvoston keväällä pidettävää huippukokousta varten laatimallaan tiedonannolla vahvan sysäyksen Lissabonin toiminta- ja suunnitelmalle, ja kehottaa Eurooppa-neuvostoa toteuttamaan kevään huippukokouksessaan toimet, joita tarvitaan kilpailukyyn, innovoinnin, kestävä kasvun ja vakauden edistämisen edellyttämien uudistusten tekemiseksi. Komitea katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisia tulisi pitää Lissabonin strategian täytäntöönpanon osapuolina, ja korostaa heidän osuuttaan kyseisten tavoitteiden saavuttamisessa ja alueellisten erojen vähentämisessä.

19 katsoo kuitenkin, että Lissabonin tavoitteiden saavuttamisen edellyttämiä rakenneuudistuksia ei voida tehdä sosiaalista yhteenkuuluvuutta vaarantaan vaan niitä on täydennettävä huomattavilla sijoituksilla talouteen, sosiaalialaan ja koulutukseen. Tältä osin alueiden komitea katsoo, että vakaus- ja kasvusopimukseen on lisättävä täsmällisempiä arviointiperusteita, joissa otetaan huomioon viranomaisten tekemät sijoitukset, kuten infrastruktuurin kehittämisestä aiheutuneet kulut sekä ammatilliseen ja sosiaaliseen integraatioon tarkoitetut tuet.

20 toteaa, että ympäristöasiat tulee ottaa entistä paremmin ja selvemmin huomioon kaikilla politiikanlohkoilla Göteborgin strategian mukaisesti ja että tässä yhteydessä tulee ottaa huomioon taloudellinen tehokkuus.

21 pitää hyvänä, että prioriteetteihin kuuluu verkostoihin ja osaamiseen investoiminen sekä erityisesti eurooppalaisen tutkimusalueen kehittäminen ja sellaisen toimintasuunnitelman toteuttaminen, jolla lisätään investointeja tutkimus- ja kehitystyöhön tavoitteen mukaisesti (3 prosenttia BKT:sta) ja hankitaan tutkimustyöhön asianmukaiset henkilöresurssit.

22 toteaa, että Euroopan kasvun edistämisen ja Lissabonin strategian toteuttamisen yhteydessä tulee antaa entistä suurempi painoarvo koulutukselle ja henkilöresursseille investoimiselle.

23 odottaa kärsimättömänä, millaisiin toimiin komissio aikoo ryhtyä julkisen palvelun rahoittamista koskevan, tuomioistuimen asiassa Altmark Trans tekemän päätöksen johdosta sekä yleishyödyllisistä palveluista julkaistun vihreän kirjan johdosta, jossa komissio esittää tehtäväksi vain muutamia säädösehdotuksia.

24 korostaa, että eEurope 2005 -aloitetta on tärkeää tarkistaa ja mukauttaa unionin laajennuttua. Erityisen tärkeää on edistää eurooppalaisen suojatun laajakaistainfrastruktuurin kehittämistä ja käyttöä. Komitea odottaa tarkistettua eEurope 2005 -toimintasuunnitelmaa kiinnostuneena.

25 kehottaa komissiota huolehtimaan siitä, ettei viestintäalan yhä kiihtyvä keskittyminen johda sellaisen oligopolin syntymiseen, joka vaarantaa moniarvoisuuden, kulttuurin monimuotoisuuden ja kuluttajien valinnanvapauden.

Unionin laajentuminen

Alueiden komitea

26 on huolestunut siitä, etteivät komissio ja valtioiden keskushallinnot ota paikallis- ja alueviranomaisia riittävästi mukaan laajentumisvalmisteluihin, ja katsoo, että koheesiopoliittikalla tulisi olla keskeinen rooli uusien jäsenvaltioiden integroimisessa.

27 panee tyytyväisenä merkille, että komissio on sisällyttänyt unioniin liittyviä maita koskeviin päätavoitteisiinsa hallintovalmiuksien jatkokehittämisen. Komitea muistuttaa, että lisätukea tarvitsevat erityisesti unioniin liittyvien maiden paikalliset ja alueviranomaiset, ja kehottaa komissiota ottamaan riipeästi käyttöön uusia innovatiivisia toimia kyseisten maiden paikalliset ja alueviranomaisten hallinto- ja täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseksi.

28 suosittaa painokkaasti, että paikallis- ja alueviranomaisille annetaan nykyistä paremmat osallistumismahdollisuudet meneillään olevissa ja tulevissa liittymisneuvotteluissa. Komitea muistuttaa, että nyt unioniin liittyvien kymmenen maan kohtaamat ongelmat johtuvat osaltaan täytäntöönpano- ja hallintovalmiuksien puutteesta, joka olisi voitu välttää, jos laajentumisprosessin yhteydessä olisi kiinnitetty enemmän huomiota paikallis- ja alueviranomaisten tarpeisiin.

29 korostaa, että laajentuneessa unionissa on tärkeä edistää kulttuurin monipuolisuutta, ja pyrkii toimimaan aktiivisesti sen puolesta, että kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta kunnioitetaan ja tuetaan säilyttämisen arvoisena rikkautena. Tämä on yksi komitean painopistealoista.

Naapuruuspolitiikka

Alueiden komitea

30 antaa täyden tukensa komission harjoittamalle vakauteen perustuvalla naapuruuspolitiikalla mutta pahoittelee, että useimpien laajentumiseen ja naapuruuspolitiikkaan liittyvien kysymysten yhteydessä komission työohjelmassa ei vielä kukaan mainita alueiden komitean kuulemista.

31 katsoo, että myös Euroopan laajuisten verkkojen kehittämisestä on etua ja että se on välttämätöntä EU:n raja-alueiden vakauden lisäämiseksi.

32 palauttaa mieliin, että "Laajempi Eurooppa" -toimien onnistumisen ehdottomana edellytyksenä on kahden erillisen toimintalinjan laatiminen: toinen Välimeren aluetta varten ja toinen Venäjää ja uusia itsenäisiä valtioita varten.

33 suosittaa komissiolle, että se ottaa täysimääräisesti huomioon unioniin liittyviä maita edustavien uusien AK:n jäsenten kokemuksen kyseisten maiden itäisistä ja Välimeren alueella sijaitsevista naapureista ja että se ottaa EU:n 25 jäsenvaltion paikalliset ja alueviranomaiset mukaan "ystäväpiiriin" luomiseen perustuvan uuden politiikan muotoiluun. AK aikoo kiinnittää tässä yhteydessä erityistä huomiota "Laajempi Eurooppa" -toimien itäiseen ulottuvuuteen ja järjestää aihetta koskevan seminaarin Kaliningradissa vuoden 2004 jälkipuoliskolla.

34 kehottaa 28. marraskuuta 2003 antamansa päätöslauselman mukaisesti ottamaan paikalliset ja alueviranomaiset entistä tiiviimmin mukaan Eurooppa—Välimeri-kumppanuuteen ja perustamaan kumppanuuden institutionaalisissa puitteissa kyseisiä viranomaisia edustavan elimen. Komitea ehdottaa, että hajautetusta Eurooppa—Välimeri-yhteistyöstä tehdään yksi Barcelonan prosessin pilareista ja että määrittellään Välimeren alueen paikalliset ja alueviranomaisille tarkoitetun alueiden ja valtioiden välisen yhteistyöohjelman suuntaviivat. Toiminnassa tulisi keskittyä erityisiin koulutusohjelmiin, joissa pyrittäisiin luomaan hallintovalmiuksia.

35 kehottaa jatkamaan tarmokkaasti Thessalonikin toimintasuunnitelman toteuttamista ja ottamaan Länsi-Balkanin paikallis- ja alueviranomaiset mukaan kaikkiin EU:n ohjelmiin ja verkkoihin, joiden avulla voidaan edistää niiden integroitumista unioniin kaikilla aloilla — taloudellisissa, yhteiskunnallisissa ja kulttuurisissa kysymyksissä.

Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue

Alueiden komitea

36 korostaa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseen luonnostaan kuuluvaa paikallista ja alueellista ulottuvuutta. Komitea kehottaa ottamaan paikallisen ja alueellisen ulottuvuuden huomioon Tampere-ohjelman johdosta laadittavien suuntaviivojen määrittelyssä ja toivoo, että ohjelma pannaan täytäntöön Thessalonikissa pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa vahvistetuissa määräajoissa. Alueiden komitea haluaa tulla kuulluksi kyseisistä asioista.

37 toteaa tyytyväisenä, että AK:ta on konsultoitu aiempaa enemmän turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikasta, mutta

pahoittelee, ettei komissio pyytänyt komitealta lausuntoa eräistä kyseistä alaa koskevista asiakirjoista, joita AK erikseen ehdotti lausuntopyyntön aiheiksi.

38 huomauttaa, että maahanmuuttajien integroituminen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus ovat päivänpolttavia kysymyksiä useimmissa EU-valtioissa, ja toteaa, että integroitumisen tulisi olla keskeisellä sijalla kaikissa siihen vaikuttavissa yhteisön politiikan lohkoissa ja erityisesti yhteisessä turvapaikka- ja maahanmuutto- ja politiikassa.

39 suosittaa, että myös rakennerahastoja hyödynnetään vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteutusvälineiden tukemiseksi ja kehittämiseksi häiriöille alttiissa alue- ja paikallisyhteisöissä.

40 valtuuttaa puheenjohtajaansa toimittamaan tämän päätöslauselman Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle, neuvoston nykyiselle ja tulevalle puheenjohtajavaltiolle Irlannille ja Alankomaille sekä ehdokasvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

Bryssel 12. helmikuuta 2004

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Albert BORE